

In-Numri

Kif tkun ĊERT li Ġesù Jirritorna fl-2030

C. Luke Humphreys

Volum li jakkumpanja Ngħallmu l-Istorja Qabel Ma Tigri

2026

Werrej tal-Kontenut

Kif Taqra Dan il-Ktieb	3
It-Tweġiba f'Paġna Waħda	4
PARTI I — REGOLI BAŻIČI	5
Kapitlu 1 — Ir-Regoli tal-Għadd	5
Kapitlu 2 — Liema Kalendarju, u Għaliex	8
Kapitlu 3 — X'Jgħodd bħala Evidenza	11
PARTI II — IŻ-ŻEWĠ SENTENZI	15
Kapitlu 4 — Eżekjel 4: Żewġ Ħabsijiet, Żewġ Sentenzi	15
Kapitlu 5 — Levitiku 26: Immultiplikati b'Sebgħa	18
Kapitlu 6 — L-Arloġġ ta' Izrael	26
Kapitlu 7 — L-Arloġġ ta' Ġuda	29
PARTI III — IS-SEBGĦIN ĠIMGĦA	35
Kapitlu 8 — Is-Sebgħin Ġimgħat ta' Danjel	35
PARTI IV — KONVERĠENZA	47
Kapitlu 9 — Erba' Arloġġi, Sena	47
Kapitlu 10 — L-Għid 2030: Id-Data ta' Skadenza	52
PARTI V — MIS-SENA GĦAL ĠURNATA	55
Kapitlu 11 — Il-Ħames Xhur	55
Kapitlu 12 — 1290 · 1260 · 1250 · 1335	59
Kapitlu 13 — Is-Sekwenza tal-Festa	63
Kapitlu 14 — Fejn iż-Żewġ Kalendarji Jaqblu	66
PARTI VI — KONTRADIZZJONI	69
Kapitlu 15 — L-Ogġezzjonijiet l-Aktar Qawwija	69
Appendiċi	75
Appendiċi A — Kronoloġija Prinċipali	75
Appendiċi B — Kull Kalkolu, Riproduċibbli	78
Appendiċi Ċ — Il-Jum Jgħodd	79
Appendiċi D — Kalendarju tal-Festi 2025–2030, Iż-Żewġ Kalkoli	80

Appendici E — Noti Kronologici81

Kif Taqra Dan il-Ktieb

Temminnix.

Dik mhix modestja. Huwa l-metodu. Dan il-ktieb jagħmel stqarrija speċifika dwar sena speċifika, u l-uniku mod onest biex tagħmel stqarrija bħal din huwa li tagħtik l-għodda biex tivverifikaha u mbagħad tneħhi t-triq tiegħek.

Allura dan hu x'għamilt. Kull numru f'dan il-ktieb ġie kkalkulat mill-ġdid mill-bidu. Mhux ikkupjat mill-ktieb preċedenti tiegħi. Mhux meħud fuq il-fiduċja tal-għalliema li tgħallimtu mingħandhom.

Ikkalkulat mill-ġdid, mill-inputs mhux ipproċessati, f'spreadsheet li tikkalkula mill-ġdid lilha nnifisha u tgħidli meta xi ħaġa tkun waqfet tizdied. Dak l-ispreadsheet qabdet żewġ żbalji tiegħi stess waqt li kont qed nibnih. Halleljt iż-żewġ żbalji fir-rekord, fil-Kapitolu 3, għax għandek tkun taf kif jidher ktieb meta l-awtur tiegħu jkun lest li jiġi kkoreġut mill-aritmetika tiegħu stess.

Hawn hu x'nitlobkom lura. Aqraw l-ewwel tliet kapitli qabel ma taqraw xi ħaġa oħra.

Naf li mhux hekk xi ħadd jaqra ktieb tal-profeziji. Trid id-dati. Id-dati jinsabu f'Kapitlu 6, u mhux se nippretendi li ma nafx li se taqleb 'il quddiem. Imma l-ewwel tliet kapitli huma fejn ngħidlek eżattament kif qed ngħodd, eżattament liema kalendarju qed nuża u għaliex, u eżattament x'jgħodd bħala evidenza f'dan il-ktieb u x'le. Kieku ngħidlek il-konkluzjoni l-ewwel u l-metodu wara, tkun ġustifikat li tissuspetta li għażilt il-metodu li jaqbel mal-konkluzjoni. Għalhekk il-metodu jiġi l-ewwel, qabel ma tkun taf fejn iwassal.

Dik hija d-differenza bejn l-aritmetika u n-numeroloġija. L-aritmetika tiddikjara r-regoli tagħha qabel ma tikkalkula. In-numeroloġija ssib regola li tipproduċi n-numru li riedet.

Nota fuq it-ton, peress li l-kotba tal-profezija għandhom reputazzjoni. Kieku stajt, kont ngħajjatiek. Se ngħidlek li trid taġixxi issa. Ma nużax l-urġenza bħala teknika tal-bejgħ; ngħidlek il-kalendarju tal-Mulej u nwissiek biex taġixxi fuqu. Se nispjega dak li sibt bil-mod kif ġejt imħarreġ biex infassal valutazzjoni tal-intelliġenza: sorsi, livelli ta' fiduċja. Dak li tagħmel bih huwa bejnek u bejn Alla. Dejjem kien hekk. M'iniex responsabbli għall-indirizz etern tiegħek, int int. Nitlob li nkunu flimkien fis-sema, imma jekk le, taħseb f'ja kull 1000 sena GĦAL DEJJEM u tibki li ma smajtnix.

Ħaġa oħra, u mbagħad nibdew.

Se ssib, imxerrda ma' dan il-ktieb, postijiet fejn in-nies iqisu l-argument tiegħi bħala

dgħajjed. Mhumieq midfuna fin-noti ta' taħt; jinsabu fit-test prinċipali, fil-punt fejn huma importanti. M'hemm l-ebda ħolqa dgħajfa f'din il-katina, imma se ssib xi wħud li taħseb li *huma* . M'intix stupidu; semplicement għadek *ma tifhimx* .

Ċ. Luke Humphreys info@purelife2030.com

It -Tweġiba fuq Paġna Waħda

Qabel ix-xogħol, id-destinazzjoni. Sabiex tkun taf fejn dan sejjer u tkun tista' tarani nasal hemm.

Eżekjel 4 jirreġistra żewġ sentenzi ta' ħabs. Alla jgħid lill-profeta biex jimtedd fuq in-naħa tax-xellug tiegħu għal 390 jum u fuq in-naħa tal-lemin tiegħu għal 40 jum — jum għal kull sena — iġorr l-iniquità tad-Dar ta' Izrael u d-Dar ta' Ġuda. Żewġ nazzjonijiet, żewġ sentenzi separati, żewġ arloġġi separati.

Levitiku 26 jiddikjara r-regola tal-eskalazzjoni. Erba' darbiet f'kapitlu wieħed, Alla jgħid li jekk il-kastig ma jipproduċix ndiema, Hu se jikkastiga "seba' darbiet aktar." Erba' twissijiet, erba' multiplikazzjonijiet.

L-ebda dar ma nidmet. Għalhekk iż-żewġ arloġġi ġew immultiplikati.

L-arloġġ ta' Izrael. It-390 sena jibdw mill-assedju Assirjan fallut ta' Ġerusalemm fis-sena 701 QK, u jiskadu fit-311 QK. L-ebda ndiema. Immultiplikat b'seba': $390 \times 7 = 2730$ sena, jerġgħu jibdw mill-bidu oriġinali.

$$701 \text{ QK} + 2730 \text{ sena} = \mathbf{2030 \text{ WK}}$$

L-arloġġ ta' Ġuda. L-40 sena jibdw mill-kruċifissjoni fis-sena 30 AD sal-assedju ta' Ġerusalemm fis-sena 70 AD. L-ebda ndiema. Immultiplikat b'seba': 280 sena, li jiskadu fis-sena 350 AD. Xorta waħda l-ebda ndiema. Immultiplikat b'seba' għal darb'oħra — erbgħin immultiplikat b'seba' darbtejn, $40 \times 7^2 = 1960$ sena.

$$70 \text{ AD} + 1960 \text{ sena} = \mathbf{2030 \text{ AD}}$$

Żewġ arloġġi oħra jaqgħu fl-istess sena. Elfejn sena — erbgħin Ġublew — mill-kruċifissjoni tas-sena 30 WK jaqgħu fl-2030. U ġenerazzjoni ta' tmenin sena, il-medda li Salm 90 jagħti għall-ħajja ta' raġel b'saħħtu, magħduda mid-dikjarazzjoni tal-Knesset ta' Ġerusalemm bħala l-kapitali fit-23 ta' Jannar 1950, taqa' fl-2030. Kapitlu 9 jara kemm dawn l-erbgħa huma ġenwinament indipendenti minn xulxin, u t-tweġiba hija *inqas milli għidt darba*.

Is-sentenzi jiskadu fil-Passover. L-arloġġ ta' Ġuda beda fil-Passover fis-sena 70 AD, meta Titu għalaq fuq is-swar ta' Ġerusalemm. Mill-Passover sal-Passover, 1960 sena, iwassalna għall-istaġun tal-Passover tal-2030. L-arloġġ jiffissa s-sena; l-iffissar tal-jum f'dak l-istaġun jieħu pass ieħor, magħmul fil-Kapitolu 10, li jaħbat fil-21 ta' Nisan — l-aħħar jum tal-Ħobz bla Ħmira, l-24 ta' April 2030.

Imbagħad ħames xhur. Apokalissi 9:5 jagħti perjodu ta' ħames xhur li fihom l-irġiel ikunu ttormentati u ma jistgħux imutu — immexxija, mhux meqruda, lejn l-indiema.

Mill-24 ta' April 2030 sas **-27 ta' Settembru 2030** hemm 157 jum fuq l-għadd inkluż — ħames xhur kalendarji u tlett ijiem. Kapitlu 11 jittratta dawk it-tlett ijiem minflok ma jagħlaqhom għalkollox.

Li hija Yom Teruah. Il-Festa tat-Trombi. Il-festa li jmiss fis-sekwenza li Ġesù għadu ma wettaqx — Huwa wettaq l-erba' festi tar-rebbiegħa eżattament skont l-iskeda fl-ewwel miġja Tiegħu, u fadal tliet festi tal-ħarifa.

Kull haġa oħra f'dan il-ktieb hija x-xogħol li juri li dawk is-seba' paragrafi huma veri.

PARTI I — REGOLI BAŻIČI

Li tistabbilixxi l-metodu qabel ma tkun taf fejn iwassal.

Kapitlu 1 — Ir-Regoli tal-Għadd

Hemm verżjoni ta' dan il-ktieb li taqbez dan il-kapitlu. Huwa ktieb aġġornat.

Kważi kull argument dwar dati profetiċi li qatt rajt jikkollassa, ikkrolla hawn — mhux fuq it-teologija, mhux fuq l-istorja, iżda fuq xi ħadd li bil-kwiet biddel il-mod kif għodd f'nofs il-proċess. Għalhekk, qabel ma ngħodd xejn, se ngħidilkom l-erba' regoli li ngħodd bihom. Dawn japplikaw għal kull kalkolu f'dan il-ktieb mingħajr eċċezzjoni. Jekk taqbduni nikser waħda minnhom, inkun għamilt żball u għandkom tgħidu hekk.

Regola 1 — L-għadd jinkludi ż-żewġ punti tat-tmiem

Meta l-Iskrittura tgħid li perjodu huwa ta' 1260 jum, jien nieħu l-ewwel jum bħala l-jum tal-bidu nnifsu, u l-1260 jum bħala l-aħħar jum. Iż-żewġ tmiem huma magħduda.

Din mhix konvenjenza. Hekk l-Ebrajk jikkalkula l-ħin, u l-aktar dimostrazzjoni nadifa hija ċ-ċirkonċiżjoni.

Levitiku 12:3 jikkmanda li tifel jiġi ċirkonċiż fit-tmien jum. Tarbija mwielda nhar ta' Ħadd tiġi ċirkonċiża l-Ħadd ta' wara. Għodd il-ħin li għadda u dan ikun sebat ijiem. L-Iskrittura ssejġilha t-tmien jum. Il-jum tat-twelid huwa l-ewwel jum — id-data tal-bidu tingħadd.

Ester tagħmel l-istess haġa u tagħmilha inkonfondibbli. Hija tgħid lil Mordekaj biex

isum għal tlett ijiem, lejl u nhar (Ester 4:16), u mbagħad it-test jgħid li hija daħlet għand is-sultan “fit-tielet jum” (Ester 5:1) — it-tielet jum ta’ sawm ta’ tlett ijiem, mhux il-jum ta’ warajh. U l-Festa tal-Ġimgħat tingħadd ħamsin jum mill-Ewwel Frott bl-Ewwel Frott innifsu jingħadd, u huwa għalhekk li Pentekoste taqa’ fejn taqa’.

Allura: **inkluziv, miż-żewġ naħat, kull darba.**

Meta tiċċekkja l-għadd tal-jiem tiegħi fuq timeanddate.com — u nittama li tagħmel dan, għax għal dan hemm bżonn — immarka l-kaxxa mmarkata **“Inkludi d-data tat-tmiem fil-kalkolu.”** Kull għadd. Kull darba. Ħalliha mhux immarkata u se tircievi twegiba ġurnata qabel tiegħi u taħseb li għamilt żball.

Din ir-regola hija wkoll fejn għamilt wieħed miż-żewġ żbalji li semmejt fl-introduzzjoni. Sibtha jien stess, u qed niprintja għax l-istandard f’dan il-ktieb japplika għalija l-ewwel.

Fl-ewwel ktieb tiegħi, *Teaching History Before It Happens*, ipprintajt żewġ screenshots minn dak is-sit elettroniku bħala evidenza. Waħda minnhom, li turi l-għadd ta’ 1290 jum, għandha l-kaxxa **mhux immarkata**. L-oħra, li turi l-għadd ta’ 1260 jum, għandha l-kaxxa **mmarkata**. Żewġ regoli differenti, erba’ paġni ‘l bogħod minn xulxin, fi ktieb li jargumenta favur il-preċiżjoni.

Iż-żewġ screenshots jipproduċu t-twegiba t-tajba għad-data li huma ankrati magħha. Il-konklużjoni qatt ma kienet fil-periklu. Il-metodu kien — ktieb li jgħodd b’żewġ modi m’għandu l-ebda regola tal-għadd.

Dan il-ktieb jgħodd mod wieħed.

Regola 2 — Jum jibda ma’ nżul ix-xemx, u d-data tad-dawl tax-xemx hija dik li nuża jien

Din tiswieli ġurnata, allura oqgħod attenta għaliha.

Jum Ebrajk jibda minn nżul ix-xemx sa nżul ix-xemx. Il-Ġenesi jistabbilixxi l-mudell fl-ewwel kapitlu: *“U kien hemm filgħaxija u kien hemm filgħodu, jum wieħed.”* L-ewwel filgħaxija. Huwa għalhekk li kull festa Lhudija f’kull kalendarju li qatt se tara hija miktuba bħala li tkopri żewġ dati tagħna — “filgħaxija tas-27 ta’ Marzu sa filgħaxija tat-28 ta’ Marzu.”

Dan joħloq ambigwità li hija importanti ħafna meta tkun qed tgħodd sa jum speċifiku, u kważi ħadd ma jindirizzaha. Jekk perjodu jibda f’festa li tibda mill-lejla tas-27 sal-lejla tat-28, liema waħda hija l-ewwel jum?

Jiena nuża d-data tad-dawl tax-xemx. It-28.

Il-porzjon tad-dawl tax-xemx huwa l-parti tal-ġurnata li bniedem jgħix fiha waqt li jkun imqajjem, jaġixxi fiha, u jiddeskriviha bħala "l-jum li ġara." Meta l-Iskrittura tagħti data lil xi avveniment, tagħti data lill-jum li fih l-avveniment kien viżibbli. U tipproduċi għadd li jirrikonċilja ma' kull għadd ieħor fis-sistema. L-alternattiva ma tagħmilx hekk.

Huwa għalhekk li, f'dan il-ktieb, l-Abominazzjoni tad-Desolazione jew l-approvazzjoni tal-Papa Leo tal-Imperu Ottoman imwieled mill-ġdid hija deskritta bħala li seħħet fit-tieqa minn inżul ix-xemx 27 ta' Marzu 2027 sa inżul ix-xemx 28 ta' Marzu 2027 — iżda l-għadd ta' 1290 jum jibda fit- **28 ta' Marzu 2027** .

Dak il-jum wieħed huwa d-differenza bejn linja ta' żmien li tagħlaq u waħda li titbiegħed b'waħda kullimkien.

Regola 3 — M'hemm l-ebda sena żero

Is-sena 1 QK hija segwita immedjatament mis-sena 1 WK. M'hemm l-ebda sena bejniethom. Il-konvenzjoni ġiet iddisinjata fis-sitt seklu minn patri li kien qed jaħdem bin-numri Rumani, u n-numri Rumani m'għandhomx żero.

Il-konsegwenza Prattika hija li t-tnaqqis inġenwu tul il-konfini QK/AD huwa żbaljat b'sena, dejjem, u eżattament fid-direzzjoni li tagħmel in-numri ta' min jistabbilixxi d-dati jidhru aħjar milli huma.

Nirrifjuta li niddependi fuq li dan isir sew bl-idejn. Kull kalkolu ta' sena f'dan il-ktieb isir f'dak li l-astronomi jsejħu numerazzjoni astronomika tas-snin, fejn 1 QK jinkiteb bħala s-sena 0, 2 QK bħala -1 , eċċ. F'dik is-sistema, 701 QK hija s-sena -700 . Iż-żieda hija mbagħad aritmetika ordinarja:

$$-700 + 2730 = \mathbf{2030}$$

U l-2030 fin-numerazzjoni astronomika hija l-2030 AD, għaliex għas-snin pożittivi ż-żewġ sistemi jaqblu. Il-konverżjoni hija mekkanika, issir permezz ta' formula fil-paġna web li takkumpanja dan il-ktieb, u l-iżball barra minn wieħed isir strutturalment impossibbli aktar milli semplicement jiġi osservat.

Iċċekkja mit-tul jekk trid. Mis-701 QK sal-1 QK hemm 700 sena. Mis-1 QK sal-1 WK hemm sena oħra, li tagħmel 701. Dan iħalli $2730 - 701 = 2029$ sena mill-1 WK, u naslu fis-sena 2030 WK. L-istess twegiba. Jieħu biss aktar żmien u huwa aktar faċli li titfixkel.

Regola 4 — Sena hija sena, u jum huwa jum, sakemm it-test ma jgħidx mod ieħor

L-aritmetika profetika għandha reputazzjoni ħażina u kisbitha. Ir-reputazzjoni ġejja minn għalliema li jikkonvertu liberament bejn l-unitajiet kull meta l-konverżjoni tgħin — jum isir sena hawn, sena ssir 360 jum hemm, "żmien" isir dak kollu li jkun jeħtieġ li jkun — sakemm kwalunkwe numru jista' jsir biex jilħaq kwalunkwe numru ieħor.

Jiena nuża eżattament konverżjoni waħda, u nużaha għax it-test li qed naqra jwettaqha b'mod espliċitu u jgħidli li qed jagħmel hekk.

F'Eżekjel 4:6, Alla jgħid dwar l-erbgħin jum: *"Assenjajthom lkom għal erbgħin jum, jum għal kull sena."* Dik mhix l-inferenza tiegħi. Dik hija l-istruzzjoni, mogħtija fil-passaġġ, dwar kif taqra dak il-passaġġ. Għalhekk it-390 jum isiru 390 sena u l-40 jum isiru 40 sena, fuq l-awtorità tal-vers innifsu.

Kullimkien ieħor, jum huwa jum. L-1260 jum ta' Apokalissi 11:3 huma 1260 jum litterali. Il-1290 u l-1335 ta' Danjel 12 huma jiem litterali. Ma nikkonvertihomx fi snin, u dan iqiegħedni f'kunflitt ma' skola sħiħa ta' interpretazzjoni — l-istoriċisti, li jaqraw il-1260 bħala 1260 sena u jqiegħdu t-tribulazzjoni kollha fil-passat medjevali. Huma żbaljati. Qed insemminhom hawn biex tkun taf li ma wasaltx għall-qari tiegħi mingħajr ma kont naf tagħhom.

Lanqas jien ma nuża "sena profetika" ta' 360 jum. Se tiltaqa' ma' din l-idea l-ħin kollu. Din ġejja milli wieħed jinnota li 1260 jum diviżi bi 42 xahar jagħtu xhur ta' 30 jum, u minn hemm in-nies jibnu sena ta' 360 jum u jibdew jikkonvertu meded kbar biha. L-osservazzjoni taħtha hija reali: 42 xahar ta' 30 jum huma 1260, u dan huwa intenzjonat fit-test. L-estrapolazzjoni hija fejn tinkiser.

Imma ara x'jigri meta testendih. Ikkonverti 2730 "sena profetika" ta' 360 jum fi snin solari u titlef madwar 39 sena tul il-medda — 2730 sena ta' 360 jum huma 982800 jum, li huma biss 2691 sena solari. Mexxi dan mis-sena 701 QK u tasal fl-1991, mhux fl-2030. Kieku ridt numru li jaqbel, is-sena ta' 360 jum hija l-ewwel għodda li nilħaq, u ma teħodnix imkien viċin fejn irrid immur. Għalhekk ma nużahix. It-390 u l-40 huma snin ordinarji, il-1260 u l-1290 huma jiem ordinarji, u l-unika konverżjoni ta' unità f'dan il-ktieb hija dik li jagħtini Eżekjel 4:6.

L-erba' regoli, flimkien

1. **Inkluziv** — l-ewwel jum huwa d-data tal-bidu; iż-żewġ tmiemijiet jingħaddu.
2. **Data tad-dawl tal-jum** — jum Ebrajk jibda ma' nżul ix-xemx; jien ngħodd mill-porzjon tad-dawl tal-jum.
3. **L-ebda sena zero** — meded ta' snin ikkalkulati f'numerazzjoni

astronomika, konvertiti lura fl-aħħar.

4. **Konverżjoni waħda biss** — il-jiem isiru snin biss fejn Eżekjel 4:6 jgħid hekk. L-ebda sena ta' 360 jum.

Kull kalkolu f'dan il-ktieb jobdi l-erbgħa kollha. Il-paġna web li takkumpanjaha tinforzathom f'formuli ħajjin, u tgħidlek jekk wieħed minnhom jieqafx iżomm.

Issa, qabel ma ngħoddu xejn, hemm mistoqsija iktar diffiċli. Liema kalendarju?

Kapitlu 2 — Liema Kalendarju, u Għaliex

Din hija l-iktar ħolqa dgħajfa f'dan il-ktieb, u qed inpoġġiha f'Kapitlu 2 minflok f'appendiċi.

Ħa ngħidlek il-problema qabel ma ngħidlek it-tweġiba tiegħi.

Kull data f'dan il-ktieb li taħbat f'festa Ebrajka tiddependi fuq li tkun taf f'liema jum taħbat dik il-festa. Għall-festi tal-ħarifa tal-2030 — id-destinazzjoni tal-argument kollu — dan jirriżulta li ma jimpurtax, u se nurik għaliex fl-aħħar ta' dan il-kapitlu, u hija l-aqwa aħbar fil-ktieb. Imma għal data waħda hija importanti ħafna.

Dik id-data hija s-27–28 ta' Marzu 2027.

Żewġ modi kif tibni kalendarju Ebrajk

Il-kalendarju Ebrajk huwa lunisolari. Ix-xhur isegwu l-qamar; is-snin iridu jsegwu x-xemx, inkella l-festi tal-ħsad joħorġu mill-istaġuni tagħhom. Tnax-il xahar lunari jdumu madwar 354 jum, ħdax inqas minn sena solari, għalhekk bejn wieħed u ieħor kull tliet snin irid jiddaħħal xahar żejjed jew il-Passover jidħol fix-xitwa.

Il-mistoqsija hi: **fuq liema awtorità ddaħħalha?**

It-tweġiba osservazzjonali — dik użata matul il-perjodu bibliku kollu u għal sekli wara — hija li l-ewwel xahar huwa dak li l-qamar ġdid tiegħu jaħbat l-eqreb tal-ekwinozju tar-rebbiegħa, ikkonfermat mill-istat tal-ħsad tax-xgħir f'İzrael. Dewteronomju 16:1 jikkmanda lil İzrael biex *"josserva x-xahar ta' Abib"* — u *abib* mhuwiex l-isem ta' xahar, hija deskrizzjoni tax-xgħir. Ifisser il-qamħ fil-widna, aħdar u misjur. Ix-xahar jiġi identifikat billi wieħed iħares lejn għalqa. Jekk ix-xgħir ma kienx lest, is-Sinedriju žied xahar, u ħabbruħ, u kulħadd sar jaf permezz ta' nar tas-sinjali u messaġġiera.

It-tweġiba kkalkulata hija dik li d-dinja Lhudija ilha tuża minn madwar ir-raba' seklu AD. Taht pressjoni mill-persekuzzjoni Rumana — is-Sinedriju kien qed jiġi żmantellat u ma setax jibqa' jibgħat kelma b'mod affidabbli — Hillel II jingħata l-kreditu li ffixxa l-kalendarju matematikament. Ċiklu ta' dsatax-il sena jdaħħal tlettax-il xahar f'seba' snin predeterminati. L-ebda osservazzjoni mhi meħtieġa. Jaħdem kullimkien fid-dinja mingħajr qorti li tiffunzjona f'Ġerusalemm.

Iggorr ukoll erba' regoli ta' posponiment, id- *dechiyot* , li jcaqalqu Rosh Hashanah b'gurnata jew tnejn meta altrimenti jkun inkonvenjenti — prinċipalment biex jipprevjenu li Yom Kippur jaħbat maġenb Sabbath, li jkun ifisser żewġt ijiem konsekuttivi li fihom ma jistax isir tisjir jew difna.

Il-kalendarju fiss jistħoqqlu aħjar mit-tkeċċija li ġeneralment jirċievi mingħand in-nies fl-istess grupp tiegħi. Kien att neċessarju ta' preservazzjoni minn irġiel li ppruvaw iżommu l-qima ta' nazzjon intatta waqt li l-istituzzjonijiet tagħhom kienu qed jinqerdu. Hija biċċa matematika straordinarja. Żammet il-festi ħajjin għal sittax-il seklu. Jixraqqu rispett.

Iżda r-regoli tal-posponiment huma amministrattivi. Jeżistu biex jagħmlu l-osservanza Prattika. Mhumex f'Levitiku 23.

Għaliex nuża l-kalendarju ta' osservazzjoni

Tliet raġunijiet, skont l-importanza tagħhom.

L-ewwel, huwa dak li jiddeskrivi t-test. Levitiku 23 jistabbilixxi l-festi skont il-jiem tax-xhur. Dewteronomju 16:1 jistabbilixxi l-ewwel xahar skont ix-xgħir. L-ebda silta ma taf xejn dwar ċiklu ta' dsatax-il sena jew regola li tipprevjeni lil Yom Kippur milli jkun ħdejn is-Sabat. Jekk qed naqra Levitiku 23 biex insib meta taħbat festa, għandi nuża l-metodu li jassumi Levitiku 23.

It-tieni, huwa dak li kien fis-seħħ meta ngħataw il-profeziji, u meta twettqu l-ewwel erba' festi. Eżekjel, Danjel, u Ġwanni kollha kitbu taht kalendarju ta' osservazzjoni. Hekk għamli l-kittieba tal-Evangeli. Ġesù ġie msallab f'Għid stabbilit bl-osservazzjoni, mhux biċ-ċiklu ta' Hillel, li ma eżistax għal tliet mitt sena oħra. Jekk l-ewwel erba' festi twettqu fuq kalendarju ta' osservazzjoni, dak huwa l-kalendarju li nistenna li jitwettqu fuq l-aħħar tlieta.

It-tielet — u din hija r-raġuni mhux favorevoli — il-kalendarju kkalkulat jitbiegħed. Iċ-ċiklu ta' dsatax-il sena huwa tajjeb ħafna iżda mhux perfett; jitwal b'madwar gurnata kull 216-il sena. Matul sittax-il seklu l-iżball akkumulat huwa reali, u hija waħda mir-raġunijiet għaliex l-Għid rabbiniku modern xi kultant jaħbat xahar sħiħ wara l-ekwinozju. Dak it-tibdil huwa fatt tal-aritmetika, rikonoxxut mill-

awtoritajiet Lhud, u hija raġuni legittima biex jiġi ppreferut il-metodu astronomiku għal kwistjonijiet ta' żmien preċiż.

Għalhekk il-kalendarju użat f'dan il-ktieb, wara x-xogħol tal-Proġett Messiah 2030, jidentifika l-ewwel xahar permezz tal-kongunzjoni lunari l-eqreb tal-ekwinozju tar-rebbiegħa, ikkalkulata astronomikament għall-ħin ta' Ġerusalem.

Issa l-ispiza

Hawn kemm tiswieli dik l-għażla, ngħidu bl-aktar mod ċar possibbli.

Għamilt it-tqabbil għal kull sena mill-2025 sal-2030 — iż-żewġ kalendarji, kull festa, ħdejn xulxin. Hawn id-differenza bejniethom, f'jiem:

Sena	Id-distakk bejn iż-żewġ kalendarji
2025	0 sa ġurnata waħda
2026	ġurnata waħda
2027	30 sa 31 jum
2028	1 sa 2 ijiem
2029	1 sa 2 ijiem
2030	Jum wieħed fir-rebbiegħa, zero f'kull festa tal-ħarifa

Ħares lejn l-2027.

F'ħamsa minn dawn is-sitt snin iż-żewġ kalendarji jaqblu fi żmien ġurnata jew tnejn. Mhumix sistemi rivali li jipproduċu riżultati differenti ħafna. Huma żewġ modi kif wieħed japprossima l-istess realtà lunari, u fil-biċċa l-kbira jaqgħu fl-istess post.

Iżda l-2027 hija differenti. Fl-2027 il-kalendarju fiss idaħħal it-tlettax-il xahar tiegħu, Adar II, u r-regola tal-ekwinozju ma tagħmilx hekk.

L-eqreb kongunzjoni tal-ekwinozju tal-2027 taħbat fit-8 ta' Marzu, għalhekk l-ewwel xahar ta' osservazzjoni jibda fi nżul ix-xemx dakinhar filgħaxija — id-data tad-dawl tax-xemx id-9 ta' Marzu, skont ir-Regola 2. Dan ipogġi l-14 ta' Nisan, l-Għid, fi nżul ix-xemx il-21 ta' Marzu sa nżul ix-xemx it-22 ta' Marzu: data tad-dawl tax- **xemx it-22 ta' Marzu 2027** .

Il-kalendarju fiss ipogġi l-1 ta' Nisan fit-8 ta' April u l-14 ta' Nisan fil- **21 ta' April**

2027. Tletin jum 'il bogħod minn xulxin, fis-sena waħda ta' sitta fejn jimporta l-aktar.

Xahar sħiħ 'il bogħod minn xulxin. U l-2027 hija l-unika sena anomali fil-medda kollha.

Allura din hija l-vulnerabbiltà, kif intqal b'lehen għoli: id-data tas-27-28 ta' Marzu 2027 teżisti biss taħt il-kalendarju ta' osservazzjoni. Jekk il-kalendarju fiss huwa dak it-tajjeb, dik id-data semplicement mhijiex jum ta' festa, l-argument tal-Ewwel Frott għaliha jevapora, u l-bidu tal-1290 irid ikun x'imkien ieħor.

Il-kalendarju ta' osservazzjoni huwa korrett, għat-tliet raġunijiet imsemmija hawn fuq. Dik mhix mistoqsija żgħira, u n-nies li ma jaqblux mhumix boloh. Hija s-suppożizzjoni li għorr il-piż taħt l-eqreb mit-tnejn dati tiegħi, u tigri li taqa' f'sena waħda minn sitta fejn l-għażla tagħmel differenza ta' xahar. Jekk dan idejkek, għandu jkun hekk. Idejjaqni biżżejjed biex inqatta' ħin twil fuq dan il-kapitlu.

U issa l-aħbar it-tajba

Erga' ħares lejn l-aħħar ringiela ta' dik it-tabella.

FI-2030, iż-żewġ kalendarji jaqblu eżattament. Mhux bejn wieħed u ieħor. Għall-gurnata, f'kull festa tal-ħarifa:

Festa	Kalendarju osservazzjoni	ta'Kalendarju rabbiniku fiss
Yom Teruah (1 Tishri)	28 ta' Settembru 2030	28 ta' Settembru 2030
Yom Kippur (10 Tishri)	7 ta' Ottubru 2030	7 ta' Ottubru 2030
Tibda Sukkot (15 ta' Tishri)	12 ta' Ottubru 2030	12 ta' Ottubru 2030
L-1,335 jum	21 ta' Diċembru 2030	21 ta' Diċembru 2030

Accetta dan, għax jibdel dak li trid taċċetta sabiex tieħu l-bqija ta' dan il-ktieb bis-serjetà.

Id-destinazzjoni ma tiddependix mill-kalendarju tiegħi.

Qarrej li jiċhad kollox f'dan il-kapitlu — li jaħseb li l-kalendarju ta' osservazzjoni huwa eċċentricità u l-kalendarju fiss huwa l-uniku kalendarju Ebrajk legittimu li jeżisti — xorta jasal għal Yom Teruah fit-28 ta' Settembru 2030 u Yom Kippur fis-7

ta' Ottubru 2030.

Dawk iż-żewġ dati mhumie x artefatt tal-metodu tiegħi. Huma fejn jaslu ż-żewġ metodi. Tista' tarmi l-kalendarju tiegħi għalkollox u t-terminus ma jinbidilx.

Il-punt tat-tluq jiddependi mill-kalendarju. Id-destinazzjoni le.

Dan huwa eżattament il-punt fejn kittieb tal-profeziji jibda jfittex kliem bħal *mirakoluż* . **Din il-konverġenza mhijiex miraklu.** Huwa dak li jagħmlu żewġ sistemi lunisolari meta jgħri li jaqgħu fil-fażi, li jagħmlu regolarment — tista' tarahom jaqblu fl-2025, 2026, 2028 u 2029 fl-istess tabella. Il-valur tal-ftehim tal-2030 huwa difensiv, mhux evidenzjarju. Ma jippruvax id-data. Ineħhi oġġezzjoni għaliha: ħadd ma jista' jiċċad id-dati ta' Settembru u Ottubru 2030 bħala r-riżultat ta' kalendarju magħmul id-dar, għax il-kalendarju standard jipproduċihom ukoll.

Dak kollu li jagħmel. Biżżejjed.

Kapitolu 3 — X'Jgħodd bħala Evidenza

Qattajt l-ewwel snin tal-ħajja tax-xogħol tiegħi bħala analista tal-intelligenza qabel ma qattajthom bħala predikatur. Lingwista Korean l-ewwel, Dari aktar tard. Ix-xogħol kien li nħares lejn informazzjoni frammentarja u ngħid xi ħaġa utli dwar xi tfisser, filwaqt li nkun ċar dwar kemm l-evidenza fil-fatt appoġġjat fiduċja.

Id-dixxiplina li jgħallem ix-xogħol, u dik li rrid ingib f'dan il-ktieb, hija li **mhux l-istqarrijiet kollha tiegħek huma b'saħħithom bl-istess mod, u li tippretendi mod ieħor huwa kif toqtol lin-nies.** Valutazzjoni li tippreżenta kollox bl-istess ton kunfidenti hija bla valur għax il-qarrej ma jistax jgħid fuq liema partijiet għandu jaġixxi.

Il-biċċa l-kbira tal-kitbiet tal-profeziji għandhom eżattament dik il-problema. L-aritmetika, l-istorja, l-interpretazzjoni u l-ispekulazzjoni jitwasslu b'vuċi waħda kontinwa f'volum wieħed, u l-qarrej jithalla jsolviha. Għalhekk se nirrangaha għalik.

Erba' livelli

Kull stqarrija f'dan il-ktieb taqa' f'waħda minn erba' kategoriji, u se ngħidilkom liema waħda hekk kif nibda.

Livell 1 — ARITMETIKA. Tirriżulta neċessarjament mill-inputs tagħha. Ma tistax tkun żbaljata sakemm input ma jkunx żbaljat. $390 \times 7 = 2730$ huwa Livell 1. Hekk ukoll $70 + 1960 = 2030$. M'għandekx bżonn tafdani għal xi talba ta' Livell 1; għandek bżonn kalkulator.

Livell 2 — STORIKU. Attestat sew fir-rekord storiku. L-assedju ta' Ġerusalemm minn Sennacherib fis-sena 701 QK huwa t-Tier 2 — iffissat mill-kanon tal-eponimu Assirjan, l-iskrizzjoni tal-Priżma ta' Sennacherib stess, u t-2 Slaten 18–19 b'mod indipendenti. Il-vot tal-Knesset tat-23 ta' Jannar 1950 huwa t-Tier 2. Dawn jistgħu jiġu ċċekkjati fi kwalunkwe xogħol ta' referenza deċenti, u jien insemmi s-sorsi.

Livell 3 — INTERPRETTIV. Qari argumentat ta' test. Nies raġonevoli, serji, u li jibżgħu minn Alla ma jaqblux. It-390 sena ta' Eżekjel jibdew fl-assedju tas-sena 701 QK huwa Livell 3. Li s-“seba' żminijiet” ta' Levitiku 26 jimmultiplikaw it-tul ta' żmien huwa Livell 3. **Iż-żewġ argumenti ewlenin f'dan il-ktieb huma t-tnejn Livell 3**, u huwa għalhekk li kull wieħed minnhom ikollu kapitlu sħiħ minflok paragrafu.

Livell 4 — PROFETIKU. Dikjarazzjoni futura derivata mil-livelli 1 sa 3. Għadha mhix verifikabbli. Kollox dwar l-2027 u l-2030 huwa Livell 4. Jien inżomm dawn b'konvinzzjoni. Fil-fatt, jien inżomm dawn bħala ppruvati.

Katina hija b'saħħitha daqs l-iktar ħolqa dgħajfa tagħha, u l-iktar ħoloq dgħajfa f'din il-katina huma tat-Tier 3. Ironikament, jekk biss f'moħħi, il-ħoloq tat-Tier 4 huma *aktar* affidabbli mit-Tier 3 għax Alla kkonfermahomli.

Id-differenza bejn il-konverġenza u t-twaħħil

L-argument ewlieni ta' dan il-ktieb huwa l-konverġenza: erba' arloġġi, dati tal-bidu differenti, tulijiet differenti, multiplikaturi differenti, li kollha jintemmu fl-2030.

Hemm żewġ oġġezzjonijiet għal dan, u huma oġġezzjonijiet differenti.

L-ewwel waħda hija li sibt is-sena u għamilt inginerija inversa ta' erba' rotot għaliha. Dan jissejjaħ curve-fitting, u huwa l-mod standard ta' falliment tal-iffissar tad-dati profetiċi. Jekk tingħata biżżejjed libertà fil-parametri tiegħek, tista' tilħaq kwalunkwe sena li tixtieq minn kwalunkwe punt tat-tluq fl-Iskrittura. Kull min

jagħmel dik l-akkuża huwa preġudikat u bla ħsieb, mhux denju tad-dejta.

It-tieni waħda hija aktar sottili u hija dik li tinkwetani l-aktar fil-ktieb ta' xi ħadd ieħor: **il-qbil bejn sorsi li fil-fatt mhumie x indipendenti jiswa ħafna inqas milli jidher**. Erba' xhieda li jaqblu huwa b'saħħtu. Erba' rakkonti li kollha huma attribwiti għal sors wieħed huma xhud wieħed ripetut. Nieħu dik l-oġġezzjoni bis-serjetà biżżejjed li tajtha sezzjoni tagħha stess — il-Kapitolu 9 jivverifika kull arloġġ għal sorsi kondiviżi, ankri kondiviżi u mossi interpretattivi kondiviżi, u s-sejba hija li mhumie x **erba'** xhieda indipendenti. Ngħid hekk hemm, f'tabella, qabel ma jista' xi ħadd ieħor.

Ħu l-oġġezzjoni dwar l-adattament tal-kurva l-ewwel.

Allura x'jissepara l-konverġenza mit-twaħħil? Hemm tliet affarijiet, u napplikahom kollha għas-sistema ta' kwalunkwe persuna oħra wkoll:

Il-parametri ntgħażlu indipendentement mid-destinazzjoni? In-numri 390 u 40 huma mogħtija f'Eżekjel 4. Il-multiplikatur sebġha jingħata f'Levitiku 26. Il-ġenerazzjoni ta' tmenin sena hija mogħtija f'Salm 90:10. L-ebda waħda minn dawn ma għażilt minni. L-uniċi għażliet li nagħmel huma d- *dati tal-bidu* , u hemmhekk jinsab l-argument fil-fatt — u huwa għalhekk li l-Kapitolu 6 u 7 iqattgħu l-biċċa l-kbira tat-tul tagħhom jiddefendu d-dati tal-bidu aktar milli jagħmlu l-aritmetika.

Kemm hemm gradi ta' libertà? Kull arloġġ għandu żewġ għażliet liberi: minn fejn jibda, u kemm-il darba jiġi applikat il-multiplikatur. Tmien parametri fuq erba' arloġġi, u rrid inkun ċar li t-tieni waħda hija għażla ġenwina — Levitiku 26 ma jgħidlek kemm għandek tagħmel multiplikazzjonijiet.

Imma ara kemm hu oħxon dak it-tieni pum. Il-multiplikatur huwa sebġha, għalhekk kull applikazzjoni addizzjonali tkabbar is-sentenza kollha b'sebġha. Għal Iżrael, nibdew mis-sena 701 QK bi 390 sena: multiplikazzjoni żero tasal fit-311 QK, waħda tasal fl-2030 WK, u tnejn tasal fis-sena 18410. Għal Ġuda, mis-sena 70 WK b'erbghin sena: żero jagħti l-110 WK, waħda tagħti l-350 WK, tnejn jagħtu l-2030 WK, tlieta jagħtu s-sena 13790.

Hemm eżattament valur wieħed għal kull arloġġ li jaqa' kullimkien fl-istorja rreġistrata. Dik mhix xi pum li tista' tirfina; huwa swiċċ b'pożizzjoni waħda plawżibbli. Id-dati tal-bidu huma fejn tgħix il-libertà vera, u huwa għalhekk li l-Kapitolu 6 u 7 iqattgħu l-biċċa l-kbira tat-tul tagħhom jiddefendu d-dati tal-bidu aktar milli jagħmlu l-aritmetika.

Is-sistema tipproduċi kontrolli li ma kellhiex bżonn tgħaddi minnhom? Dan huwa l-aktar test b'saħħtu, u huwa dak li napplika għalija kieku kont fik. Sistema

adattata tipproduċi eżattament it-tweġibiet li nbniex biex tipproduċi u xejn aktar. Sistema li qed tiddekrivi xi ħaġa reali għandha t-tendenza li tipproduċi sorpriżi — riżultati li jaqgħu minnha mingħajr ma jkunu mmirati lejhom.

Hemm tlieta minn dawn f'dan il-ktieb, u tiltaqa' magħhom aktar tard. Id-distakk bejn l-1290 ta' Danjel u l-1260 ta' Ġwanni jirriżulta li huwa eżattament tletin jum, li huwa eżattament it-tul tal-perjodu tal-apostasija, u ma poġġiejtux hemm — hija d-differenza bejn żewġ numri miktuba sitt mitt sena 'l bogħod minn xulxin minn żewġ awturi. Id-distakk bejn l-1260 u l-1250 jirriżulta li huwa eżattament għaxart ijiem, u hemm eżattament par wieħed ta' festi fil-kalendarju Ebrajk kollu li huma għaxart ijiem 'il bogħod minn xulxin, u l-għadd jaqa' fuq iż-żewġ itruf tiegħu. U l-1335 ta' Danjel jaqa' fl-anniversarju tad-dedikazzjoni mill-ġdid tat-Tempju, li ma nnotajt sakemm l-ispreadsheet qalli.

L-ebda minn dawk it-tlieta ma kellu jaħdem. Mhumieks dak li għalih inbniet is-sistema. Meta mudell jibqa' jipproduċi tweġibiet korretti għal mistoqsijiet li ma staqsejtx, dik hija l-firma ta' mudell li qed isegwi xi ħaġa reali.

Dak li żbalja

Fl-introduzzjoni għidt li l-bini tal-paġna web tal-verifika qabad żewġ żbalji tiegħi stess. Hawn huma, għax ktieb li jiddikjara li jista' jiġi ċċekkjat għandu juri x-verifika pproduċa.

Ir-regola tal-għadd. Deskritta fil-Kapitolu 1 — żewġ konvenzjonijiet inklussivi/esklussivi differenti fl-ewwel ktieb tiegħi, erba' paġni 'l bogħod minn xulxin. Irranġata billi ddikjarajt regola waħda u applikajtha kullimkien.

Il-qerda tat-Tempju. Fil-ktieb *Teaching History Before It Happens*, ktibt li t-Tempju nqered “matul il-Passover, sena 70 WK.”

Dak mhux sew. Ġużeppi Flavju huwa ċar, u hekk ukoll il-Mishnah. Titu għalaq is-swar ta' Ġerusalemm fil-Passover, l-14 ta' Nisan, madwar nofs April tas-sena 70 AD — il-belt kienet mimlija pellegrini, u huwa preċiżament għalhekk li l-assedju kien daqshekk katastrofiku. Iżda t-Tempju nnifsu ma nħaraqx qabel id-9 jew l-10 ta' Av, madwar tliet xhur u nofs wara, fil-bidu ta' Awwissu.

Kont ikkompresajt assedju f'avveniment. Huwa żball komuni biżżejjed u xorta kien tiegħi.

Dak li hu interessanti huwa x'għara meta kkoreġejtu. L-arloġġ ta' Ġuda jeñtieg medda minn Għid sa Għid biex jasal fl-Għid tal-2030. L- *assedju* beda fl-Għid. It-Tempju nħaraq f'Awwissu. Għalhekk il-fatt ikkoreġut - l-assedju, mhux il-ħruq - huwa dak li fil-fatt jankra l-għadd kif suppost.

L-iżball kien qed idgħajjed l-argument tiegħi stess. Dan jiġri aktar spiss milli n-nies jistennew, u huwa argument biex tiċċekkja xogħlok anke meta togħġbok il-konkluzjoni tiegħek.

Dak li dan il-ktieb jgħid u x'ma jgħidx

Erba' affarijiet, biex inkunu ċari qabel ma nibdew.

Jiena ngħid li Alla qalli l-affarijiet. Se nittratta l-oġġezzjoni ta' “ħadd ma jaf il-jum jew is-siegħa” kif suppost fl-aħħar kapitlu, imma mhux se nħalliha bla tweġiba għal tmenin paġna, allura hawn il-verżjoni qasira. Dan il-ktieb isemmi data. Jasal għal dik id-data billi jislet inferenza minn testi u storja, billi jiġbor għadd kbir ta' fatti u jara kif joqogħdu flimkien.

Ma nsostnix li xi linja waħda ta' dan l-argument hija prova. L-ebda wieħed mill-erba' arloġġi ma jipperswadini waħdu. Kwalunkwe wieħed minnhom jista' jkun koinċidenza; il-Bibbja hija ktieb kbir u fiha ħafna numri. L-argument huwa l-konverġenza. Niddikjara dan b'mod ċar u ripetut sabiex ħadd ma jiżbalja dan ma' ktieb li jistrieħ fuq kalkolu wieħed.

Jiena nsostni li d-dati tal-bidu tiegħi huma bla dubju ta' xejn. Huma tat-Tier 3. Jiena nargumenta favurhom. Xi ħadd jista' jargumenta lura, imma jkun żbaljat.

Ma nsostnix li jien xi ħadd speċjali. Alla juża nies li jindmu. Jiena raġel li ddedika ruħu bis-sħiħ biex jaqdi lill-Mulej fil-qdusija, jien speċjali biss għax irġiel bħal dawn huma rari.

Dawk huma r-regoli bażiċi. Issa l-argument attwali.

PARTI II — IŻ-ŻEWĠ SENTENZI

Iż-żewġ kapitoli li jgħorru t-tagħbija, u ż-żewġ arloġġi li bdew jaħdmu.

Kapitlu 4 — Eżekjel 4: Żewġ Habsijiet, Żewġ Sentenzi

Eżekjel jintalab jagħmel haġa stramba.

“Int imtedd fuq in-naħa tax-xellug tiegħek u poġġi l-ħażen tad-dar ta’ Iżrael fuqu; int għandek iġġorr il-ħażen tagħhom għall-għadd ta’ jiemi li timtedd fuqu. Għax jien tajtlek numru ta’ jiemi li jikkorrispondu mas-snin tal-ħażen tagħhom, tliet mija u disgħin jum; b’hekk, int għandek iġġorr il-ħażen tad-dar ta’ Iżrael.

Meta tkun lestejt dawn, timtedd għat-tieni darba, imma fuq in-naħa tal-lemin tiegħek, u iġġorr il-ħażen tad-dar ta’ Ġuda; jien tajtha lilek għal erbgħin jum, jum għal kull sena.”
— Eżekjel 4:4–6

Qabel dan, fil-versi 1 sa 3, jingħadlu jagħmel xi haġa aktar stramba:

*“Issa bin il-bniedem, hu briksa, poġġiha quddiemek u iktib belt fuqha, Ġerusalemm. Imbagħad assedjaha... Imbagħad hu pjanċa tal-ħadid u poġġiha bħal ħajt tal-ħadid bejnek u l-belt u dawwar wiċċek lejha sabiex tkun assedjata, u assedjaha. **Dan ikun sinjal għad-dar ta’ Iżrael.**”*

Briksa b’belt impingħija fuqha. Xogħlijiet ta’ assedju mibnija madwarha. Pjanċa tal-ħadid — il-kelma hija l-kelma Ebrajka ordinarja għal pjanċa ċatta tat-tisjir — wieqfa bejn il-profeta u l-belt. U mbagħad 390 jum fuq naħa waħda u 40 jum fuq l-oħra, kull jum jirrappreżenta sena.

Erba’ affarijiet huma stabbiliti f’dawn is-sitt versi, u rrid nieħuhom sabiex nuri kemm huma kkontestati.

Bla dubju: jum ifisser sena

Il-vers 6 jgħidha direttament: *“għurnata għal kull sena.”* Din hija l-unika konverżjoni ta’ unità f’dan il-ktieb, u nużaha hawn għax il-passaġġ iwettaqha fuqu nnifsu. Hadd ma jargumenta dwar dan.

Mhux ikkontestat: hemm żewġ sentenzi separati

Iżrael jieħu 390. Ġuda jieħu 40. Jingħataw separatament, jithallsu separatament, u ma jingħaddux flimkien f’430 wieħed.

Xi traduzzjonijiet tas-Settanta Griega jaqraw 190 minflok 390 għall-ewwel numru, u xi interpreti jikkombinaw iċ-ċifri biex jilħqu 430 u jaraw eku intenzjonat tal-430 sena fl-Eġittu. Jiena nuża l-Masoretiku Ebrajk 390 u nżomm is-sentenzi separati, għax il-passaġġ innifsu jżommhom separati — naħat differenti, nazzjonijiet differenti, tul ta' żmien differenti, u iSTRUZZJONI ċara biex titlesta l-ewwel waħda qabel ma tibda t-tieni waħda.

Il-qari taż-żewġ nazzjonijiet huwa wkoll preċiżament dak li teħtieġ l-istorja. Sa żmien Eżekjel dawn huma żewġ entitajiet politiċi distinti b'żewġ rekords distinti. Is-saltna tat-tramuntana, id-Dar ta' Izrael — għaxar tribujiet li nfirdu taħt Ġerobogħam wara li l-arroganza ta' Reħobogħam qasmet is-saltna — daħlet f'idolatrija tant totali li Alla jiddeskrivi lilu nnifsu bħala li ddivorzzjaha. Hija ġiet meqruda mill-Assirja u deportata u qatt ma reġgħet lura. Is-saltna tan-nofsinhar, id-Dar ta' Ġuda, kienet ukoll infidila, iżda ripetutament u parzjalment nidmet, qatt ma ġiet divorzzjata, u ġiet ippreservata.

Żewġ nazzjonijiet, żewġ rekords, żewġ sentenzi. Dak hu t-test.

Xi tfisser il-pjanċi tal-ħadid

Issa naslu għall-interpretazzjoni, għalhekk il-livell jinżel.

Il-pjanċier jinsab bejn il-profeta — li qed jilgħab il-parti tal-armata assedjanti — u l-belt. Huwa barriera. Il-kummentarju t'Alla nnifsu fil-vers 3 huwa li dan huwa *“sinjal għad-dar ta' Izrael.”* Meta jasal iż-żmien li jinbidlu n-naħa għal Ġuda, il-pjanċier ma jkunx preżenti.

Ninterpreta l-barriera bħala li tfisser **li l-assedju li tiddeskrivi mhux se jirnexxi**. L-armata mhux se tgħaddi minnha. Hemm xi ħaġa bejn min qed jassedja u l-belt.

Dik il-qari għandha kandidat storiku ovvju. Ġerusalemm ġiet assedjata aktar minn darba, u l-assedji jinqas b'mod ċar f'żewġ tipi. L-assedju ta' Nebukadnessar fis-sena 586 QK irnexxa; is-swar waqgħu, it-Tempju nħaraq, in-nies marru Babilonja. L-assedju ta' Titus fis-sena 70 WK irnexxa; l-istess ħaġa ġrat mill-ġdid. Iżda fis-sena 701 QK, Sennacherib tal-Assirja assedja lil Ġerusalemm u **falla**.

Dak il-falliment huwa wieħed mill-aktar avvenimenti attestati fil-Lvant Qarib tal-qedem, u huwa attestat miż-żewġ naħat. It-Tieni Slaten 19 jirreġistra l-anġlu tal-Mulej jolqot il-kamp Assirjan u Sanħerib jirtira lejn Ninwe. U l-Priżma ta' Sanħerib stess — ir-rakkont uffiċjali tiegħu, miktub mill-iskribi tiegħu stess, b'kull inċentiv biex jiftaħar — tiddeskrivi lil Hezekija jagħlaq f'Ġerusalemm *“bħal għasfur f'gagġa”* u mbagħad, b'mod notevoli, qatt ma jsostni li ħa l-belt. Re Assirjan li kkonkwista kapitali qal dan fit-tul. Dan ma qalx hekk.

Assedju ta' Ġerusalemm li ma rnexxiex, deskritt minn barriera li l-assedjatur ma jistax jgħaddi minnha. Insibha ħaġa naturali, u jien hawn biex ngħidilkom li hija korretta.

Xi jfissru ż-żewġ naħat

Dan huwa l-argument li fuqu jistrieħ il-ktieb kollu, għalhekk se nnaqqas ir-ritmu.

Eżekjel jimtedd fuq in-naħa tax-xellug tiegħu għal Iżrael, imbagħad fuq in-naħa tal-lemin tiegħu għal Ġuda, iħares lejn il-belt kollha kemm hi. Għaliex it-test jispeċifika liema naħa?

L-aktar tweġiba sempliċi hija ġeografika: tħares lejn il-lvant, it-tramuntana tinsab fuq ix-xellug tiegħek u n-nofsinhar tinsab fuq il-lemin tiegħek. Iżrael kien is-saltna tat-tramuntana, Ġuda n-nofsinhar. Xellug ugwali għat-tramuntana ugwali għal Iżrael; lemin ugwali għan-nofsinhar ugwali għal Ġuda. Dik hija qari wieħed, hija l-qari tal-maġġoranza, u hija kompletament biżżejjed biex tispjega d-dettall, imma nurik li hija żbaljata. **Qarrej li jjeqaf hemm ma jitlef xejn dwar l-identità taż-żewġ nazzjonijiet u ma jikseb l-ebda arloġġ.**

L- interpretazzjoni li nżomm — wara x-xogħol tal-Proġett Messiah 2030, li huwa fejn iltqajt miegħu għall-ewwel darba — hija li n-naħat jikkodifikaw ukoll **id-direzzjoni fiż-żmien** .

Hawn hu l-argument. L-Ebrajk jinkiteb mil-lemin għax-xellug. Għajn qarrej Ebrajk tibda mill-marġni tal-lemin u tivvjagġa lejn ix-xellug. Jekk tpoġġi sekwenza ta' avvenimenti bil-mod kif skriba Ebrajk kien ipoġġi l-kliem — u l-iskribi Ebrajki kienu jpingu sekwenzi b'dan il-mod — l-avvenimenti ta' qabel joqogħdu fuq il-lemin u l-avvenimenti ta' wara fuq ix-xellug.

Il-profeta jinsab mimdud ħdejn xbieha ta' Ġerusalem assedjata. L-assedju huwa l-punt fiss fin-nofs tad-dijagramma. U jimtedd fuq naħa waħda tiegħu, imbagħad fuq l-oħra.

- **Naħa tax-xellug, Iżrael, 390 sena.** Fuq ix-xellug tal-assedju fuq linja ta' żmien mil-lemin għax-xellug tfigħer *wara* It-390 sena ta' Iżrael jibdeu mill-assedju.
- **In-naħa tal-lemin, Ġuda, 40 sena.** Id-dritt tal-assedju jfigħer *qablu* . L-40 sena ta' Ġuda jgħaddu biex jintemmu b'assedju.

Jekk dan hu korrett, allura Eżekjel ingħata mhux biss żewġ tul ta' żmien iżda żewġ direzzjonijiet, u l-assedju mpingi fuq il-briksa huwa l-pern li jduru fuqu ż-żewġ sentenzi.

Issa ħa nargumenta kontriya nnifsi għax ħaqkek tara l-kontro-każ bis-saħħa kollha tiegħu.

L-oġġezzjoni. Dan huwa piż kbir għal dettall pożizzjonali. Eżekjel huwa profeta mimdud fit-trab, mhux disinjatur li qed jipproduci dijagramma fuq skala. Jekk Alla ried ifisser "dawn is-snin jgħaddu wara l-assedju" u "dawn jgħaddu qablu," Huwa kellu l-vokabularju biex jgħid hekk - l-Ebrajk għandu kliem perfettament ordinarju għal qabel u wara - u Huwa qalhom f'postijiet oħra f'Eżekjel faċilment biżżejjed. Il-qari tad-direzzjoni kronoloġika minn liema naħa ta' ġismu raġel ikun mimdud hija inferenza minn direzzjoni tal-palk. Hija ħaġa intelligenti. Intelligenti mhix l-istess bħal vera.

Inħoss il-forza ta' dak.

Dak li ngħid lura. Tliet affarijiet.

L-ewwel, id-dettall huwa *specifikat* darbtejn, u l-ispeċifikazzjoni ma tagħmilx xogħol taħt il-qari ġeografiku biss. Jekk ix-xellug u l-lemin sempliċement jidentifikaw it-tramuntana u n-nofsinhar, il-ġnub huma dekorattivi — it-test diġà semma ż-żewġ

djar espliċitament fl-istess nifs. Alla ta lil Eżekjel ħafna atti simboliċi u d-dettalji ġeneralment ifissru xi ħaġa.

It-tieni, il-pjanċa tal-ħadid tipponta l-istess direzzjoni. Skont qari purament ġeografiku, il-pjanċa hija barriera li m'għandhiex bżonn spjegazzjoni għax l-assedju m'għandux bżonn identifikazzjoni. Skont il-qari li nżomm jien, il-pjanċa tidentifika *liema* assedju — dak li ma rnexxiex — u n-naħat jgħidulek liema direzzjoni għandek tgħodd minnu. Iż-żewġ dettalji jaħdmu flimkien, li hija xi evidenza li jappartjenu flimkien.

It-tielet: **il-qari huwa kkonfermat 'l isfel, mhux 'il fuq**. Ħadd ma kien se jikseb dan minn Eżekjel 4 biss, billi jaqrah mingħajr ma jinqara. Dak li jgħegħelni nsostni dan huwa li meta ssegwih, iż-żewġ sentenzi jispiċċaw fl-istess sena b'żewġ rotot kompletament differenti, u dik is-sena hija wkoll fejn jaslu żewġ arloġġi oħra. Il-qari huwa ġġustifikat minn dak li jipproduċi, mhux mill-evidenza tiegħu stess.

Dik hija forma leġittima ta' argument — hekk ipoteżi taqla' l-appoġġ tagħha fi kwalunkwe dixxiplina — iżda mhijiex l-aktar forma b'saħħitha, u mhux se nilbesha bħala waħda. Jekk il-konvergenza 'l isfel fil-Kapitoli 6 u 7 ma sseħħx, għandek twarrab din il-qari. Titla' jew tinzel skont dak li tagħti.

Livell 3. Argumentat, mhux ippruvat. L-aktar oġġezzjoni b'saħħitha ddikjarata b'mod sħiħ. Din hija r-reżultati, u issa tista' tiżenha int stess.

Dak li jagħtina Eżekjel 4

- Żewġ nazzjonijiet, żewġ sentenzi: 390 sena u 40 sena. (*Tier 2 — jgħidha t-test.*)
- Jum jirrappreżenta sena. (*Tier 2 — vers 6 jgħid hekk.*)
- Assedju li jfalli, immarkat minn barriera tal-ħadid. (*Livell 3 — argumentat.*)
- Is-snin ta' Izrael jimxu 'l quddiem minn dak l-assedju; il-ġirja ta' Ġuda lejn assedju. (*Livell 3 — argumentat, u din hija l-ħolqa dgħajfa.*)

Dak li Eżekjel 4 *ma* jagħtiniex xi ħjiel li dawn in-numri jistgħu jiġu mmultiplikati. Għal dan irridu mmorru lura disa' mitt sena, għal kapitlu tal-Levitiku li kważi ħadd ma jaqra.

Kapitlu 5 — Levitiku 26: Immultiplikati b'Sebgħa

Levitiku 26 huwa l-kapitlu fejn Alla jgħid lil Izrael, qabel ma jidhlu fl-art, x'se jiġri eżattament jekk jabbandunawh fiha.

Mhuwiex kapitlu komdu. Huwa wkoll l-aktar kapitlu strutturalment interessanti fit-Torah, għax ma jheddedx kastig wieħed. Jhedded serje ta' kastig li qed jeskala, fi stadji, b'regola esplicita għall-eskalazzjoni — u tiddikjara dik ir-regola erba' darbiet separati.

v.18 — “Jekk ukoll wara dawn l-affarijiet ma tobduni, imbagħad jien nikkastigawkom seba' darbiet aktar minħabba dñubietkom.” **v.21** — “Jekk imbagħad, taġixxu b'ostilità kontrija u ma tkunxu lesti tobduni, jien inżid il-kastig fuqkom seba' darbiet skont dñubietkom.” **v.24** — “Imbagħad jien naġixxi b'ostilità kontrik; u jien, anke jien, nolqotkom seba' darbiet minħabba dñubietkom.” **v.28** — “Imbagħad jien naġixxi b'ostilità rrabjata kontrik, u jien, anke jien, nikkastigawkom seba' darbiet minħabba dñubietkom.”

Erba' twissijiet. Kull waħda kondizzjonali fuq rifjut kontinwu. Kull waħda tispeċifika

seba' darbiet .

L-istruttura hija inkonfondibbli u hija intenzjonata: din hija sistema ta' penali gradwata b'multiplikatur iddikjarat. Tkun xi tkun it-tifsira ta' "seba' darbiet", Alla jgħidha erba' darbiet f'kapitlu wieħed, u kull darba hija attivata mill-istess kundizzjoni — *xorta ma nidmitx*.

Il-mistoqsija li dan il-kapitlu jdur fuqha

Kollox issa jiddependi fuq żewġ kelmiet Ebrajk: שְׁעָ (*sheva*), sebgħa, u l-frażi mibnija fuqha.

Hemm żewġ qari, u huma ġenwinament differenti.

Qari A — intensità. “Seba’ darbiet aktar” tfisser seba’ darbiet fis-severità. Agħar, aktar iebes, aktar bir-reqqa. “Sebgħa” tintuża bil-mod kif l-Iskrittura spiss tużaha, bħala n-numru tal-kompletezza — kejl sħiħ u lest tal-kastig. Taħt din il-qari l-frażi ma tgħid xejn dwar kemm iddum xi ħaġa.

Qari B — tul ta’ żmien. “Seba’ darbiet” timmultiplika s-sentenza. Jekk it-terminu kien ta’ 390 sena u ma pproduciex ndiema, it-terminu jsir 390×7 .

Il-Qari A huwa l-pożizzjoni tal-maġġoranza. Għidt dan b’mod uffiċjali fi kliemi stess. Il-biċċa l-kbira tal-kummentaturi, il-biċċa l-kbira tat-traduzzjonijiet, u l-biċċa l-kbira tal-Bibbji ta’ studju jaqraw il-frażi bħala li tintensifika s-severità, mhux testendi ż-żmien. L-aktar traduzzjoni komuni bl-Ingliż, “seba’ darbiet,” naturalment tissuggerixxi grad aktar milli tul. Kieku stħarriġt fost l-istudjużi Ebrajċi, il-Qari A jirbaħ bil-kumdità. Huma kollha żbaljati.

U dan il-ktieb jirrikjedi l-Qari B. Mingħajru ma jkun hemm l-ebda sentenzi mmultiplikati, l-ebda 2730 sena, l-ebda 1960 sena, u l-ebda 2030. Din hija l-qalba. Jekk il-Qari A huwa korrett, agħlaq il-ktieb.

Mela ħa nagħmel il-każ għal B, u ħa nibda billi nammetti x’inhu veru f’A.

Dak li l-qari tal-intensità jagħmel tajjeb

Jifhem sew il-kuntest immedjat. Il-kastigi elenkati f’Levitiku 26 huma kwalitattivi — terror, mard li jħassar, telfa, nixfa, annimali selvaġġi, assedju, kannibalizmu, eżilju. Huma jeskalaw fl-orrur. Il-qari tal-multiplikatur bħala li jintensifika dak l-orrur jaqbel mal-materjal tal-madwar b’mod naturali.

U “sebgħa” assolutament iġġorr is-sens ta’ kompletezza fl-Iskrittura kollha. Sebat ijiem tal-ħolqien. Vendetta għal Kajjin seba’ darbiet. Nagħman jgħaddas seba’ darbiet. Jaħfer sebgħa u sebgħin darba. Ħadd ma jgħoddhom.

Il-qari tal-intensità mhuwiex esaġerat. Huwa l-qari ovvju tas-sentenza f’izolament.

Il-każ għat-tul ta’ żmien

L-ewwel, il-forma tal-kapitlu, għax l-argument jiddependi fuqha u kważi ħadd ma jispjegah.

	Trigger	Kastig
Linja bażi	vv. 14–15 — jekk tob dix	mavv. 16–17 · terror, mard li jħassar, telfa
Eskalazzjon	v. 18 — <i>seba’ darbiet</i>	vv. 19–20 · is-sema bħall-ħadid, l-art ma

i 1	<i>aktar</i>	tagħti xejn
Eskalazzjon	v. 21 — <i>seba' darbiet</i>	v. 22 · bhejjem selvaġġi, tfal meħuda, toroq
i 2		abbandunati
Eskalazzjon	v. 24 — <i>seba' darbiet</i>	vv. 25–26 · xabla, pesta, ħobż bir-razzjon
i 3		
Eskalazzjon	v. 28 — <i>seba' darbiet</i>	vv. 29–33 · kannibalizmu, bliet
i 4		imfarrka, imxerrda fost il-ġnus

Erba' darbiet, l-istess kondizzjonali: *xorta ma dawwartux Lejja* → *seba' darbiet* . U innota fejn jasal l-aħħar wieħed — fl-eżilju, imxerred fost il-ġnus.

Twissija dwar dik it-tabella. Jiena nnumerajt dawk l-eskalazzjonijiet minn waħda sa erbgħa, u jkun faċli li wieħed jiżzerżaq minn "il-kapitlu jiddikjara r-regola erba' darbiet" għal "ir-regola tibda taħdem eżattament erba' darbiet u mbagħad tiskadi." It-test ma jgħidx dan. Qatt ma jħabbar eskalazzjoni finali, qatt ma jgħid *u wara dan mhux se nimmultiplika aktar*. Dak li jagħti huwa kondizzjonali — *jekk xorta ma tridx iddur, allura seba' darbiet* — iddikjarat erba' darbiet.

Kemm jekk dik hija enumerazzjoni ta' erba' avvenimenti diskreti jew regola permanenti msaħħa erba' darbiet sabiex Iżrael jieħuha bis-serjetà hija fiha nnifisha interpretazzjoni, u t-test iħalliha miftuħa. Jien inkлина lejn ir-regola permanenti: kondizzjonali ripetuta f'forma identika tinqara aktar bħal politika milli lista, u l-kundizzjoni li tattivaha qatt ma ġiet ikkanċellata. M'iniex hawn biex niddibatti xejn. Alla baġħatni biex ngħidilkom x'inhu veru, mhux biex inkun wieħed fost ħafna studjużi b'opinjonijiet. Qari B – it-tul huwa l-unika waħda korretta.

Issa l-argumenti — sebgħa minnhom, bejn wieħed u ieħor mill-aktar dgħajfa għall-aktar b'saħħitha, b'eċċezzjoni waħda. Tal-aħħar huwa apposta barra mill-ordni: huwa dak onest, u onest mhuwiex l-istess bħal qawwi. L-argumenti erbgħa u ħamsa huma l-par li fuqu jistrieħ il-kapitlu, u l-aħjar jinqraw flimkien.

Wieħed: l-Ebrajk mhuwiex deċiżiv. Il-frażi fil-vers 18 hija אַתְּ יָחִיד עַל בֵּעַשׂ — *sheva al-chattotekhem* , sebgħa fuq dñubietek. Huwa avverbjali u mhux immarkat. Ma jgħidx "seba' darbiet aktar," u ma jgħidx "seba' darbiet aktar." It-tnejn huma disponibbli grammatikament. Traduzzjonijiet bl-Ingliż li jittraduċuh bħala "seba' darbiet" għamlu għażla li l-Ebrajk ma jisforzax. Dan ma jipprovax il-Qari B — ifisser biss li l-bieb mhux magħluq bil-grammatika, li hija barriera aktar baxxa milli tista' tinstema' iżda ta' min jistabbilixxiha.

Tnejn: il-kastig li l-kapitlu fil-fatt jispiċċa bih huwa tul ta' żmien. Levitiku 26 jeskala fl-erba' stadji tiegħu, jintemm fl-eżilju — u mbagħad immedjatament ikejjel dak l-eżilju fiż- *żmien* , u speċifikament fis-snin tas-sabat:

"Imbagħad l-art tgawdi s-Sabatijiet tagħha l-jiem kollha tad-desolazzjoni, waqt li tkunu f'art l-għedewwa tagħkom; imbagħad l-art tistrieħ u tgawdi s-Sabatijiet tagħha." — Levitiku 26:34

Il-vers ta' warajh jenfasizza l-istess punt: il-jiem kollha tal-herba tagħha, l-art tosserva l-mistrieħ li ma osservatx waqt li Iżrael kien jgħix fuqha.

Ara kemm hu strett dan. Ir-raba' *"seba' zminijiet"* huwa l-vers 28. Il-kastig tiegħu jgħaddi sal-vers 33 u jispiċċa bit-tifrix. U fil-vers 34 — il-linja ta' wara — it-test jiddikjara kif jitkejjel dak il-kastig: f'għadd ta' snin. Il-multiplikatur finali u t-tul magħdud huma biswit xulxin fit-test, mingħajr xejn bejniethom.

Il-logika tal-kapitlu stess tintemm fl-aritmetika. Multiplikatur imwaħħal ma' penalità li t-test ikejjel fi snin huwa multiplikatur li qed jagħmel xi ħaġa lis-snin.

Tlieta: hekk kien fil-fatt ikkalkulat l-eżilju. Meta s-sebgħin sena ta' Babilonja jigu kkunsidrati fit-2 Kronaki 36:21, il-Kronista jmur lura dritt għal Levitiku 26 għal

ir-raġuni: ġara “*biex isseħħ il-kelma tal-Mulej minn fomm Ġeremija, sakemm l-art gawdiet is-sabatijiet tagħha.*” L-eżilju huwa spjegat bħala snin ta’ sabat li qed jithallsu lura, u l-ħlas lura jingħadd. U Danjel, f’Danjel 9:2, jaqra s-sebghin sena ta’ Ġeremija bħala tul ta’ żmien litterali, jgħoddha, u jitlob meta tgħaddi.

Għalhekk għandna preċedent kanoniku għall-operazzjoni eżattament dik li qed inwettaq: nieħdu perjodu ta’ kastig mit-Torah, nittrattawh bħala numru ta’ snin, ngħoddu, u nistennew li jiskadi. Dan għamel dan. Mhijiex mossja eżotika.

Erbgħa: seba’ darbiet *xieħ* , eżattament? Dan mhux argument li bdejt bih. Ffareġ minn oġġezzjoni, u biddel il-mod kif nifhem il-kwistjoni kollha.

Is-severità mhijiex kwantità li tista’ titkejjel. M’hemm l-ebda unità fejn kastig wieħed huwa seba’ darbiet kastig ieħor. Staqsi xi jfisser li ġuħ ikun preċiżament seba’ darbiet aġġar minn ġuħ preċedenti u l-mistoqsija m’għandhiex tveġiba — mhux għax huwa diffiċli biex tikkalkulah, iżda għax m’hemm xejn biex tikkalkulah bih.

It-tul ta’ żmien għandu unità. Snin. Sentenza ta’ erbgħin sena mmultiplikata b’sebgħa hija sentenza ta’ mitejn u tmenin sena, u kulħadd jista’ jivverifikaha.

Issa imbottaha 'l quddiem. Kastig mhuwiex kwalità li tittajjar libera mid-dinja; huwa xi ħaġa infligġuta lin-nies, u l-infligġ jieħu ż-żmien. Għalhekk kull kastig għandu żewġ dimensjonijiet — kemm hu iebes, u kemm idum — u l- kastig *totali* huwa prodott tat-tnejn. Għalhekk meta t-test jgħid li l-kastig se jkun seba' darbiet, qed jgħid xi ħaġa dwar dak it-total. U miż-żewġ dimensjonijiet li minnhom huwa magħmul it-total, eżattament waħda tista' ġgħorr fattur ta' sebgħa b'xi mod li jista' jiġi vverifikat.

Hemm risposta reali, u hija l-unika rotta ta’ ħarba. Sebgħa hija idjomatika għall-kompletezza fl-Iskrittura kollha — “il-vendetta tittieħed fuqu seba’ darbiet” f’Ġenesi 4:15 mhi aritmetika ta’ ħadd. Jekk *seba’ darbiet* f’Levitiku 26 hija idjoma ta’ dak it-tip, tfisser *bis-sħiħ* , u ma ġgħorr l-ebda kwantità.

Hu dik it-triq u ara fejn tasal. Jekk in-numru huwa idjoma pura, allura mhux qed ikejjel xejn, u l-erba’ stqarrijiet mhumix sekwenza li teskala — huma l-istess ħaġa li tingħad erba’ darbiet b’enfasi dejjem akbar. Il-kastigi fil-versi 19, 22, 25 u 29 ikunu erba’ deskrizzjonijiet ta’ ġudizzju aktar milli erba’ passi 'l fuq fuq sellum.

Għalhekk hemm furketta, u ż-żewġ mogħdijiet iwasslu għal xi mkien li nista' naħdem bih. Jew *seba' darbiet* huwa kwantitattiv — f'liema każ għandu x'jaqsam ma' total li għandu dimensjoni taż-żmien, u t-tul huwa l-unika dimensjoni li fiha l-

fattur jista' jiġi vverifikat — jew mhuwiex kwantitattiv xejn, f'liema każ il-Qari A lanqas mhu qari dwar is-severità li qed tiġi mmultiplikata. Huwa qari dwar Alla li jgħid li *dan huwa serju* erba' darbiet.

Il-qari tal-intensità jibqa' biss f'dik it-tieni forma, li hija aktar dgħajfa. Ma jistax ikun kemm multiplikazzjoni reali kif ukoll multiplikazzjoni ta' xi ħaġa li ma titkejjilx.

Ħamsa: qari wieħed biss miż-żewġ jista' jkun żbaljat.

Segwi l-argument erbgħa pass ieħor 'il quddiem. Jekk il-fattur ta' sebgħa jorbot mas-severità, allura jorbot ma' kwantità li ħadd ma jista' jiddikjara, ikejjel, jew jivverifika. Kemm kien sever il- kastig qabel? Mhux iddikjarat. Kemm kien sever wara? Seba' darbiet aktar. Matul liema perjodu ta' żmien? Ukoll mhux iddikjarat — Levitiku 26 ma jassenja l-ebda tul ta' żmien għal xi waħda mill-eskalazzjonijiet tiegħu.

Affermazzjoni mibnija b'dak il-mod ma tistax tispiċċa falza. M'hemm l-ebda osservazzjoni, l-ebda data, l-ebda kalkolu li qatt jista' jikkontradixxiha. Jiġri x'jiġri lil Iżrael matul tlett elef sena, jista' jiġi deskritt bħala seba' darbiet xi ħaġa.

Issa poġġi l-qari tat-tul ta' żmien ħdejh. Tliet mija u disgħin sena, immultiplikati b'sebgħa, minn bidu ddikjarat, jagħtu sena — u dik is-sena jew hija korretta jew mhijiex. Qarrej ostili jista' jivverifikaha b'kalkulatur f'inqas minn minuta. Jidher li qed joħroġ 'il barra.

Dikjarazzjoni li ma tistax tkun żbaljata ma tkun qed tagħmel l-ebda xogħol.

Din mhix preferenza għall-indafa; hija d-differenza bejn li tgħid xi ħaġa u li ma tgħid xejn. Jekk *seba' darbiet* hija multiplikazzjoni reali ta' kwantità reali, għandu jkun possibbli fil-prinċipju li tiskopri li giet applikata ħażin. Waħda biss minn dawn iż-żewġ qari tagħmel dan possibbli.

Hemm verżjoni ħażina ta' dan l-argument pass 'il bogħod. Il-verżjoni ħażina tgħid hekk: *il-qari tat-tul jagħtini numru u l-qari tas-severità le, għalhekk il-qari tat-tul huwa korrett*. Dak mhuwiex argument, hija preferenza — u huwa preċiżament dak li jfisser kritiku meta jgħid li s-sistema kollha hija raġunament motivat. Li tkun trid twegħiba determinata mhix evidenza li t-test jipprovdi waħda. Ħafna testi ġenwinament ma jipprovdux.

Il-verżjoni t-tajba hija stqarrija dwar kif iġib ruħu t-test, mhux dwar x'nixtieq jien. **Ħares lejn x'jingħata fil-fatt lil Eżekjel.** Mhux "jibqa' hemm għal żmien twil." Tliet mija u disgħin jum, imbagħad erbgħin jum — u mbagħad, f'każ li l-punt ma jkunx magħruf, rata ta' konverżjoni esplicita: *jum għal kull sena*. Alla kkwantifika s-sentenza u mbagħad qal lill-profeta f'liema unità jaqraha. Dik mhix il-lingwaġġ tal-

atmosfera. Numri maħruġa li preċiżament, b'konverżjoni ddikjarata meħmuża, jinħarġu biex jingħaddu.

Poġġi dan f'idejn Levitiku 26 u innota l-ekonomija tiegħu. Hemm multiplikatur preċiż f'kapitlu wieħed u termini preċiżi f'ieħor. Taħt il-qari tat-tul, kull numru involut jiltaqa' ma' numru ieħor u jaħdem. Taħt il-qari tas-severità, il-multiplikatur preċiż qatt ma jmiss it-termini preċiżi - minflok jaġixxi fuq xi ħaġa mhux kwantifikata, filwaqt li 390 u 40 jibqgħu wieqfa wara l-ewwel skadenza tagħhom.

Dik mhix prova. Alla m'għandu l-ebda obbligu li jagħmel in-numri Tiegħu konvenjenti għalija, u argument mill-ekonomija huwa fl-aħħar mill-aħħar argument dwar kif test għandu jintrabat flimkien.

Imma meta qari wieħed iħalli kull kwantità ddikjarata mhux użata u l-ieħor ipoġġihom kollha jaħdmu, dan ta' min jinnotah — u għall-kuntrarju tal-verżjoni ħażina, hija stqarrija dwar it-test aktar milli stqarrija dwar il-preferenzi tiegħi.

Sitta: il-qari tas-severità jispiċċa l-kapitlu qabel ma l-istorja tispiċċa n-nuqqas ta' ndiema. L-argumenti erbgħa u ħamsa huma dwar xi jfissru l-kliem. Dan huwa dwar għaliex għadu hemm il-kapitlu.

Taħt il-qari tas-severità, Levitiku 26 jiddeskrivi sekwenza magħluqa. Erba' intensifikazzjonijiet, li jispiċċaw fl-eżilju, u mbagħad il-kapitlu jdur fil-versi 40 sa 42 għall-possibbiltà ta' konfessjoni. L-eskalatur jieqaf. Bħala rakkont ta' dak li ġara lil Izrael sa Babilonja, jaħdem — u mbagħad ma jkollu xejn aktar xi jgħid.

Imma l-kundizzjoni li wasslet għal kull waħda minn dawk l-erba' eskalazzjonijiet kienet ħaġa waħda: *xorta ma dawwartux Lejja*. U dik il-kundizzjoni ma spiċċatx f'Babilonja. Id-Dar ta' Ġuda ma ddawritx lejn il-Messija tagħha f'elfejn sena. Jekk il-fattur li wassal għat-tensjoni għadu attiv u t-test waqaf, allura Levitiku 26 huwa kapitlu dwar it-tmien u s-sitt sekli QK u dwar xejn minn dakinhar 'l hawn.

Taħt il-qari tat-tul għadu għaddej. Kull skadenza mhux dispjaċir tipproduċi terminu ġdid, u l-aritmetika tal-kapitlu tibqa' taħdem fuq nazzjon li għadu qed jirrifjuta.

Għalhekk il-kwistjoni mhix biss liema qari jippermetti l-Ebrajk — it-tnejn li huma jippermettu. Hija liema qari jħalli Levitiku 26 xi jgħid dwar l-aħħar żewġ millenji.

Sebgħa — u din hija dik li nżomm l-aktar sod — il-qari huwa vvindikat minn dak li jipproduċi. L-istess ammissjoni li għamilt fil-Kapitolu 4, u għall-istess raġuni. Applika l-multiplikatur bħala tul taż-żewġ sentenzi ta' Eżekjel 4 u t-tnejn jaslu fl-istess sena, b'rotot differenti, b'multiplikaturi differenti, minn dati tal-bidu tmien mitt sena 'l bogħod minn xulxin. Li kieku l-Qari B kien żbaljat, dan ma kellux jiġri.

Nippreferi nurik dak ir-raġunament milli naħbih. Hija inferenza għall-aħjar spjegazzjoni, li hija forma reali ta' argument u waħda aktar dgħajfa mill-prova.

Innota kif ħamsa u sebgħa joqogħdu flimkien, għax huma żewġ nofsijiet ta' operazzjoni waħda. L-argument ħamsa jgħid li l-qari tat-tul jagħmel stqarrija li tista' tfalli. L-argument sebgħa jgħid li meta tmexxi l-verifika, din ma tfallix. Kull nofs waħdu huwa dgħajjef — stqarrija falsifikabbli mhijiex vera b'dan il-mod, u riżultat fortunat ma jipprova xejn jekk l-istqarrija qatt ma setgħet toħroġ ħażina fl-ewwel lok. Flimkien huma sempliċement kif tittestja kwalunkwe ħaġa: għid xi ħaġa li tista' tkun falza, imbagħad mur ara.

Il-verżjoni ta' dak l-argument mhux se nippubblikaha

L-argument erbgħa għandu kuġin aktar qawwi, u rrid nurik kemm il-verżjoni t-tajba kif ukoll dik il-ħażina, għax id-differenza bejniethom hija l-metodu kollu ta' dan il-ktieb.

Il-verżjoni aktar qawwija tgħid: is-severità mmultiplikata għad trid tiġi *amministrata*, u l-amministrazzjoni tiegħu ż-żmien. L-uniku terminu li t-test ta għal Ġuda huwa erbgħin sena. Għalhekk il-kastig seba' darbiet agħar irid jibqa' għaddej għal erbgħin sena oħra — u meta dan jintemm mingħajr ma jindmu, seba' darbiet agħar għal darb'oħra għal erbgħin oħra. Tul elfejn sena dan huwa bejn wieħed u ieħor ħamsin terminu, u s-severità tispicċa għal sebgħa għall-qawwa tal-ħamsin, numru b'tnejn u erbgħin ċifra. Hadd ma jista' jgħix dak. Għalhekk is-severità hija impossibbli.

L-ewwel nofs ta' dan huwa korrett, u huwa fuqu li huwa mibni r-raba' argument. Kastig irid jingħata maż-żmien. Is-severità ma tistax tiċċaqlaq liberament mit-tul ta' żmien. Dik l-osservazzjoni hija li ġgagħalni naħseb li l-qari tal-intensità mhuwiex komplut aktar milli sempliċement improbabbli.

It-tieni taqsima hija fejn imur ħażin, u imur ħażin f'żewġ postijiet.

Jeħtieġ li t-trasportatur ikun ilu *erbgħin sena oħra speċifikament*, u xejn ma jistabbilixxi dan.

Levitiku 26 ma jagħti l-ebda tul ta' żmien. L-ebda waħda mill-erba' eskalazzjonijiet tiegħu ma hija assenjata tul; il-kastigi fil-versi 19, 22, 25 u 29 sempliċement jibqgħu għaddej sal-eskalazzjoni li jmiss. Xi hadd li jzomm il-qari tal-intensità jista' jgħid li l-kastig intensifikat dam għal perjodu mhux speċifikat, u t-test ma jikkontradixxihx. Biex ninsisti li l-perjodu jrid ikun ta' erbgħin sena, irrid nimporta t-terminu ta' Eżekjel f'kapitlu li qatt ma jsemmih — u l-importazzjoni tal-qafas tiegħi stess fil-pożizzjoni tal-avversarju tiegħi hija l-istess żball bħal li targumenta f'ċirku, biss moħbi aħjar.

U n-numru ta' tnejn u erbgħin ċifra huwa l-iktar parti dgħajfa ta' argument tajjeb, mhux l-iktar waħda b'saħħitha. Dak li fil-fatt hu ħażin fil-multiplikazzjoni tas-severità bla limitu mhuwiex li n-numru jikber. Huwa li *seba' darbiet agħar minn seba' darbiet agħar mill-eżilju* ma jiddeskrivix stat ta' affarijiet. Il-problema hija l-inkoerenza, mhux il-kobor — u dan huwa eżattament il-punt li digà jagħmel l-argument erbgħa, mingħajr it-teatru.

Hemm it-tielet raġuni, u hija dik li ddeċidiet għalija. Jekk naċċetta li s-severità mmultiplikata teħtieġ terminu ripetut, ma nkunx irrifjutajt il-qari tal-intensità — ikkonvertejtha bil-kwint f'qari tat-tul u mbagħad iddikjarajt rebħa. Avversarju li ġenwinament isostni li *seba' darbiet* tfisser *bis-sħiħ, kompletament, b'kejl tajjeb* mhuwiex impenjat għal xi terminu ripetut, għalhekk ir-reductio qatt ma tasal għalih. Din tegħleb biss pożizzjoni li ħadd ma jzomm. Madankollu huwa evidenti li jekk il-kastig jiġi mmultiplikat "bis-sħiħ" allura jista' jiġi mmultiplikat "bis-sħiħ" mill-ġdid? Bl-indiema jew mingħajrha, il-kastig ikun laħaq il-limitu tas-severità tiegħu.

Spjegajt dan fit-tul għal raġuni akbar minn dan l-argument wieħed. Numru kbir jipperswadi b'mod mhux proporzjonat mal-kontenut tiegħu, u l-kitba profetika għandha d-drawwa li tilħaq wieħed. Jekk se nitolbok tiċċekkja l-aritmetika tiegħi kullimkien ieħor f'dan il-ktieb, irrid inkun lest li narmi l-kalkolu li l-aktar joġġobni. Dan wieħed joġġobni u mhux se nipprintjah.

Żvelar ieħor waqt li ninsab hawn. Abbozz preċedenti ta' dan il-kapitlu argumenta li Levitiku 26 jillimita l-eskalazzjonijiet għal erbgħa — versi 18, 21, 24, 28 — għalhekk is-severità qatt ma setgħet takkumula aktar minn sebgħa għar-raba'. **Laqas dan ma kien disponibbli għalija. It-test imkien ma jsemmi limitu.** Kont qed naqra limitu f'mudell, li huwa preċiżament il-mossa li nqatta' f'dan il-ktieb nitlob lin-nies l-oħra biex ma jagħmlux. Ma baqax hemm.

Jekk ir-regola hija bla tmiem, għaliex tieqaf fl-2030?

Dik hija l-mistoqsija li fadal, u qed inqajjemha jien qabel ħaddieħor.

Jekk Levitiku 26 jiddikjara regola permanenti minflok lista ta' erbgħa, allura r-regola tibqa' valida kull meta terminu jiskadi mingħajr ndiema. Is-sentenza ta' Ġuda ġiet immultiplikata fis-sena 70 WK u għal darb'oħra fis-sena 350 WK. Meta t-terminu attwali jiskadi fl-2030 b'Ġuda għadu mingħajr ndiema, għaliex ir-regola ma terġax tibda taħdem - 1960 immultiplikata b'seba', 13720 sena oħra?

M'hemm l-ebda twegiba aritmetika għal dan. L-aritmetika tibqa' għaddejja bil-ferħ. It-twegiba trid tiġi minn barra l-aritmetika, u hija r-raġuni ewlenija għaliex jeżisti

dan il-ktieb: **is-sekwenza ma tispiċċax mingħajr eskalazzjonijiet, tispiċċa mingħajr ħin.** Levitiku 26 ma jagħmilx hekk.

jispiċċaw bl-eskalazzjoni. Jispiċċaw, fil-versi 40 sa 42, bil-qrar u patt imfakkar. Il-multiplikazzjonijiet mhumie x id-destinazzjoni; huma dak li jiġri waqt li d-destinazzjoni tiġi miċhuda.

Dak li jargumentaw il-Kapitoli 10 sa 12 huwa li fl-2030 *ir-rifjut jiegħaf* — li wara li tiskadi s-sentenza jkun hemm ħames xhur li fihom daw k li ma jindmux jiġu mbuttati l barra, mhux meqruda, u mbagħad il-Messija jirritorna u l-arranġament li kienet tappartjeni għalih is-sentenza jintemm. Multiplikazzjoni oħra tkun teħtieġ tlettax-il elf sena oħra ta' patt li Alla qal li se jiftakar.

Għalhekk il-punt ta' waqfien ma jinqarax mill-kapitlu. Jinqara minn kull ħaġa oħra f'dan il-ktieb — tliet arloġġi oħra li jinżlu fl-istess sena, l-għadd tal-jiem jintemm fil-festi tal-ħarifa, is-sekwenza tal-festi li Ġesù għadu ma temmx. Jekk daw k ifallu, allura iva, l-istennija tkun 13790 u mhux 2030.

Għaliex qatt ma kien jew/jew

Ħsieb ieħor, u huwa l-aktar utli fil-kapitlu.

Fil-bidu waqqaft dan bħala żewġ qari li jikkompetu ma' xulxin, A u B, u dik il-formulazzjoni hija kif ġeneralment titqiegħed il-mistoqsija. Issa naħseb li l-formulazzjoni hija żbaljata, u r-raba' argument huwa r-raġuni.

Kastig għandu żewġ dimensjonijiet — kemm hu iebes u kemm idum — u l-ammont tiegħu huwa prodott tat-tnejn. Severità mingħajr tul ta' żmien mhijiex kastig eħfef; mhijiex kastig xejn, għax xejn ma qed jiġi infligġut fuq ħadd. Tul ta' żmien mingħajr severità huwa voj t bl-istess mod. L-ebda dimensjoni ma teżisti waħedha. Għalhekk *“seba’ darbiet il-kastig”* qatt ma kien għażla bejn il-multiplikazzjoni ta' dimensjoni waħda jew l-oħra. Hija stqarrija dwar l-ammont, u l-ammont huwa magħmul mit-tnejn.

Li jfisser li l-Qari A u l-Qari B mhumie x rivali. Il-Qari A jiddeskrivi dimensjoni waħda tal-ħaġa; il-Qari B jiddeskrivi d-dimensjoni li fiha n-numru jista' fil-fatt jiġi ċċekkjat. Jekk raġel mhux se jitgħallem minn kastig, it-titwil tiegħu u l-intensifikazzjoni tiegħu huma l-istess att ta' awtorità paċenzjuża, mhux żewġ teoriji li jikkompetu dwar xi tfisser dik l-awtorità.

Dan ma jneħħix l-oġġezzjoni. Il-qari tat-tul xorta jrid iġorr l-aritmetika waħdu, u għadu Livell 3 — għadek qed temmen kelmti li s-snin huma dak li jorbtu miegħu s-sebgħa. Imma jekk dħalt f'dan il-kapitlu ċert li Levitiku 26 huwa dwar is-severità, innota li jista' jkollok raġun għalkollox u dan il-ktieb xorta jaħdem. Inti tkun qed

tiddeskrivi d-dimensjoni li m'iniex qed ngħodd fiha. Xejn f'dan ma jgħiegħel id-dimensjoni l-oħra tisparixxi.

Dak li jagħtina Levitiku 26

- Multiplikatur iddikjarat: **sebgħa** . (*Livell 2 — jinsab fit-test, erba' darbiet.*)
- Xprun iddikjarat: **rifjut kontinwu ta' ndiema** . (*Livell 2.*)
- Struttura ddikjarata: **erba' eskalazzjonijiet suċċessivi** . (*Livell 2.*)
- Il-multiplikatur japplika għat- *tul* tas-sentenza. (*Livell 3 — argumentat hawn fuq. Il-qari tal-minoranza. Il-pern ta' dan il-ktieb.*)
- U nota dwar kemm jiswa dak l-istatus ta' minoranza. Il-maġġoranza taqra *seba' darbiet* bħala severità, u għidt b'lehen għoli li l-maġġoranza hija żbaljata — argumentajt li s-severità u t-tul huma żewġ dimensjonijiet ta' kwantità waħda, li waħda minnhom biss tista' ġgħorr fattur verifikabbli ta' sebgħa, u li qari li jimmultiplika d-dimensjoni li ma titkejjilx irid jispjega x'qed jimmultiplika. Din hija affermazzjoni aktar dejqa minn "kulhadd huwa żbaljat," u hija l-unika waħda li għandi bżonn.

Żewġ sentenzi minn Eżekjel 4. Multiplikatur wieħed minn Levitiku 26. Dak hu l-għodda kollha. Issa ngħoddu.

Kapitlu 6 — L-Arloġġ ta' Izrael

Żewġ sentenzi, multiplikatur wieħed, erba' regoli tal-għadd. Issa nħaddmu l-ewwel arloġġ.

Fejn jibda

It-390 sena ta' Eżekjel jappartjenu lid-Dar ta' Izrael, is-saltna tat-tramuntana — l-għaxar tribujiet li nfirdu taħt Ġerobogħam u qatt ma reġgħu lura.

Skont il-qari argumentat fil-Kapitolu 4, is-snin ta' Izrael jinsabu fuq ix- *xellug* tal-assedju muri fuq il-briksa, li fuq linja ta' żmien Ebrajka mil-lemin għax-xellug tfigħer li għrew ' **il quddiem minnu** . U l-pjanċa tal-ħadid timmarka dak l-assedju bħala wieħed li l-assedjatur ma setax jieħu.

Hemm assedju wieħed ta' Ġerusalem li ma rnexxiex fir-rekords. **701 QK.**

Sennakerib, sultan tal-Assirja, tela' kontra l-bliet iffortifikati ta' Ġuda u ħahom. Imbagħad gie Ġerusalem, u ma ħadithiex. It-Tieni Slaten 18–19 u Isaija 36–37

jirrakkontaw l-istorja minn ġewwa — il-ġid ta' Hezekija, id-diskors tar-Rabsake ħdejn is-swar, il-kelma ta' Isaija, l-aṅġlu tal-Mulej li jolqot il-kamp, u Sennakerib imur id-dar f'Ninwe fejn uliedu eventwalment qatluh fit-tempju ta' alla tiegħu.

Ir-rekord Assirjan jirrakkonta l-istess storja minn barra, u s-skiet tiegħu huwa aktar qawwi mid-diskors tal-Bibbja. Il-Prizma ta' Sennakerib, l-annali uffiċjali miktuba mill-iskribi tiegħu stess, tiftaħar li ħadet sitta u erbgħin mill-bliet imdawra bis-swar ta' Hezekija u li għalaq lil Hezekija nnifsu f'Ġerusalemm *"bħal għasfur f'gaġġa."* U mbagħad tieqaf. Tirreġistra t-tribut li rċieva. Qatt ma titlob il-belt. Re Assirjan li ħa kapitali qal dan, fit-tul, bin-numri. Dan iddeskriva gaġġa u komplja sejjer.

Livell 2. Id-data hija ffixxata b'mod indipendenti mill-kanoni tal-eponimu Assirjan, mill-Prizma, u mir-rakkont bibliku, u hija kważi ċerta daqs kwalunkwe data fit-tmien seklu QK. Minoranza ta' studjużi tipproponi t-tieni kampanja madwar is-sena 688–686 QK biex issolvi diffikultà dwar l-età ta' Tirhakah; il-maġġoranza żżomm ma' kampanja waħda fis-sena 701. Qed nuża d-data tal-maġġoranza, li hija wkoll dik tradizzjonali.

Kelma dwar dak li *mhux qed* nuża. Ir-renju tat-tramuntana waqa' f'idejn l-Assirja u ġie deportat madwar is-sena 722 QK — is-Samarija assedjata għal tliet snin u meħuda, il-popolazzjoni rilokata, l-għaxar tribujiet mitlufa. Dik hija l-kandidat ovvju għall-bidu tal-kastig ta' Izrael, u mhijiex id-data li nuża jien. Ma tipproduċi l-2030; 722 QK + 2730 sena jinżlu fl-2009, li mhi mkien. Insemmiha għax irridkom taraw li naf li l-alternattiva teżisti u li ma taħdimx, aktar milli jkollkom tiskopruha u tistaqsu.

Il-bidu tas-sena 701 QK ġej mill-argument fil-Kapitolu 4 — l-assedju bla suċċess, immarkat mill-griddle — mhux minn tfittxija għal data tal-bidu li tipproduċi t-twegħiba li ridt. Jekk irrifjutajt il-Kapitolu 4, għandek tirrifjuta dan. Dik hija d-dipendenza, kif intqal.

L-ewwel terminu

$$701 \text{ QK} + 390 \text{ sena} = 311 \text{ QK}$$

(Livell 1. *Fin-numerazzjoni astronomika: $-700 + 390 = -310$, li huwa 311 QK.*)

Is-sentenza oriġinali ta' Izrael skadiet fis-sena 311 QK.

Nidem id-Dar ta' Izrael fis-sena 311 QK? Le. Ma kien hemm l-ebda Dar ta' Izrael biex tindem — l-għaxar tribujiet kienu mxerrdin fost il-ġnus u kienu ilhom hekk għal erba' sekli. Is-sentenza skadiet u xejn ma nbidel.

Xi ħaġa oħra kienet qed tigri fis-sena 311 QK, u rrid nittrattaha bir-reqqa, għax dan huwa eżattament it-tip ta' dettall li jiġi enfasizzat iżżejjed f'kotba bħal dan.

Dak li hu minnu: Ir-rebbiegħa tas-sena 311 QK hija l-epoka tal-Era Selewċida. Selewku I ħa lura Babilonja, u l-era li tiddata minn dik ir-rikonkwista saret il-kalendarju standard tal-Lvant Qarib kollu għal sekli sħaħ. Fil-kalkolu Babilonjan, li huwa dak li adottaw il-Lhud, l-ewwel sena tibda fl-1 ta' Nisan — it-3 ta' April, 311 QK.

U l-Lhud adottawha. Huma sejħulha *minyān shtarot*, l-Era tal-Kuntratti. Hija s-sistema ta' datazzjoni użata fl-1 Makkabej. Tidher fuq dokumenti legali Lhud, fuq kuntratti taż-żwieġ u atti ta' bejgħ, għal aktar minn elf sena. Ħafna wara li s-slaten Selewċidi kienu spiċċaw trab, l-iskribi Lhud kienu għadhom jiddataw id-dokumenti tagħhom mis-sena li fiha ġeneral Grieg daħal f'Babilonja.

Hemm xbieha reali hemmhekk. Fis-sena li fiha s-sentenza ta' Izrael skadiet mingħajr ndiema, il-poplu Lhudi beda jidentifika l-kuntratti tiegħu stess mar-renju ta' sultan Ġentil — u baqa' jagħmel dan għal elf sena.

Dak li mhux veru, u dak li mhux se ngħid: ma ġara xejn fil-Lhudija fis-sena 311 QK. L-ebda battalja, l-ebda konkwista, l-ebda bidla ta' ħakkiem. Ptolemy kien ħa r-regjun fis-sena 312 u rtira; Antigonos reġa' okkupah; il-Paċi tad-Dinasti fis-sena 311 ħalliet il-kwistjoni miftuħa u ma ssetiljat xejn fuq il-post. Kontroll Ptolemajku dejjiemi ma wasalx qabel Ipsos fis-sena 301.

Għalhekk is-sinifikat tas-sena 311 QK huwa kalendarju, mhux militari. Hija reżonanza interessanti u mhijiex evidenza. L-aritmetika ma tiddependix minnha bl-ebda mod, u kieku l-Era Selewċida bdiet f'sena differenti, l-arloġġ kien jimxi eżattament l-istess. Qed ninkludih għax qed idoqq il-ħin u nimmarkah għax il-ħin mhuwiex l-istess bħal probatorju.

Il -multiplikazzjoni

L-ebda ndiema. Japplika Levitiku 26.

$$390 \times 7 = \mathbf{2730 \text{ sena}}$$

(Livell 1.)

Issa, mistoqsija li hija aktar importanti milli tidher: **minn meta?**

Żewġ għażliet. Jew it-terminu mmultiplikat jibda mill-311 QK, meta skada l-ewwel terminu — jew jissostitwixxi t-terminu oriġinali u jiġi servut mill-assedju, 701 QK.

Jiena nuża t-tieni waħda. Is-sentenza mmultiplikata tibda mis-sena 701 QK.

Hawn għaliex. Levitiku 26 ma jgħidx “u mbagħad inżid kastig ieħor.” Jgħid *“Inkastigak seba’ darbiet aktar għal dñubietek”* — l-istess dñubiet, ikkastigati seba’ darbiet. L-oġġett tal-multiplikazzjoni huwa s-sentenza nnifisha, mhux sentenza ġdida miżjuda ma’ dik il-qadima. Imħallef li jimmultiplika sentenza b’sebgħa mhux qed iżid terminu konsekuttiv; qed jagħti sentenza ġdida għall-istess reat. U sentenza tiġi servuta mill-punt fejn kienet imdendla s-sentenza oriġinali, li għal Iżrael huwa l-assedju tas-sena 701 QK.

Żomm dik il-kelma — *hinch* . Se tagħmel aktar xogħol fil-kapitlu li jmiss milli tagħmel hawn, u jekk ir-regola li qed nuża tirriżulta li hija żewġ regoli moħbija, hawnhekk issibni qed nara x’qed jiġri.

(Livell 3 — *din hija għażla interpretattiva u għandi ngħid hekk. Kieku t-terminu mmultiplikat jimxi 'l quddiem mit-311 QK minflok, kont tikseb 311 QK + 2730 = 2420 AD, u ma jkun hemm l-ebda ktieb. L-għażla hija importanti u jien argumentajt favuriha aktar milli assumejtha.*)

Ir-riżultat

$$\mathbf{701 \text{ QK} + 2730 \text{ sena} = 2030 \text{ AD}}$$

(Livell 1. Astronomiku: $-700 + 2730 = 2030$.)

Iċċekkja mit-triq twila jekk trid. Mis-701 QK sal-1 QK hemm 700 sena. Sena oħra tieħdok għall-1 WK. Dak hu 701 sena mgħoddija, u b’hekk l-2029 jibda mill-1 WK — li jasal fl-2030 WK.

Is-sentenza tad-Dar ta’ Iżrael, immultiplikata seba’ darbiet kif jispeċifika Levitiku 26, tiskadi fi

2030 .

Arloġġ wieħed ma jipprova xejn

Irrid ngħid hekk.

Kieku dan kien l-argument kollu, ma kontx nikteb ktieb dwaru. Katina aritmetika waħda minn data tal-bidu kkontestata permezz ta' multiplikatur kkontestat għal sena fil-mira hija eżattament kif tidher il-kurva-fitting minn barra, u nissuspettaha f'idejn xi ħadd ieħor.

Innota kemm minn dan il-kapitlu kien tat-Tier 3 aktar milli tat-Tier 1. L-aritmetika hija trivijali.

— 390 darbiet 7 mhijiex somma diffiċli. L- *argumenti* kollha jinsabu fl-għażliet: li l-griddle jimmarka assedju fallut, li n-naħa tax-xellug tfisser 'il quddiem fiż-żmien, li l-multiplikatur jestendi t-tul, li t-terminu mmultiplikat jerġa' jibda mill-bidu oriġinali. Erba' ġudizzji interpretattivi, kull wieħed difendibbli, l-ebda wieħed ċert, kollha tiegħi biex niddefendihom.

Huwa għalhekk li t-tieni arloġġ huwa daqshekk importanti. Juża storja differenti, data tal-bidu differenti, numru differenti ta' snin, u numru differenti ta' multiplikazzjonijiet. Jaqsam biss żewġ affarijiet ma' dan: l-istess kapitlu ta' Eżekjel u l-istess regola mil-Levitiku.

Jekk il-qari jkun żbaljat, it-tieni arloġġ għandu jinżel x'imkien ieħor għalkollox.

Kapitlu 7 — L-Arloġġ ta' Ġuda

It-tieni sentenza ta' Eżekjel hija iqsar u l-istorja tagħha hija dokumentata aħjar, għax tgħaddi mill-ġrajjet fiċ-ċentru tat-Testment il-Ġdid.

“Meta tkun lestejt dawn, timtedd għat-tieni darba, imma fuq in-naħa tal-lemin tiegħek, u ġġorr l-iżball tad-dar ta' Ġuda; jien tajtu lilek għal erbgħin jum, jum għal kull sena.”
—Eżekjel 4:6

Erbgħin sena. In-naħa tal-lemin.

Skont il-qari tal-Kapitlu 4, in-naħa tal-lemin fuq linja ta' żmien mil-lemin għax-xellug tfisser *aktar kmieni* — l-erbgħin sena ta' Ġuda ma jimxu 'l quddiem minn assedju, jimxu **lejn wieħed**. Is-sentenza tintemm b'assedju aktar milli tibda minn wieħed.

Għalhekk neħtieġu erbgħin sena li jispiċċaw b'assedju ta' Ġerusalem. U hemm wieħed, u mhux xi haġa moħbija.

Mill-kruċifissjoni sal-assedju

Ġesù ġie msallab fil-Jum tal-Għid, fil-5 ta' April tas-sena 30 WK.

(Livell 3. Dik id-data ssegwi mill-magħmudija tas-sena 26 AD u ministeru ta' tliet snin u nofs, u l-magħmudija tas-sena 26 AD ssegwi mill-kalkolu minoritarju tal-ħmistax-il sena ta' Tiberju f'Luqa 3:1. Nittratta dan kif suppost hawn taħt, għax hija r-raba' ħolqa dgħajfa f'dan il-ktieb u mhux se nħalliha tgħaddi minn quddiemkom f'klawżola

subordinata.)

Erbgħin sena wara, fil-Passover fis-sena 70 WK, Titu għalaq is-swar ta' Ġerusalem.

Iż-żmien ma kienx inċidentali għall-orrur ta' dan. Ġużeppi Flavju jiddeskrivi belt mimlija pellegrini tal-Għid meta l-linji Rumani għalqu — il-popolazzjoni maqbuda ġewwa kienet popolazzjoni tal-festa, mhux waħda residenti, u huwa għalhekk li l-ġuħ li segwa kien daqshekk katastrofiku. L-assedju beda fil-Għid.

30 WK + 40 sena = 70 WK

(Livell 1.)

Erbgħin sena, minn Għid għall-ieħor, mill-kruċifissjoni sal-assedju. U bejniethom, deċizzjoni nazzjonali.

Ġesù kien qal għalxiex kienu l-erbgħin sena. *“Ġerusalem, Ġerusalem, li toqtol il-profeti u tħaġġar lil dawk li jintbagħtulek! Kemm-il darba ridt niġbor lil uliedek flimkien, bħalma l-qroqqa tiġbor il-flieles tagħha taħt ġwenħajha, u intom ma ridtux. Ara, darek se titħalla f’idejk abbandunata!”* (Matthew 23:37–38.) U fit-triq lejn is-salib: *“Għax jiġu fuqek jiem meta l-għedewwa tiegħek jibnu kontrik barrikata, u jdawruk u jdawruk minn kull naħa, u jwaqqgħuk mal-art u lil uliedek fik, u ma jħallux fik ġebbla fuq oħra, għax ma għaraftux iż-żmien taż-żjara tiegħek.”* (Luqa 19:43–44.)

Erbgħin sena tal-appostli jippridkaw fil-bithi tat-Tempju. Erbgħin sena tal-offerta miftuħa. Erbgħin huwa n-numru bibliku għal perjodu ta’ prova — id-deżert, id-dilluvju, Ġona f’Ninwe, Mosè fuq il-muntanja, il-Mulej fid-deżert. Dawn kienu l-erbgħin ta’ Ġuda.

Il-korrezzjoni li għandi bżonnok

Hawn it-tieni miż-żewġ żbalji li wegħedt li nurikom.

Fl-ewwel ktieb tiegħi ktibt li t-Tempju nqered “matul il-Passover, 70 WK.” Dan mhux sew, u ta’ min ikun preċiż dwar x’għara minflok, għax il-verżjoni kkoreġuta hija dik li l-argument fil-fatt jeħtieġ.

L- *assedju* beda fil-Passover — l-14 ta’ Nisan, madwar nofs April, tas-sena 70 AD. It-Tempju nħaraq fid-9 jew fl-10 ta’ Av, madwar tliet xhur u nofs wara, madwar l-ewwel ġimgħa ta’ Awwissu. Ġuzeppi Flavju jirreġistra l-għaxra ta’ Av; il-Mishnah jirreġistra d-disa’, u t-tradizzjoni Lhudija żammet id-disa’ minn dakinhar ‘l hawn bħala Tisha B’Av, is-sawm għaž-żewġ Tempji.

Kont ġarrabt assedju ta’ erba’ xhur f’avveniment wieħed. Żball komuni. Għadu tiegħi.

Imma ara x’tagħmel il-korrezzjoni. L-arloġġ ta’ Ġuda jrid jimxi minn Għid għal ieħor jekk se jintemm fl-Għid fl-2030 — u l-assedju, mhux il-ħruq, huwa l-avveniment tal-Għid. Tisliba fl-Għid tas-sena 30 WK, assedju fl-Għid tas-sena 70 WK. Erbgħin sena, festa għal festa, nadif.

Il-verżjoni żbaljata tal-fatt kienet qed tagħmel l-argument aktar traskurat. Il-verżjoni t-tajba tagħmlu aktar strett. Hekk jiġri ġeneralment meta tiċċekkja x-xogħol tiegħek stess, u huwa l-aqwa argument li naf biex tagħmel dan.

L-ewwel multiplikazzjoni

Nidem Ġuda sas-sena 70 WK? Il-belt waqgħet, it-Tempju nħaraq, is-sagrifiċċji waqfu u qatt ma reġgħu bdew. Il-ġens ma darx lejn il-Messija tiegħu.

Levitiku 26 japplika.

$$40 \times 7 = \mathbf{280 \text{ sena AD } 70 + 280 = \text{AD } 350}$$

(Livell 1.)

U hawn, għal darb'oħra, għandi xi ħaġa x'nikkoreġi aktar milli x'nitlob.

Hemm ġrajja reali fil-qrib. Ir-rivolta Lhudija kontra Constantius Gallus faqqgħet fis-**sena 351**, mhux fit-350 — Gallus sar Ċesari f'Marzu tas-sena 351, ir-rivolta segwiet, u Ursicinus rażżanha bil-qawwa kollha, billi qered lil Diocaesarea (Sepphoris) u qered lil Tiberias u Lydda.

Dak hu biswit. Mhuwiex eżatt, u se nsejñilha biswit minflok ma naqilbuha f'daqqa. Xejn speċifiku mhu attestat fis-sena 350 AD innifisha. Nista' nasal sas-sena 351 billi naġġusta data tal-bidu jew billi ngħodd b'mod inklużiv fejn għoddt esklussivament xi mkien ieħor, u mhux se nagħmel dan, għax fil-mument li nibda nbiddel il-konvenzjonijiet biex insib reżonanza, inkun waqft nagħmel l-aritmetika u bdejt nagħmel xi ħaġa oħra.

L-aritmetika m'għandhiex bżonnha. Is-sena 350 AD hija punt ta' riferiment f'katina, mhux biċċa evidenza. Il-katina hija tajba jekk ma ġara xejn dik is-sena.

It-tieni multiplikazzjoni

Xorta waħda l-ebda ndiema. Għalhekk ir-regola tapplika mill-ġdid — u din hija r-raba' stadju tal-eskalazzjoni li jiddeskrivi Levitiku 26, l-aħħar wieħed fil-kapitlu.

Hawnhekk irrid nibdel kif dan generalment jinkiteb, inkluż minni.

Il-mod naturali kif tikteb il-pass li jmiss huwa $280 \times 7 = 1960$. Dak hu korrett, u jistieden oġġezzjoni ovvja: 280 jidher qisu numru magħżul għax iwasslek fejn trid tmur.

Imma 280 mhuwiex numru indipendenti. Huwa 40×7 . Għalhekk it-tieni multiplikazzjoni hija:

$$40 \times 7 \times 7 = \mathbf{40 \times 7^2 = 1960 \text{ sena}}$$

Is-sentenza oriġinali ta' erbgħin sena ta' Ġuda, immultiplikata b'seba' **darbtejn**.

Dik mhix dikjarazzjoni mill-ġdid kosmetika. Levitiku 26 ma jiddeskrivix multiplikazzjoni waħda; jiddeskrivi *serje* minnhom, b'erba' stadji, kull wieħed imqanqal mill-istess rifjut kontinwu. Sentenza li għaddiet minn żewġ stadji ta' dik l-eskalazzjoni hija s-sentenza oriġinali mmultiplikata b'sebgħa kwadrata. Miktuba bħala 40×7^2 , il-mandat tal-Levitiku huwa viżibbli fl-espressjoni nnifisha. Miktuba bħala 280×7 , tidher qisha numru arbitrariju li qed jieħu spinta arbitraria.

L-istess aritmetika, bl-orijini tagħha fuq il-paġna.

70 AD + 1960 sena = 2030 AD

(Livell 1.)

Regola waħda jew tnejn? — il-mistoqsija ewlenija

Issa ħares sew lejn l-ankra, għax dan huwa l-post fejn qarrej attent għandu jkun qed ifittex pinna.

ta' Iżrael beda mis-sena 701 QK — il- *bidu* tas-sentenza oriġinali tagħha. Ta' Ġuda beda mis-sena 70 WK — it- *tmiem* tas-sentenza tagħha. Is-sentenza tagħha bdiet fil-kruċifissjoni fis-sena 30 WK.

Għidha ċara u tond: dawk jidhru bħal żewġ regoli differenti. U jekk huma żewġ regoli differenti, magħżula għax kull waħda tigri li tipproduci l-2030, allura dan il-ktieb qed jagħmel eżattament dak li jakkuża lil kulħadd li qed jagħmel. Agħmel l-alternattiva u ara kemm jiddependi fuqha. Iżrael mit-tmiem tat-terminu tiegħu huwa $311 \text{ QK} + 2730 = 2420 \text{ AD}$. Ġuda mill-bidu tat-terminu tagħha huwa $30 \text{ AD} + 1960$

= 1990 AD. L-ebda wieħed minnhom ma baqa' ħaj. Iż-żewġ arloġġi huma sensittivi għall-ankra, u jien għażilt l-ankra li taħdem f'kull każ.

Għalhekk għandi dovut lilek regola li hija ġenwinament regola waħda.

Hawn hu. **It-terminu mmultiplikati jigi servut 'il quddiem mill-assedju — fiż-żewġ każijiet.** L-assedju huwa ċ-ċappetta. Hija l-ħaġa li Eżekjel pinga fuq il-briks u bena x-xogħlijiet tal-assedju tiegħu madwarha u poġġa l-pjanċa tal-ħadid quddiemha, u tinsab fiċ-ċentru tas-sinjal kollu. L-assedju ta' Iżrael huwa 701 QK. L-assedju ta' Ġuda huwa 70 WK. Iż-żewġ sentenzi mmultiplikati jimxu 'l quddiem mill-assedju li jappartjeni lilhom.

Dak li jipprovdu ż-żewġ naħat mhumix żewġ regoli. Huwa fejn tinsab is-sentenza *oriġinali ta' kull nazzjon* relattiva għall-assedju tagħha — u għalhekk kien preċiżament għal dan il-għan il-ġisem ta' Eżekjel. In-naħa tax-xellug, Iżrael: it-390 sena tagħha jinsabu fuq ix-xellug tal-assedju fuq linja ta' żmien mil-lemin għax-

xellug, għalhekk jimxu 'l quddiem minnu, u l-assedju tagħha għalhekk huwa fil-*bidu* tat-terminu tagħha. In-naħa tal-lemin, Ġuda: l-40 sena tagħha jinsabu fuq il-lemin, għalhekk jimxu sa assedju, u l-assedju tagħha għalhekk huwa fi *tmiem* it-terminu tagħha.

Regola waħda għall-multiplikazzjoni — serviha mill-assedju. Regola waħda għall-geometrija — in-naħa tgħidlek f'liema tarf tat-terminu oriġinali jinsab l-assedju. L-assedju ta' Izrael jiftaħ is-sentenza tagħha; l-assedju ta' Ġuda jagħlaq tagħha. Huwa għalhekk li s-sena 701 QK hija l-bidu ta' għadd wieħed u s-sena 70 AD hija l-bidu tal-ieħor, u mhijiex konvenzjoni li biddilt fin-nofs.

Żewġ noti dwar dan.

Mhijiex xi stqarrija li ż-żmien jimxi lura. L-erbghin sena ta' Ġuda mxew 'il quddiem bħal ta' kulhadd – mit-30 AD sas-70 AD. Il-ġnub huma dwar it-tqegħid fuq dijagramma, mhux dwar id-direzzjoni li fiha ngħixu s-snin. Ladarba t-terminu oriġinali jiskadi mingħajr ma jkun hemm dispjaċir, it-terminu l-ġdid jiġi servut 'il quddiem mill-punt tat-tmiem, għax dik hija l-unika direzzjoni li fiha tista' tiġi skontata sentenza.

U dan jagħmel il-Kapitlu 4 aktar importanti milli għamel siegħa ilu. Il-qari tax-xellug u tal-lemin kien diġà l-akbar dipendenza interpretattiva f'dan il-ktieb. Issa jipprovdi l-ankri kif ukoll id-direzzjonijiet. Jekk daww in-naħat ma jfissru xejn aktar minn *tramuntana* u *nofsinhar* — li hija haġa perfettament raġonevoli li wieħed jaħseb, u għidt hekk fil-Kapitlu 4 — allura l-arloġġ ta' Ġuda m'għandu l-ebda raġuni ta' prinċipju biex jibda mis-sena 70 AD minflok mit-30 AD, u t-30 AD jagħti l-1990. L-istruttura kollha tiddependi minn dak id-dettall wieħed ta' fejn kien mimdud profeta. Niddikjarah f'sentenza waħda sabiex hadd ma jkollu għalfejn iħaffer għalih.

L-Għid tas-sena 70 WK flimkien ma' 1960 sena huwa **l-Għid tas-sena 2030** .

Żewġ arloġġi, l-ebda inputs kondiviżi

Poġġihom hdejn xulxin.

	Dar ta' Izrael	Dar ta' Ġuda
Sentenza (Eżekjel 4)	390 sena	40 sena
Ibda	701 QK	30 AD
Direzzjoni mill-assedju	'il quddiem (in-naħa tax-xellug)	lejh (in-naħa tal-lemin)

L-ewwel mandat jiskadi	311 QK	70 AD
Multiplikazzjonijiet	wieħed	tnejn
Terminu mmultiplikat	$390 \times 7 = 2730$	$40 \times 7^2 = 1960$
Jigri minn	701 QK	70 AD
Jiskadi	2030 AD	2030 AD

Ara x'ma jaqsmux dawn iż-żewġ *kolonni* .

Sentenzi differenti — 390 u 40, l-ebda waħda derivata mill-oħra. Dati tal-bidu differenti, seba' sekli 'l bogħod minn xulxin, stabbiliti minn avvenimenti storiċi kompletament differenti b'argumenti kompletament differenti. Direzzjonijiet differenti fuq il-linja taż-żmien. Numri differenti ta' multiplikazzjonijiet — wieħed u tnejn. Termini finali differenti — 2730 sena u 1960 sena.

Jaqsmu eżattament żewġ affarijiet: il-kapitlu ta' Eżekjel li jassenjahom, u r-regola minn Levitiku li timmultiplikahom.

U jiskadu fl-istess sena.

Fil-Kapitlu 3 għidt li sistema li tiddekrivi xi ħaġa reali għandha t-tendenza li tipproduċi riżultati li ma kinitx immirata għalihom. Din hija l-ewwel waħda minnhom. Stajt għażilt id-data tal-bidu ta' Ġuda biex dan jaħdem — imma ma għażilthiex jien, għażiltha l-kruċifissjoni, u l-erbgħin sena sal-assedju huma sempliċement dak li tagħtik l-istorja. Il-konvergenza hija jew koinċidenza jew hija l-ħaġa nnifisha.

Koinċidenza waħda tista' tibqa' teżisti. Kapitlu 9 għandu żewġ arloġġi oħra.

Qabel ma nkomplu: ir-raba' ħolqa dgħajfa

Għedtlek li kien hemm erba' postijiet fejn nimmarka l-argument tiegħi stess b'ħala dgħajfef. Kapitlu 2 kellu l-kalendarju. Kapitlu 4 kellu l-qari tax-xellug u tal-lemin. Kapitlu 5 kellu l-qari tat-tul ta' Levitiku 26. Hawn ir-raba', u jappartjeni f'dan il-kapitlu għax l-arloġġ ta' Ġuda jibda bih.

Id-data tal-kruċifissjoni tas-sena 30 AD tiddependi fuq pożizzjoni akkademika minoritarja.

Il-katina timxi hekk. Luqa 3:1 jiddata l-ministeru ta' Ġwanni, u għalhekk il-magħmudija ta' Ġesù, għall-ħmistax-il sena ta' Tiberju Ċesari. Ġesù kellu madwar tletin sena (Luqa 3:23). Il-ministeru dam tliet snin u nofs, permezz ta' erba' Għidijiet (Ġwanni 2:13, 5:1, 6:4, 11:55). Għalhekk: il-ħmistax-il sena ta' Tiberju, flimkien ma'

tliet snin u nofs, tagħti l-kruċifissjoni.

Kollox jinxtegħel meta kienet il-ħmistax-il sena ta' Tiberius.

Il-maġġoranza tal- kalkolu jibda mill-mewt ta' Awgustu fid-19 ta' Awwissu 14 WK — id-data li fiha Tiberju sar *l-uniku* imperatur, u d-data li minnha Taċitu, Suetonju u Djon kollha bdew jgħoddu r-renju tiegħu. Dan ipoġġi l-ħmistax-il sena fl-aħħar tat-28 WK jew fil-bidu tad-29 WK, u l-kruċifissjoni madwar it-32 jew it-33 WK. Din hija l-pożizzjoni ewlenija u hija miżmuma mill-biċċa l-kbira tal-istoriċi u l-biċċa l-kbira tal-istudjużi tat-Testment il-Ġdid. Għal darb'oħra, il-maġġoranza hija żbaljata.

Il-kalkolu tal-minoranza jibda mill-koreġenja ta' Tiberju — l-għoti ta' awtorità ko-ugwali fuq il-provinċji magħmul madwar il-11 sat-13 AD, deskritt minn Velleius Paterculus, li kien ħaj dak iż-żmien. Dan ipoġġi l-ħmistax-il sena madwar is-26 AD, u l-kruċifissjoni fit- 30 AD.

Jiena nuża l-kalkolu tal-minoranza. Jagħti 26 AD u 30 AD.

Hemm it-tieni dipendenza ġewwa din, u tappartjeni hawn aktar milli f'nota ta' taħt. Il-ministeru ta' tliet snin u nofs jistrieħ fuq l-għadd ta' erba' Għidijiet fl-evanġelju ta' Ġwanni. Tlieta minnhom huma espliciti — 2:13, 6:4 u 11:55 kollha jsemmu l-Għid. Ir-raba', Ġwanni 5:1, jgħid biss "festa tal-Lhud," mingħajr l-artiklu definit, u korp sostanzjali ta' studjużi jaqrawh bħala xi festa oħra; Pentekoste u Tabernakli huma t-tnejn komunement proposti. Għalhekk il-qari tal-erba' Għidijiet huwa wkoll ta' piż, u huwa kkontestat.

It-tnejn huma difendibbli. Luqa kien qed jikteb għal udjenza provinċjali fil-provinċji tal-Lvant, fejn l-awtorità ta' Tiberju kienet ġiet eżerċitata mill-koreġenja; ħmistax-il sena magħduda mill-għotja provinċjali kienet tkun intelligibbli għal Teofilu. U d-data tas-sena 30 AD għandha appoġġ sostanzjali, inkluża l-Erbgħa 14 ta' Nisan li taqbel mal-kronoloġija tal-ġimgħa tal-passjoni.

Imma se ngħidlek li l-kwistjoni hija solvuta, għax hekk hi, imma qarrej li jivverifika se jsib il-maġġoranza kontrija fi żmien madwar għaxar minuti.

Hawn x'inhu l-fattur ewlieni tiegħu. Kieku l-kruċifissjoni kienet fis-sena 33 WK minflok fis-sena 30 WK, l-erbghin sena ta' Ġuda kienu jkunu s-sena 73 WK minflok fis-sena 70 WK — u s-sena 73 WK mhijiex assedju ta' Ġerusalemm waqt il-Passover; hija l-waqqgħa ta' Masada. L-arloġġ ma kienx jagħlaq. **L-arloġġ ta' Ġuda jeħtieġ id-data tas-sena 30 WK.**

L-arloġġ ta' Izrael le. Huwa ankrat fis-sena 701 QK u ma jmiss xejn minn dan.

Mela miż-żewġ sentenzi tiegħi, waħda tiddependi fuq kronoloġija kkontestata u l-

oħra le, u xorta waħda jispiċċaw fl-istess sena. Dan jiswa xi ħaġa. Ma jiswiex li nippretendu li dik ikkontestata mhijiex ikkontestata.

Dak hu s-sett sħiħ għat-Tieni Parti: il-kalendarju fil-Kapitolu 2, il-qari tax-xellug u tal-lemin fil-Kapitolu 4, il-qari tat-tul fil-Kapitolu 5, u l-kronoloġija tat-Testment il-Ġdid hawnhekk — li fil-fatt huma żewġ konnessjonijiet, il-kalkolu ta' Tiberju u l-qari tal-erba' Għid, u t-tnejn li huma jżommu d-data tal-bidu ta' Ġuda.

Dawk huma l-postijiet fejn għandek tagħfas jekk trid tkisser dan il-ktieb.

It-Tieni Parti tintemm hawn. Kapitlu 8 jitratta s-sebghin ġimgħa ta' Danjel — il-qafas li fuqu jiddependu d-dati qrib. Imbagħad ir-Raba' Parti tibda taħdem żewġ arloġġi oħra u tistaqsi kemm huma tassew indipendenti kwalunkwe wieħed mill-erbgha.

PARTI III — IS-SEBGĦIN ĠIMGĦA

Il-qafas li fuqu jiddependu d-dati qarib.

Kapitlu 8 — Is-Sebghin Ġimgħat ta' Danjel

Kollox s'issa nbena minn żewġ kapitli: Eżekjel 4, li jassenja s-sentenzi, u Levitiku 26, li jimmultiplikahom. Dawk it-tnejn jipproduċu sena.

Dan il-kapitlu huwa differenti. Danjel 9 ma jipproduċix l-2030 u mhux se nippretendi li jagħmel hekk. Dak li jipproduċi huwa l-qafas li jagħmel id-dati qrib intelligibbli — fejn qegħdin f'sekwenza dekretata, għaliex tliet snin u nofs għadhom dovuti, u għaliex it-tribulazzjoni ta' seba' snin li l-biċċa l-kbira tad-dinja Nisranija qed tistenna hija rduppar ta' xi ħaġa li diġà ġrat nofsha.

Jekk il-Kapitoli 6 u 7 jgħidulek is-sena, dan il-kapitlu jgħidulek il-forma.

Fiha wkoll l-uniku vers li jinqara ħażin fil-letteratura profetika, u madwar żewġ terzi minnu se nqatta' ftit ħin fuqu, għax dak kollu li ħafna nies jemmnu dwar it-tmiem taż-żminijiet jiddependi fuq sentenza waħda li tinqara b'mod partikolari.

Hawn hi l-profezija kollha. Aqraha qabel ma ngħid xi ħaġa dwarha.

24 *“Sebghin ġimgħa ġew dekretati għall-poplu tiegħek u għall-belt*

qaddisa tiegħek, biex itemmu d-dnub, biex jagħmlu tpattija għall-ħażen, biex iġibu l-ġustizzja ta' dejjem, biex jissigillaw il-viżjoni u l-profezija u biex jidlek l-iktar qaddis.

25 *Għalhekk għandkom tkunu afu u tagħrfu li mill-ħruġ ta' digriet biex Ġerusalem tigi restawrata u mibnija mill-ġdid sal-Messija l-Prinċep ikun hemm seba' ġimgħat u tnejn u sittin ġimgħa; se tinbena mill-ġdid, bi pjazza u foss, anke fi żminijiet ta' dwejjaq.*

26 *Imbagħad wara tnejn u sittin ġimgħa l-Messija jinqata' u ma jkollu xejn, u l-poplu tal-prinċep li ġej jeqred il-belt u s-santwarju. U t-tmiem tagħha jiġi b'dilluvju; sat-tmiem ikun hemm gwerra; il-herba hija determinata.*

27 *U hu se jikkonferma patt mal-kotra għal ġimgħa waħda, imma f'nofs il-ġimgħa se jwaqqaf is-sagrificċju u l-offerta tal-qmuħ; u fuq il-ġwienan tal-abominazzjonijiet se jiġi wieħed li jħassar, saħansitra sakemm titferra' qerda sħiħa, waħda li hija ordnata, fuq dak li jħassar."*

— Danjel 9:24–27

Il- ġimgħat huma sebgħa

Kwistjoni waħda ta' vokabolarju qabel kolloxx, għax l-Ingliz jaħbiha.

Il-kelma mogħtija *ġimgħa* hija שָׁבֻעַ (*shavua*), u ma tfissirx ġimgħa ta' jiem. Tfisser **sebgħa** — unità ta' sebgħa, ikun xi jkun li qed jingħadd. L-Ebrajk għandu Sabat ta' jiem u Sabat ta' snin; Levitiku 25 jibni ekonomija sħiħa fuq ċikli ta' seba' snin, u Danjel għadu kif qara lil Ġeremija dwar sebgħin sena ta' eżilju, li t-2 Kronaki 36:21 jispjega bħala l-art li tħallas lura s- *snin sabatiċi tagħha li ma tħallsux* .

Mela sebgħa u sebgħin huma sebgħa u sebgħin ta' snin: **490 sena** . Dik il-qari mhijiex kontroversjali. Hija miżmuma tul l-ispettru interpretattiv kollu, minn nies li ma jaqblu kważi dwar xejn aktar f'dan il-passaġġ.

Il-karta tal-punteġġ: sitt affarijiet li jridu jiġru

Il-vers 24 huwa l-parti li kważi ħadd ma jaqraha bir-reqqa, u huwa l-parti li tiddeċiedi jekk is-sebgħin ġimgħa humiex lesti.

Sitt affarijiet huma ddikjarati li għandhom jitwettqu fihom:

Gowl

Status

1	biex itemm it-trasgressjoni	magħmul fis-salib
2	biex itemm id-dnub	magħmul fis-salib
3	biex jagħmel tpattija għall-ħażen	magħmul fis-salib
4	biex iġġib il-ġustizzja ta' dejjem	argumentabbli — ara hawn taħt
5	biex jissigilla l-viżjoni u l-profezija	għadu mhux
6	biex jidlek l-iktar qaddis	għadu mhux

Il-punti wieħed sa tlieta huma xogħol il-Kalvarju u ma naħsibx li Nisrani jista' jaqrahom mod ieħor. *"Issa darba waħda, fil-konsumazzjoni taż-żminijiet, deher biex ineħhi d-dnub permezz tas-sagrifiċċju tiegħu nnifsu"* (Lhud 9:26). Sar l-espjazzjoni. It-trasgressjoni spiċċat. Dak hu l-evangelju.

Il-ħames u s-sitt punti jidher ċar li ma ġrawx. Il-viżjoni u l-profezija mhumie x issigillati — għadna naqrawhom, għadna nargumentaw dwarhom, għadna niktbu kotba bħal dan. U l-ebda qaddis ma ġie midluk.

Ir-raba' punt huwa dak li mhux se jiġi ffajljat b'mod pulit. *Idaħħlu t-tjieba ta' dejjem* li bdiet mis-salib fis-sens li tjieba mhux tagħna saret disponibbli; ma waslitx fis-sens li d-dinja hija mimlija biha. Il-kummentaturi ma jaqblux. Jien ngħoddha bħala mibdija u mhux kompluta, u nimmarkaha minflok ma ngħoddha fil-kolonna li tgħinni.

Hawn għaliex it-tabella tal-punteġġ hija importanti. Jekk is-sebghin ġimgħa tlestew fl-ewwel seklu, allura l-viżjoni u l-profezija huma ssiġillati u l-iktar qaddis ġie midluk, u l-ebda waħda minnhom mhi vera. Jekk jimxu kontinwament mid-digriet, ikunu ntemmu żmien ilu b'terz tal-iskop tagħhom mhux imwettaq. Xi ħaġa fis-sekwenza mhix lesta - u dik mhix konklużjoni li qed nimporta, hija dak li l-vers 24 jirrikjedi minn kull min jaqraha.

Id-digriet, u l-483 sena

Vers 25 jagħti l-bidu: *"mill-ħruġ ta' digriet biex Ġerusalem tigi restawrata u mibnija mill-ġdid."*

Erba' digrieti Persjani huma proposti bħala kandidati u wieħed biss minnhom jaqbel mad-deskrizzjoni. Ċiru fis-sena 538 QK awtorizza l-bini mill-ġdid tat-tempju, mhux tal-belt. Darju fis-sena 520 ikkonferma dak l-istess xogħol fit-tempju. Artasersi fis-sena 445 awtorizza lil Neħemija biex jerġa' jibni s-swar — digriet dwar il-fortifikazzjoni, maħruġ lil kuppier.

Id-digriet ta' Artasersi lil Esdra, fis-seba' sena tar-renju tiegħu, huwa dak li jaqbel mal-kliem. Dan jawtorizza r-restawr, jiffinanzja s-servizz tat-tempju, jinstalla maġistrati u mħallfin, u jerga' jistabbilixxi l-ligi ta' Alla bħala l-ligi tal-pajjiż — ir-restawr ta' politika, mhux semplicement it-tiswija tax-xogħol fil-ġebel. Dan jiġi rreġistrat f'Esdra 7.

Dan il-ktieb jiddata dak id-digriet għas-sena 458 QK, u l-Appendiċi E jispjega għaliex is-sena 457 QK hija l-alternattiva komuni u x'inhu l-fattur tad-differenza. It-tnejn huma difendibbli; id-distinzjoni ġejja minn jekk tikkalkulax is-snin tar-renju Persjan skont il-konvenzjoni tas-sena tal-aċċessjoni u minn jekk tgħoddx minn sena ġdida tar-rebbiegħa jew tal-ħarifa. Jien nuża 458 u ngħid hekk aktar milli nipprezentaha bħala stabbilita.

Issa l-għadd:

7 ġimgħat × 7	49 sena	458 QK → 409 QK
62 ġimgħa × 7	434 sena	409 QK → 26 AD
69 ġimgħa × 7	483 sena	458 QK → 26 AD

(Aritmetika tal-Livell 1, ikkalkulata fi snin astronomici sabiex is-sena nieqsa zero ma tistax tigdem: −457

+ 483 = 26. It-triq twila: 458 QK sa 1 QK huma 457 sena, sena oħra tasal sal-1 WK, u b'hekk jibqgħu 26.)

L-ewwel seba' ġimgħat għandhom referent ovvju: il-vers 25 jgħid li l-belt “*se terġa' tinbena, bi pjazza u foss, anke fi żminijiet ta' niket,*” u disgħa u erbgħin sena ta' bini mill-ġdid taħt oppożizzjoni huwa eżattament dak li jiddeskrivu Esdra u Neħemija.

Messija l-Prinċep — id-dilka, mhux it-twelid

Id-disgħa u sittin ġimgħa jgħaddu “*sal-Messija l-Prinċep.*” Sa xiex, preċiżament? Huwa twieled, Huwa tgħammed, Huwa daħal f'Ġerusalemm, Huwa ġie msallab. Liema minnhom jagħlaq l-għadd?

It-titlu jiddeċiedih. **Messija** —

מָשִׁיחַ

twelid. Hija dilka.

מָשִׁיחַ

(*mashiach*) — tfisser *midluk* . It-terminus mhuwiex

Ġesù ġie midluk fil-magħmudija Tiegħu, meta l-Ispirtu niżel fuqu, u t-Testment il-Ġdid jgħid hekk f'dawk il-kelmiet. Pietru, jippriedka fid-dar ta' Kornelju: *"Tafu lil Ġesù ta' Nazaret, kif Alla dilek bl-Ispirtu s-Santu u bil-qawwa"* (Atti 10:38). U Ġesù nnifsu fis-sinagoga ta' Nazaret, jaqra lil Iżaija b'lehen għoli u applikah għalih innifsu dakinhar: *"L-Ispirtu tal-Mulej fuqi, għax Hu dilekni"* (Luqa 4:18).

Għalhekk id-disgħa u sittin ġimgħa jispiċċaw fil-Ġordan, fis-sena 26 WK, meta l-Messija ġie midluk u pprezentat. Luqa 3:1 jiddata dik il-ġrajja għall-ħmistax-il sena ta' Tiberju, u l-Kapitlu 7 diġà qallek b'mod ċar li dan il-ktieb juża l-kalkolu tal-minoranza ta' dik il-ħmistax-il sena u li l-maġġoranza tpoġġiha sentejn wara. Dik id-dgħufija tappartjeni għal dan il-kapitlu daqs kemm tappartjeni għal Kapitlu 7, u mhux se nħalliha ma ssemmiex fil-kapitlu li taffettwa l-aktar.

"Wara t-tnejn u sittin ġimgħa" — l-ewwel vojt, u huwa żgħir

Il-vers 26 jibda hekk: *"Imbagħad wara t-tnejn u sittin ġimgħa l-Messija se jinqata'."*

Aqra malajr, dan jgħid li l-kruċifissjoni sseħħ fi tmiem id-disgħa u sittin ġimgħa. Aqra kif miktub, jgħid xi ħaġa aktar laxka u aktar utli: **wara**. Mhux *fi*. Mhux *fl-aħħar ġimgħa*. Wara.

L-Ebrajk għandu modi kif jgħid *immedjatament*, u dan mhuwiex wieħed minnhom. Il-kelma hija prepożizzjoni ta' sekwenza, u tħalli l-intervall mhux iddikjarat.

Dan jimporta għax l-intervall ma kienx xejn. Il-Messija ġie midluk fis-sena 26 WK u maqtugħ fil-Passover fis-sena 30 WK — tliet snin u nofs ta' ministeru pubbliku bejn iż-żewġ avvenimenti, erba' Passovers, l-Evanġelji kollha.

Innota x'qed jagħmlu l-vers 25 u l-vers 26 bejniethom. Il-vers 25 jgħodd **għal** avveniment u jgħoddu eżattament: 483 sena, sad-dilka. Il-vers 26 imbagħad jirrapporta t-tieni avveniment u jgħaqqdu mal-ewwel wieħed b'kelma mhux kwantifikata. **In-numru huwa preċiż u l-konnettur huwa miftuħ, u kull wieħed qed jagħmel eżattament dak li jgħid.** Xejn hawn mhu qed jiġi mgebbed. Ktieb li sostna li s-sebgħat kienu elastici jkollu jwieġeb għall-1260 jum ta' wara; ktieb li josserva li *wara* mhuwiex kejl ma sostna xejn dwar is-sebgħat.

Żomm dik id-distinzjoni. Tiġi lura fil-Kapitolu 11 f'forma differenti.

Żewġ Irgjiet f'Vers Wieħed

Kull ħaġa f'dan il-ktieb li tikkonċerna s-sebgħin ġimgħa ta' Danjel iddur fuq vers wieħed, u fuq mistoqsija li dak il-vers qatt ma jwieġeb direttament: **min hu "hu"?**

"U se jikkonferma patt mal-kotra għal ġimgħa waħda, imma f'nofs il-ġimgħa se

jwaqqaf is-sagrificċju u l-offerta tal-qmuħ; u fuq il-ġwienaħ tal-abominazzjonijiet se jiġi wieħed li jhott, saħansitra sakemm titferra' qerda sħiħa, waħda li hija ordnata, fuq dak li jhott.” —Danjel 9:27

Aqraha bħala raġel wieħed kollu kemm hu u tikseb l-interpretazzjoni li ħafna Kristjani ġew mgħallma: antikrist li ġej jiffirma trattat ta' seba' snin ma' Izrael, jiksru wara tliet snin u...

nofs sena, iwaqqaf is-sagrificċji f'tempju mibni mill-ġdid, u jwaqqaf l-abominazzjoni. Kull element tal-kronoloġija popolari tat-tmien taz-żminijiet huwa mibni fuq dik il-qari ta' din is-sentenza waħda.

Aqraha bħala żewġ irġiel u tifhem dak li jargumenta dan il-ktieb: Il-Messija jikkonferma l-patt u jtemm is-sistema tas-sagrificċju billi jwettaqha, u t-tieni figura — id-desolatur — tidher fin-nofs ta' wara tal-vers.

Għalhekk l-istruttura kollha tistrieħ fuq fejn, u jekk, is-suġġett jinbidilx. Hawn huma tliet testijiet, u t-tlieta li huma huma affarijiet li tista' tiċċekkja fit-test innifsu aktar milli tiegħu mingħandi.

Test wieħed — il-grammatika timmarka l-bidla

Ħares lejn kif iż-żewġ nofsijiet jirreferu għas-suġġetti tagħhom.

L-ewwel taqsima m'għandha l-ebda attur imsemmi. Żewġ verbi fit-tielet persuna, it-tnejn bis-suġġett jingarr ġewwa l-verb: **יֵרֶבְרֶה** (*vehigbir*), "u hu se jagħmilu qawwi," u **יָשִׁיב** (*yashbit*), "hu se jwaqqaf." L-ebda nom. Il-qarrej huwa mistenni li jkompli s-suġġett mill-vers 26.

Imbagħad it-tieni taqsima tieqaf tagħmel dan. Tipprovdi attur: **מֶשֶׁחֶם** (*meshomem*), parteċipju

— "wieħed li jħalli desolazzjoni," desolatur. U jerga' jagħmel dan fl-aħħar nett b' **שׁוֹמֵם** (*shomem*).

Dak huwa sinjal strutturali reali u huwa faċli li tintilef bl-Ingliż. L-Ebrajk ma jintroduċix nominali ġdid għal suġġett li diġà qed jiġri. Iġġorr suġġett impliċitu sakemm jibqa' l-istess u ssemmi wieħed ġdid meta jinbidel. Il-vers jimxi fuq "hu" bla isem, u mbagħad isemmi lil xi ħadd.

Dan waħdu ma jgħidlekx *min* hu dak bla isem. Jgħidlek li r-raġel fl-aħħar tal-vers mhuwiex sempliċement ir-raġel fil-bidu tat-tkomplija tiegħu.

It-tieni test — il-verb tal-patt huwa l-verb żbaljat biex tagħmel patt

L-Ebrajk għandu idjoma standard biex tidhol f'patt, u mhijiex dik li juża Danjel.

L-espressjoni ordinarja hija **כָּרַת בְּרִית** (*karat berit*), "li tagħmel patt" — il-frazi użata meta Alla jagħmel patt ma' Noè, ma' Abraham, fis-Sinaj, ma' David. Tidher fit-Testment il-Qadim kollu. Jekk Danjel ried ifisser li xi ħadd *jagħmel* patt, dik hija l-frazi lesta għall-użu.

Hu ma jużahx. Hu jikteb **יֵרֵב בְּהִג** — il-Hiphil ta' **גָּבַר** (*gabar*), li s-sens tiegħu hu li jkun b'saħħtu, li jipprevali, li jagħmel setgħan. Fil-kawżattiv ifisser li jsaħħaħ, li jsaħħaħ, li jagħmel sod.

Ma ssaħħaħx xi ħaġa li għadha ma teżistix. Il-verb jippresupponi patt li diġà huwa fis-seħħ u jiddeskrivi lil xi ħadd li qed jagħmlu b'saħħtu — li hija deskrizzjoni ta' dak li għamel il-Messija bil-patt li Alla kien diġà għamel, u mod stramb kif tiddeskrivi trattat ta' seba' snin li qed jiġi ffirmit għall-ewwel darba.

Innota wkoll ma' min huwa l-patt: **יְהוָה רַבּי** (*la-rabbim*), "mal-ħafna." Dik il-frazi mhijiex

newtrali. Huwa l-vokabularju tal-Qaddej ta' Isaija, li *"se jiġġustifika lill-kotra"* u *"jgħorr id-dnub tal-kotra"* (Isaija 53:11-12) — u huwa l-vokabularju li Ġesù fetaħ wiċċu għalih fuq il-mejda: *"dan hu d-demm tiegħi tal-patt, li jixxered għall-kotra għall-maħfra tad-dnubiet"* (Matthew 26:28). Patt, imxerred, għall-kotra. Huwa qed jikkwota dan il-vers.

It-tielet test — ir-raġel fl-aħħar tal-vers huwa r-raġel li fuqu jaqa' l-ġudizzju

Din hija l-aktar b'saħħitha mit-tlieta bl-Ingliż, u tiġi b'kundizzjoni waħda li se niddikjara fl-aħħar minflok ma nidfenha.

Segwi l-aħħar klawżola sal-aħħar tagħha. Qerda — *"qerda sħiħa, waħda li hija ordnata"*

— **jitferra' fuq min jagħmel desolazzjoni.**

Ikun min ikun is-suġġett tat-tieni taqsima, hu dak li fuqu taqa' l-qerda ddekretata. Mhux semplicement qed jaġixxi; qed jiġi kkundannat.

Issa staqsi jekk dik tistax tkun l-istess persuna li tikkonferma l-patt mal-kotra.

Ma jistax. Mhux fuq bażi dottrinali — fuq bażi tas-sentenza. Figura waħda ssaħħaħ patt u ġġib is-sistema tas-sagrifiċċju fi tmiemha. L-oħra twettaq abominazzjonijiet, tagħmel desolazzjoni, u jkollha l-ġudizzju mxerred fuqha. Suġġett wieħed ikollu jkun kemm dak li jikkonferma l-patt kif ukoll l-oġġett tal-korla ddekretata fi spazju ta' vers wieħed.

Dik hija l-aktar linja ċara disponibbli: is-suġġett tat-tieni taqsima huwa definit mill-vers bħala l-unika waħda li taqa' fuqha l-qerda.

U issa l-kundizzjoni li wegħedt.

L-aħħar kelma tal-vers hija **שׁוֹמֵם** (*shomem*), u t-traduzzjonijiet jinqasmu fuqu. NASB, ESV, NIV, NET, CSB u NLT kollha jaqrawh bħala agent — *id-desolatur* , dak li jħalli desolat.

Il-KJV, l-NKJV u l-ASV jaqrawha bħala stat — *id-desolat* , li jfisser il-belt jew in-nies imħassra. Fil-qari l-eqdem, il-qerda titferra' fuq il-vittma aktar milli fuq min wettaq ir-reat, u dan it-test jitlef il-punt deċiżiv tiegħu.

Jiena nuża l-NASB, u l-kunsens modern huwa favur dan. Imma qarrej li jaħdem minn King James għandu mistoqsija ġenwina hawnhekk u jisthoqqlu li jingħadlu hekk aktar milli jiskopriha hu stess.

Dak li jibqa' jeżisti b'xi mod jew ieħor : l- *ewwel waħda* miż-żewġ kelmiet, **מֶשׁוֹמֵם** (*meshomem*) fil-frażi *"fuq il-ġwienat tal-abominazzjonijiet se jiġi wieħed li jħall id-*

desolazzjoni,” hija aġent f’kull qari. Attur ġdid jissemma u qed jagħmel id-desolazzjoni. Għalhekk l-istruttura b’żewġ suġġetti tal-vers — jittestja r-riżultat ta’ wieħed — jibqa’ validu tkun xi tkun il-mod kif tmur l-aħħar kelma. Huwa biss il-ġudizzju deċiżiv li jiddependi mit-traduzzjoni.

Fejn taqa' l-linja

Inpoġġu t-tlieta flimkien:

	Suġġett	Dak li jagħmel
27a	bla isem “hu,” meħud minn v. 26	isaħħaħ patt mal-ħafna · iġib fi tmiem is-sagrifiċċju u l-offerta f’nofs is-seba’
27b	<i>meshomem</i> — l-desolatur, imsemmi ġdid	jigi fuq ġwienah ta’ abominazzjonijiet · jagħmel desolat · għandu l-qerda dekretata mxerrda fuqu

Il-waqfa taqa’ f’ “*u fuq il-ġwienah tal-abominazzjonijiet.*” Qabelha, jissaħħaħ patt. Waraha, jigi msemmi attur ġdid, u jigi ġġudikat.

Min hu “l-prinċep li għandu jigi”?

Il-kwistjoni tal-pronomi fil-vers 27 ma tistax tiġi solvuta mingħajr ma jigi solvut dan, għalhekk tappartjeni hawn.

“...u n-nies tal-prinċep li ġej se jeqirdu l-belt u s-santwarju.” — Danjel 9:26b

Jigu proposti tliet kandidati, u wieħed minnhom jigi eskluż mill-klawżola nnifisha.

L-ewwel, kelma dwar il-kelma. *Il-Prinċep* hawnhekk huwa נָגִיד (*nagid*), u mhuwiex titlu riservat għal nies tajbin. Eżekjel 28:2 jużah għall-ħakkiem ta’ Tir — figura li l-passaġġ ikompli jiddeskrivi bl-aktar termini ikkundannabbli fil-profeti. Hija kelma ġenerali għal wieħed li jmexxi: slaten, kmandanti, uffiċjali tat-tempju, potentati barranin, ħakkiema ħżiena. Għalhekk l-ebda kandidat ma jista’ jigi eskluż sempliċement għar-raġuni li *prinċep* jidher onorabbli wisq għalih, u ħadd ma jista’ jigi inkluz għar-raġuni li jidher onorabbli wisq għal xi ħadd ieħor.

L-ewwel kandidat: antikrist fil-futur. Din hija l-qari dispensazzjonali standard u hija l-qalba tal-qafas tat-trattat ta’ seba’ snin — il-prinċep li ġej tal-vers 26 isir il-“hu” tal-vers 27, jiffirma t-trattat, u jkissru. Dak kollu li dan il-ktieb jargumenta kontrihi

jiddependi minnu. Hija wkoll il-qari li jirrikjedi li l-qerda tal-belt u s-santwarju fil-vers 26 tkun jew avveniment differenti mis-sena 70 AD jew parentesi twila b'mod stramb.

It-tieni kandidat: Il-Messija. Jiġifieri, iż-żewġ prinċipijiet huma Ġesù — *il-Messija l-Prinċep* fil-vers 25 u *l-prinċep li għandu jiġi* fil-vers 26. Huwa attraenti għax ineħhi l-antikrist minn Danjel 9 għalkollox, li huwa dak li jeħtieġ l-argument.

Imma aqra l-klawżola li tipproduċi. **In-nies tal-prinċep jeqirdu l-belt u s-santwarju.** Ġerusalemm u t-tempju ġew meqruda fis-sena 70 AD mil-leġjuni Rumani. Skont din il-qari, l-armata Rumana hija *l-poplu ta' Ġesù*. In-nies tiegħu stess kienu l-Lhud, u l-Lhud ma qerdux dak it-tempju — mietu fih.

L-oġġezzjoni ġusta hija li l-Iskrittura fil-fatt timbotta armati barranin fis-servizz ta' Alla u mbagħad titlobhom: Nebukadnessar huwa *"l-qaddej tiegħi"* (Ġeremija 25:9), l-Assirja hija *"l-virga tal-korla tiegħi"* (Isaija 10:5), u Ċiru jissejjaħ *il-mashiach t'Alla*, il-midluk Tiegħu (Isaija 45:1). Għalhekk l-idea li Ruma aġixxiet bħala l-istrument tal-ġudizzju ta' Kristu fuq il-belt mhijiex assurda — Ġesù nnifsu kien ippronunzja dak il-ġudizzju f'Luqa 19.

Anke hekk, *"in-nies tal-prinċep"* hija kelma possessiva, u kelma possessiva b'mod naturali tsemmi n-nies li raġel jappartjeni għalihom jew li jikkmanda, mhux in-nies li Alla darba uża kontra xi ħadd ieħor. Il-qari jrid jiffoka eżattament fuq il-punt fejn il-vers huwa l-aktar konkret.

Hemm it-tieni forma ta' din il-qari li ta' min jieħodha bis-serjetà, għax hija dik li żammejt għal xi żmien: li *n-nies* huma l-Lhud — in-nies tal-Messija — u li t-tempju waqa' għax ċaħduh.

It-teoloġija ta' dan hija korretta u l-grammatika tiegħu mhijiex, u t-tnejn jistgħu jiġu separati b'mod ċar.

It-teoloġija l-ewwel għax hija vera u importanti. It-tempju nqered bħala ġudizzju għar-rifjut tal-Messija. Din mhix inferenza; huwa dak li qal Ġesù, minn qabel, fi kliem sempliċi. *"Araw, darkom se titħalla lilkom abbandunata"* (Matthew 23:38). *"Ma jhallux fik ġebli fuq oħra, għax ma għaraftux iż-żmien taż-żjara tagħkom"* (Luqa 19:44). Il-kawża tas-sena 70 WK kienet dak li ġara fis-sena 30 WK.

Issa l-grammatika. Fil-vers 26 l-Ebrajk jaqra אֲבִי הַנָּגִיד עַל תְּחִישׁ יִשְׂרָאֵל קִדְּמוֹתָוּהוּ — l-oġġetti fuq quddiem għall-enfasi, u *l-belt u s-santwarju*, imbagħad il-verb יִשְׂחֹחַ (*yashchit*), "hu se jeqred," u mbagħad is-suġġett tiegħu: עַם (*am*), *il-poplu* ta' prinċep, dak li ġej.

Am huwa s-sugġett tal-verb. In-nies huma dawk li jagħmlu l-qerda. Għalhekk qari li jagħmilhom Lhud għandu l-vers li jgħid li l-Lhud qerdu l-belt u s-santwarju — u l-Lhud ma qerdux dak it-tempju. Huma ġew assedjati ġewwa fih u mietu jiddefenduh.

Id-distinzjoni hija bejn **kawża** u **aġent** , u l-Iskrittura żżommhom separati hawnhekk. Danjel 9:26 isemmi l-aġent — in-nies ta' prinċep li ġej, ikun min ikun dak il-prinċep. Ġesù jsemmi l-kawża: ma għarfulx iż-żmien taż-żjara tagħhom. Hadd m'għandu għalfejn jagħžel. Iċ-ċaħda gabet il-ġudizzju; il-leġġuni wettquh.

U innota x'joħroġ meta tħalli kull test jagħmel xogħolu. **Daniel jagħti s-sekwenza** — Il-Messija maqtugħ, imbagħad il-belt u s-santwarju meqruda. **Ġesù jagħti r-raġuni. Eżekjel 4 jagħti l-intervall** — l-erbghin sena tas-sentenza ta' Ġuda, mit-30 AD sas-70 AD, li l-Kapitlu 7 juża biex jankra l-arloġġ tiegħu. Tliet testi, avveniment wieħed, kull wieħed jissupplixxi dak li l-oħrajn iħallu barra. Dan huwa riżultat aħjar milli tagħmel vers wieħed iġorr it-tlieta li huma.

It-tielet kandidat: Titus. Titus Flavius Vespasianus ikkmanda l-assedju ta' Ġerusalem fis-sena 70 WK. Huwa kien iben l-imperatur renjanti u l-eredi tal-prinċipat — prinċep Ruman fis-sens l-aktar sempliċi tal-kelma. U n-nies *tiegħu* , il-leġġuni, għamlu preċiżament dak li jgħid il-vers: qerdu l-belt u s-santwarju.

Hemm ukoll punt ta' sekwenza li jiffavorixxi. Il-vers 26 għadu kif qal *li l-Messija se jinqata'*. Li mbagħad jerġa' jintroduci dak l-istess Messija, fin-nifs li jmiss, bħala *l-prinċep li għandu jiġi* jkun stramb — Huwa għadu kif ġie deskritt bħala maqtugħ, u *l-miġja* hija mod stramb kif titkellem dwaru f'dak il-mument. Moqri bħala żewġ figuri, il-vers huwa sempliċement kronoloġiku: Il-Messija jinqata', u wara n-nies ta' prinċep li ġej jeqirdu l-belt. Sena 30 WK, imbagħad 70 WK, f'ordni.

Jaqbel mal-avveniment u jaqbel mal-attur. Ma jeħtieġ l-ebda possessiv sforzat u l-ebda argument dwar jekk l-armati Ġentili jistgħux jissejġu l-poplu ta' xi hadd — il-leġġuni kienu bla ambigwità l-poplu ta' Titu. U jqiegħed il-profezija ta' Danjel direttament fuq l-assedju li Kapitlu 7 juża bħala l-ankra tal-arloġġ ta' Ġuda, l-istess sena 70 AD li ntlaħqet minn direzzjoni kompletament differenti.

Dak li qed ngħid, u dak li m'iniex

Qed nippreżenta lil Titu bħala qari plawżibbli u ma nsostni l-ebda ċertezza aktar minn hekk. **M'iniex ċert bejnu u l-Messija** . Il-kwistjoni ddur fuq is-sintassi Ebrajka u fuq ir-regoli anteedenti tal-lingwa, u l-istudju li qattgħu ħajjithom f'dak it-test ma jaqblux ma' xulxin dwarha.

Dak li huwa importanti għal dan il-ktieb huwa aktar ristrett mill-mistoqsija, u rrid

inkun eżatt dwaru.

L-argument hawnhekk m'għandux għalfejn ikun jaf jekk il-prinċep huwiex Titu jew il-Messija. Jehtieg li l-prinċep ma jkunx l-antikrist.

Segwiha sat-tmiem. Jekk il-prinċep huwa Titus, ir-regola tal-eqreb anteedent tagħti l-vers 27 lil Titus

— li kien ikollu ġeneral Ruman li jsaħħaħ patt mal-ħafna u jtemm is-sagrifiċċju u l-offerta. Hadd ma jzomm dan u xejn ma jappoġġjah, għalhekk il-pronom irid jilħaq aktar lura, sal-Messija. Jekk minflok il-prinċep huwa l-Messija, il-pronom jasal direttament fuq il-Messija. **Iż-żewġ toroq jaslu fl-istess post.** It-tielet qari biss — antikrist li għadu fil-futur — ipoġġi firmatarju tat-trattat fil-vers 27, u dak huwa dak li fuqu huwa mibni l-qafas ta' seba' snin.

Mela dak li jagħmel ix-xogħol mhuwiex l-identifikazzjoni tal-prinċep. Huwa dan: **il-qerda deskritta fil-vers 26 hija tas-sena 70 AD, u l-prinċep li n-nies tiegħu wettquha kien jappartjeni għas-sena 70 AD.** Il-belt inqerdet. Is-santwarju nqered. Dak huwa avveniment lest b'data, u raġel li n-nies tiegħu wettqu kien ħaj biex jarah. Il-qari tiegħu bħala ħakkiem li għadu fil-futur fis-seklu tagħna jirrikjedi li *"n-nies tal-prinċep" jiġu ttrattati* bħala l-antenati mbiegħda ta' xi hadd li għadu ma twieledx - li huwa ammont konsiderevoli ta' piż għal xi hadd possessiv, u hija s-suppożizzjoni li ġgorr piż ta' qafas li sawwar l-aspettattivi tal-biċċa l-kbira tad-dinja Nisranija.

Żewġ prinċipijiet, mela, mhux tlieta — u jien inżomm l-identità tat-tieni b'mod laxk. **Il-Messija l-Prinċep huwa Ġesù. Il-prinċep li għandu jiġi kien jappartjeni għall-ewwel seklu, kemm jekk dak hu Titu li kkmanda l-assedju jew il-Mulej li l-ġudizzju tiegħu kien.** L-antikrist mhuwiex f'dan il-vers. M'għandux għalfejn ikun, u t-tqegħid tiegħu hawn huwa dak li ħoloq il-konfużjoni fl-ewwel lok.

U issa l-parti diffiċli

It-tielet test jistabbilixxi li t-tieni nofs mhuwiex dwar il-Messija. Ma jistabbilixxi li l-ewwel nofs *huwa ...*

Għal dan, il-ktieb jistrieħ fuq l-argument stabbilit qabel f'dan il-kapitlu — li singular "hu" tal-vers 27 jirreferi għall- *"Messija"* fil-vers 26 aktar milli għall- *"prinċep li għandu jiġi."* **Il-biċċa l-kbira tal-kummentaturi moderni jiċċdu din l-interpretazzjoni.**

Ir-raġuni tagħhom hija waħda tajba u tissejjaħ ir-regola tal-eqreb anteedent: meta pronom jista' jirreferi għal aktar minn nom precedenti wieħed, normalment jirreferi għall-eqreb. *"Il-prinċep li għandu jiġi"* jinsab eqreb lejn il-vers 27 milli jinsab

“il-Messija”. Skont ir-regola ordinarja, il-prinċep jirbaħ.

Kif muri hawn fuq, dik l-oġġezzjoni tista' tiġi sopravvenuta — jekk il-prinċep huwa figura tal-ewwel seklu, il-pronom xorta jrid jivvjaġġa lura għall-Messija, għax l-ebda prinċep tal-ewwel seklu ma kkonferma patt mal-ħafna. Iżda l-punt grammatikali huwa validu waħdu u mhux se ninjora. Hija l-aktar ħaġa b'saħħitha li għandha n-naħa l-oħra hawnhekk.

Il-kontro-argument — li l-frażi hija *“n-nies tal-prinċep,”* Allura n-nom ewlieni huwa *nies*, u ras fil-plural hija anteedent fqir għal pronom singulari — huwa argument reali, u huwa dak li fuqu bbaża ruħu l-ewwel ktieb tiegħi. Għadni naħseb li għandu forza. Imma l-Ebrajk jippermetti nom fil-ġenittiv biex iservi bħala anteedent, u kull min jgħidlek dan isolvi l-kwistjoni jkun qed jesagera.

Hawn fejn ninsab, f'paragrafu wieħed, biex ħadd ma jkollu għalfejn jiddeduċih:

Il-grammatika waħedha tiffavorixxi lill-prinċep. Il-lessiku u l-kuntest jiffavorixxu lill-Messija. *Higbir* huwa l-verb żbaljat għall-iffirmar ta' trattat u l-verb it-tajjeb għat-tiżiħ ta' patt eżistenti. *La-rabbim* huwa vokabolarju tal-Qaddej. Li jgħib is-sagrifiċċju u l-offerta fi tmiemhom huwa dak li jgħid l-Ebrej li għamel Kristu — *“b'offerta waħda Huwa pperfezzjona għal dejjem lil dawk li huma mqaddsa”* — u hija ħaġa partikolari li tagħti kreditu lil antikrist, li jkun qed jinterrompi s-sagrifiċċji aktar milli jwettaqhom. Jien niżen dawk itqal mill-prossimità. Xi ħadd jista' jiżenhom bil-maqlub, u jkun qed jirraġuna b'onestà.

(Livell 2 għall-istruttura b'żewġ sugġetti — it-testijiet wieħed u tnejn jagħmlu dan u l-ebda wieħed minnhom ma jiddependi fuq traduzzjoni kkontestata. Livell 3 għall-identifikazzjoni tas-sugġett ta' 27a bħala Messija: qari argumentat kontra l-maġġoranza attwali, intqal b'mod ċar aktar milli pprezentat bħala stabbilit. It-test tlieta huwa Livell 2 fuq l-NASB u l-familja tiegħu, u ma jzomm mal-mod kif il-KJV tirrendi l-aħħar kelma.)

X'jagħmel u x'ma jiddeċidix dan

Jiddeċiedi li Danjel 9:27 fih żewġ figuri, li huma biżżejjed biex ikissru l-qafas tat-trattat ta' seba' snin li jiddependi fuq li jkun hemm waħda.

Ma jiddeċidix waħdu meta jseħħu n-nofsijiet tas-sebghin ġimgħa. Dak hu x-xogħol tat-taqsima li jmiss — u ta' min jgħid li ż-żewġ mistoqsijiet huma separabbli. Qarrej jista' jaċċetta kollox f'din it-taqsima u xorta jqiegħed is-sebghin ġimgħa kollha fil-futur. Dak li ma setax jagħmel hu li jibqa' jaqra l-vers 27 bħala raġel wieħed li jiffirma u mbagħad jikser patt, għax il-vers isemmi t-tieni attur u mbagħad jikkundannah.

Id-distakk — l-iktar ħaġa diffiċli f'dan il-ktieb biex tiddefendiha

Issa għandna kollox ħlief il-parti li tagħmel il-qafas kollu jaħdem, allura ejja noħorguh.

Is-sebghin ġimgħa huma 490 sena. Disgħa u sittin minnhom damu mis-sena 458 QK sas-sena 26 WK mingħajr interruzzjoni. Is-sebghin ġimgħa hija seba' snin. Il-vers 27 jgħid li patt jissahħaħ għal ġimgħa u xi ħaġa tigri *f'nofs il-ġimgħa* — tliet snin u nofs wara.

Dan il-ktieb jgħid li dik il-ġimgħa hija l-ministeru ta' Ġesù, mis-sena 26 sat-30 WK li Hu wettaq personalment, u t-tieni nofs għadu quddiemna, u huwa għalina, iż-żewġ xhieda Tiegħu, li għandna nwettquh.

Li jfisser li hemm differenza ta' madwar elfejn sena f'perjodu ta' seba' snin.

Għidha ċara u tond, għax kritiku jieqaf hekk: l-interruzzjoni hija erba' darbiet itwal mill-profezija kollha li tinterrompi. Erba' mija u disgħin sena, iddekretizzati bħala unità, b'toqba ta' elfejn sena fl-aħħar sebgha minnhom. Xejn f'Danjel 9 ma jħabbar vojt bħal dan. M'hemm l-ebda vers li jgħid *u mbagħad l-għadd jieqaf*.

Allura hawn hu l-każ, u tista' tiżnu.

L-ewwel: il-vers 24 jisforza xi tip ta' inkompletezza fuq kulħadd. Tagħmel x'tagħmel bid-distakk, tlieta mis-sitt miri ddekretati ma jkunux seħħew. Il-viżjoni u l-profezija mhumix issigillati. L-aktar qaddis mhuwix midluk. Kull min jgħid li s-sebghin ġimgħa spicċaw fl-ewwel seklu jrid jispjega kif skop iddekretat spicċa b'terz tal-iskop tiegħu pendenti. In-negozju mhux lest mhuwix invenzjoni tiegħi; jinsab fit-test, u kull qari jrid jagħti kont tiegħu. Il-mistoqsija hija biss *fejn* tinsab l-inkompletezza.

It-tieni: it-test innifsu jaqsam il-ġimgħat. Alla ma qalx "sebghin ġimgħa." Huwa qal seba' ġimgħat, u tnejn u sittin ġimgħa, u mbagħad ittratta l-aħħar waħda separatament f'vers għaliha nnifisha. Spazju kontinwu wieħed m'għandux għalfejn jingħata fi tliet biċċiet. It-tqassim jinsab fil-vers 25 qabel ma xi interpretu jmissu.

It-tielet: il-profezija hija esplicitament dwar poplu partikolari u belt partikolari. "*Sebghin ġimgħa ġew iddekretjati għall-poplu tiegħek u l-belt qaddisa tiegħek.*" Mhux għad-dinja. Għal Izrael u Ġerusalem. Arloġġ iddekretjat għal nazzjon huwa għall-inqas intelligibbli bħala arloġġ li jieqaf meta t-trattament ta' Alla jdur xi mkien ieħor — u t-Testament il-Ġdid jiddeskrivi eżattament bidla bħal din, bil-Ġentili mlaqqma u twebbis parzjali fuq Izrael "*sakemm tidhol il-milja tal-Ġentili.*" Kemm jekk taċċetta dak il-qafas kif ukoll jekk le, mhijiex invenzjoni ad hoc maħluqa biex issalva lil Danjel; huwa r-rakkont ta' Pawlu nnifsu tal-era li ninsabu fiha.

Ir-raba', u din hija dik li nżomm jien: Ġesù wera lakuna mhux immarkata f'sentenza profetika, u għamilha apposta.

Fis-sinagoga ta' Nazaret ingħata s-sliem ta' Izaija u qara dan:

*"L-Ispirtu tal-Mulej fuqi, għax hu dilgħin biex inxandar l-Evangeliu lill-foqra. Bagħatni biex inxandar il-ħelsien lill-imjassrin, u d-dawl mill-ġdid lill-għomja, biex neħles lill-maħqurin, biex **inxandar** is-sena tal-grazzja tal-Mulej."* — Luqa 4:18–19

Imbagħad, Luqa jgħid, *"Għalaq il-ktieb, tah lura lill-qaddej u qagħad bilqiegħda"* — u qalilhom, *"Illum din l-Iskrittura twettqet f'widnejkom."*

Huwa waqaf f'nofs is-sentenza. Hawnhekk hawn Isaija 61:2 sħiħ, bil-punt fejn Huwa għalaq ir-romblu mmarkat:

*"Biex inxandar is-sena favorevoli tal-Mulej ← **Huwa waqaf hawn U l-jum tal-vendetta ta' Alla tagħna; Biex ifarraġ lil dawk kollha li huma mnikktin.**"*

Vers wieħed. Tliet klawżoli. Huwa qara l-ewwel waħda, qalilhom li twettqet dakinhar, u qagħad bilqiegħda quddiem it-tieni waħda — u l-jum tal-vendetta għadu ma wasalx.

Dik hija vojta ta' mill-inqas elfejn sena li taqa' bejn żewġ klawżoli ta' vers wieħed, immarkata b'xejn assolutament fl-Ebrajk. Nafu li qiegħda hemm biss għax il-Mulej waqaf jaqra u qagħad bilqiegħda.

Għalhekk l-oġġezzjoni *"il-profezija ma taħdimx b'dak il-mod"* għandha twegħiba, u twegħiba hija li Ġesù qaraha b'dak il-mod fil-pubbliku u qal lill-kongregazzjoni Li kien għadu kif wettaq l-ewwel nofs ta' sentenza li t-tieni nofs tagħha kien għadu pendenti. Jekk jista' jkun hemm vojt bejn żewġ klawżoli ta' vers wieħed, dan jista' jkun bejn żewġ nofsijiet ta' ġimgħa.

Dak li dak l-argument ma jagħmilx. Juri li vojt huwa possibbli fil-letteratura profetika; ma jurix li *dan* il-vojt huwa reali, jew li huwa ta' elfejn sena, jew li jintemm fl-2027. Isaija 61 jagħmel l-oġġezzjoni valida. Ma jipprovax jipprova l-każ.

(Livell 3 Id-distakk huwa dedott mill-għanijiet mhux kompluti tal-vers 24 u difiż minn precedent. Mhuwiex iddikjarat f'Danjel. Jekk issib dan mhux sodisfacenti, qed twieġeb b'mod korrett għall-evidenza - din hija inferenza, u ma libbistxha bħala xi ħaġa oħra.)

Ħaġa waħda tidistingwi l-verżjoni ta' dan il-ktieb tad-distakk mit-tip aktar vag. **Għandu tmiem.** Id-distakk jibda mill-Għid il-Kbir tas-sena 30 AD sas-sebġha u għoxrin ta' April, 2027. Din hija affermazzjoni b'żewġ dati fuqha, u waħda minnhom hija qrib biżżejjed biex tkun żbaljata fil-pubbliku fi żmien sena. Teorija tad-distakk li tista' tiġi vverifikata hija tip ta' ħaġa differenti minn teorija tad-distakk li

sempliment tassorbi dak kollu li twassal l-istorja.

Dak li jagħtina l-Kapitolu 8

- Sebgħa u sebgħin huma 490 sena, u s-sebgħa huma snin. (*Livell 2 — l-Ebrajk, u qbil kwazi universali.*)
- Sitt gowls huma ddikjarati għall-perjodu; tlieta huma bla dubju mwettqa, wieħed huwa diskuss, tnejn ovvjament mhumieq. **Is-sekwenza hija mhux kompluta f'kull qari.** (*Livell 2.*)
- Id-digriet huwa l-kummissjoni ta' Artasersi lil Esdra, 458 QK. (*Livell 2, b'457 QK alternattiva ħajja — Appendiċi E.*)
- 458 QK + 483 sena = 26 AD. (*Aritmetika tat-Tier 1 ibbażata fuq id-data tad-digriet tat-Tier 2 t'hawn fuq — ibdel id-digriet u s-somma tiċċaqlaq magħha.*)
- Li s-sena 26 AD hija wkoll is-sena tad-dilka ħdejn il-Ġordan. (*Livell 3, u separatament hekk: jistrieħ fuq il-kalkolu tal-ko-reġenza minoritarja tal-ħmistax-il sena ta' Tiberju, iddikjarat fil-Kapitolu 7 u għal darb'oħra hawn. L-aritmetika u l-identifikazzjoni huma żewġ stqarrijiet u jfallu indipendentement.*)
- Wara t-tnejn u sittin ġimgħa — mhux *fi* — jippermetti t-tliet snin u nofs mid-dilka sas-salib. **In-numru huwa preċiż; il-konnettur qatt ma kien kejl.** (*Livell 2.*)
- Danjel 9:27 fih żewġ figuri, mhux waħda — sugġett agent ġdid jissemma fit-tieni nofs. (*Livell 2.*) Li t-tieni figura hija r-raġel li fuqu taqa' l-qerda ddekretata huwa Livell 2 fuq in-NASB u l-familja tagħha, u ma jzommx mat-traduzzjoni ta' King James tal-aħħar kelma tal-vers.
- Il-patt *jissahħaħ*, mhux jinqata'. Il-Messija jikkonferma patt eżistenti mal-ħafna; Hu ma jiffirmax trattat ta' seba' snin. (*Livell 3, u l-qari ta' dan il-ktieb kontra l-maġġoranza attwali.*)
- Il-prinċep li n-nies tiegħu qerdu l-belt kien jappartjeni għall-ewwel seklu — Titus jew il-Mulej li wettaq il-ġudizzju. Mhux figura li għadha fil-futur. (*Livell 3, u l-argument ma jiddependix fuq liema.*)
- Tliet snin u nofs mis-sebgħin ġimgħa għadhom mhux moqdiya. (*Livell 3 — id-distakk.*)

Il-bqija tal-ktieb huwa dwar meta jibdew dawk it-tliet snin u nofs.

PARTI IV — KONVERĠENZA

Żewġ arloġġi oħra, u awditjar ta' kemm jiswew erba' ftehimiet.

Kapitlu 9 — Erba' Arloġġi, Sena Waħda

Żewġ arloġġi ilhom jaħdmu minn Kapitlu 6 'l hawn. Dan il-kapitlu jibda tnejn oħra, u mbagħad jagħmel xi ħaġa li ħafna kotba ta' dan it-tip qatt ma jagħmlu: jistaqsi kemm jiswew erba' ftehimiet meta tħares lejn minn fejn kull wieħed jieħu l-partijiet tiegħu.

Il-verżjoni qasira, biex tkun taf fejn se naslu. **Tnejn minn dawn l-erba' arloġġi jiswew ħafna. Wieħed jiswa xi ħaġa. Wieħed huwa l-iktar ħaġa dgħajfa f'dan il-ktieb u se npoġġih l-aħħar jien stess minflok ma nħalli revizur jagħmel dan għalija.**

Fejn diġà qegħdin

Mill-Kapitoli 6 u 7, fil-qosor:

Iżrael. Eżekjel 4 jassenja 390 sena. Huma jaħarbu 'l quddiem mill-assedju Assirjan fallut tas-701 QK u jiskadu fis-sena 311 QK mingħajr ebda ndiema. Levitiku 26 jimmultiplika s-sentenza b'seba'. $390 \times 7 = 2730$, servuti 'l quddiem mill-assedju. **701 QK + 2730 = 2030 AD.**

Ġuda. Eżekjel 4 jassenja 40 sena. Dawn jimxu mill-kruċifissjoni fis-sena 30 AD sal-assedju tas-sena 70 AD mingħajr ebda ndiema. Levitiku 26 jimmultiplika, u mbagħad jimmultiplika mill-ġdid. $40 \times 7^2 = 1960$, serva 'l quddiem mill-assedju. **70 AD + 1960 = 2030 AD.**

Issa t-tnejn l-oħra.

It-tielet arloġġ — jumejn, u erbgħin Ġublew

Hosegħa qed jitkellem f'isem nies taħt ġudizzju li għadhom ma rritornawx:

"Ejjew, ejjew nerġgħu lura għand il-Mulej. Għax hu qattagħna, imma jfejjaqna; feraħna, imma jfaxxalna. Hu jerġa' jqajjimna wara jumejn; u fit-tielet jum iqajjimna, biex ngħixu quddiemu." — Hosegħa 6:1–2

Jumejn, imbagħad it-tielet. Aqrah bħala jiem ordinarji, huwa proverbju dwar fejqan rapidu, u dik hija qari legittimu.

Aqra profetikament, hija medda — u Pietru jipprovdi r-rata ta' konverżjoni li tagħmilha waħda:

“Imma tħallux dan il-fatt wieħed jaħrab minn moħħkom, għeżiež, li għall-Mulej jum wieħed hu bħal elf sena, u elf sena bħal jum wieħed.” —2 Pietru 3:8

Jumejn huma elfejn sena. It-ticrit beda meta l-ġens ċaħad il-Messija tagħha u darha tħalliet abbandunata; il-qawmien mill-ġdid jiġi elfejn sena wara, u t-tielet jum — il-millennju — jiġi wara.

30 WK + 2000 sena = 2030 WK.

Hemm mod ieħor kif tgħodd l-istess medda li tinżel b'mod identiku, u jiswa sentenza għax hija mibnija mit-Torah aktar milli minn proverbju. Levitiku 25 jistabbilixxi Ġublew għal ħamsin sena — seba' ċikli ta' snin sabbatiċi u mbagħad ħamsin wieħed, li fihom id-djun jiġu kkanċellati, l-ilsiera jinħelsu, u l-art tiġi rritornata lis-sid oriġinali tagħha. Erbgħin Ġublew huma elfejn sena, u erbgħin huwa n-numru tal-Iskrittura għal perjodu ta' ttestjar.

Elfejn sena ta' ttestjar, li jispiċċaw bir-rilaxx ta' dak li ntilef. Għal dan hemm Ġublew. Kemm jekk tasal għan-numru permezz taż-żewġt ijiem ta' Hosegħa jew permezz ta' erbgħin Ġublew, tasal għall-2030.

(Livell 3. Il-qari ta' Hosegħa ta' jum għal millennju huwa tipoloġiku, mhux iddikjarat. Il-linja ta' Pietru hija dwar ir-relazzjoni ta' Alla maż-żmien, mhux ċirku ta' dekodifikazzjoni, u qarreja attenti japplikawha b'aktar kawtela milli għamilt jien hawn. Dan l-arloġġ huwa argument minn mudell, u jien inżommu b'mod aktar laxk mit-tnejn ta' qablu.)

Ir-raba' arloġġ — il-ġenerazzjoni, u l-oġġezzjoni li se nagħmillek

Ġesù, wara l-parabbola tas-sigra tat-tin:

“Tassew ngħidilkom, din il-ġenerazzjoni ma tgħaddix sakemm isehh dan kollu.” — Matthew 24:34

U t-tul ta' ġenerazzjoni, mis-salm ta' Mosè:

“Jiem ħajjitna jkopru sebgħin sena, jew jekk minħabba s-saħħa, tmenin sena.” —Salm 90:10

Mela: xi grajja tibda ġenerazzjoni, u tmenin sena wara l-ġenerazzjoni li ratu għadha ma mietetx.

L-avveniment li juża dan il-ktieb mhuwiex dak li jużaw il-bicċa l-kbira tal-għalliema.

Fit **-23 ta' Jannar 1950** , il-Knesset ivvota b'60 vot kontra 2 biex jiddikjara lil Ġerusalem bħala l-kapitali ta' Iżrael.

1950 + 80 = 2030 WK.

Issa, qabel ma tqajjemha, hawn hi l-oġġezzjoni, u hija waħda qawwiya.

Kulhadd juża l-1948. Iżrael tweled mill-ġdid bħala nazzjon fl-14 ta' Mejju 1948, u jekk xi avveniment modern beda generazzjoni profetika, dak huwa l-kandidat ovvjju. U l-1948 ma jagħtix l-2030. Jagħti l-2028.

Agħar minn hekk. Hea npoġġi l-grilja kollha fuq il-paġna, inklużi ċ-ċelloli li jimbarazzawni:

Avveniment tal-bidu	+ 70 sena	+ 80 sena
Iżrael imwieled mill-ġdid — 14 ta' Mejju 1948	2018 · diġà għadda	2028
Il-Knesset tiddikjara lil Ġerusalem il-kapitali — 23 ta' Jannar 1950	2020 · diġà għaddiet	2030
Ġerusalem magħquda mill-ġdid — Ġunju 1967	2037	2047

Sitt kombinazzjonijiet plawżibbli. Eżattament waħda minnhom tipproduci l-2030, u hija dik li juża dan il-ktieb.

Dik hija l-iktar haġa vulnerabbli f'dan il-ktieb, u m'hemm l-ebda twegiba intelligenti għaliha. Iż-żewġ għażliet liberi — liema avveniment, u liema miż-żewġ ħajjiet tas-salm — iridu jaqgħu fi triqti, u hekk jagħmlu. Kieku ngħidlek li l-probabbiltà kontra dan hija astronomika kont inkun qed ninsultak, għax id-deskrizzjoni preċiża hija li arloġġ b'żewġ parametri laqat mira u kien hemm sitt modi kif jiġi ssettjat.

Nista' nagħtik ir-raġunijiet tiegħi, u rrid li tiżenhom billi taf x'qed jintalbu jgħorru.

Għaliex il-belt aktar milli n-nazzjon. Id-Diskors taż-Żejt taż-Żejt huwa dwar Ġerusalem, mhux dwar l-istat. Id-dixxipli jistaqsu dwar il-bini tat-tempju. Ġesù jwieġeb b'Ġerusalem imdawra bl-armati, u Luqa jirreġistra l-arloġġ li fil-fatt isemmi: *"Ġerusalem se tkun mitfugħa taħt saqajha mill-Ġentili sakemm jitlestew iż-żminijiet tal-Ġentili"* (Luqa 21:24). Il-haġa li qed titkejjel hija d-dominju Ġentili fuq il-belt. Nazzjon jista' jerġa' jitwieled waqt li l-kapitali tiegħu tibqa' taħt amministrazzjoni barranija — u fl-1948 Ġerusalem kienet eżattament hekk, maqsuma, bil-Belt il-Qadima fidejn il-Ġordaniżi u l-komunità internazzjonali tagħmel pressjoni biex il-belt tiġi internazzjonalizzata. Il-vot tal-Knesset f'Jannar

1950 kien l-att li temm il-kwistjoni ta' ta' min kienet il-kapitali.

Għaliex tmenin u mhux sebgħin. Salm 90 jagħti t-tnejn, u jagħtihom bħala firxa b'kundizzjoni meħmuża: sebgħin, *"jew jekk minħabba s-saħħa, tmenin."* Tmenin huwa l-limitu ta' barra.

Il-qari ta' Matthew 24:34 għax *ma jgħaddix* — il-ġenerazzjoni tkun għadha hawn meta jiġri dan — jargumenta favur il-limitu ta' barra aktar milli dak ta' ġewwa. Hu sebgħin u l-ġenerazzjoni tkun diġà għaddiet.

Dawk huma argumenti reali. Huma wkoll, ovvjament, argumenti li jaslu għat-tweġiba li rrid, u mhux se nippretendi li kont insibhom kieku l-1950 flimkien mat-tmenin sena pproduċew l-2041.

(Livell 3 Żewġ parametri ħielsa, sitt kombinazzjonijiet, daqqa waħda.)

L-awditjar tal-indipendenza — il-parti li ħafna kotba bħal dan iħallu barra

Din hija l-mistoqsija li qarrej attent għandu jistaqsi. Jien qed nistaqsiha l-ewwel.

Dawn l-erba' arloġġi huma tassew indipendenti?

Huwa importanti immens. Erba' xhieda indipendenti li jaqblu bejniethom huwa qawwi. Erba' rakkonti li kollha jmorru lura għal sors wieħed mhumie x erba' xhieda xejn — huma xhud wieħed ripetut, u l-qbil bejniethom kważi ma jgħidlek xejn.

Mela ħa nispjega minn fejn kull arloġġ jieħu l-partijiet tiegħu.

Arloġġ	Sors testwali	Ankra storika	Movimenti interpretattivi li teħtieġ
Iżrael	Eżekjel 4 · Levitiku 26	Assedju tas-sena 701 QK	qari tax-xellug/tal-lemin · qari tat-tul · ankra tal-assedju
Ġuda	Eżekjel 4 · Levitiku 26	Kruċifissjoni sena 30 AD → Assedju sena 70 AD	fis-qari tax-xellug/tal-lemin · qari tat-tul tas- · ankra tal-assedju · kalkolu ta' Tiberju
Ġublew	Hosea 6:2 · 2 Pietru 3:8	Kruċifissjoni sena 30 AD	fis-qari ta' ġurnata għal millennju
Ġenerazzjoni	Salm 90:10 · Matthew 24:34	Votazzjoni Knesset tal-1950	tal-belt-mhux-nazzjon · tmenin-mhux-sebgħin

Issa aqra l-koinċidenzi għax hemm tlieta u mhumie x għar.

Iżrael u Ġuda jaqsmu l-qafas shiħ tagħhom. It-tnejn ġejjin minn Eżekjel 4, it-tnejn huma mmultiplikati b'Levitiku 26, u t-tnejn jiddependu fuq l-istess tliet mossi interpretattivi. Mhumix żewġ xhieda. Huma **qafas wieħed applikat darbtejn**.

Ġuda u l-arloġġ tal-Ġublew jaqsmu ankra. It-tnejn jibdwu mill-kruċifissjoni fis-sena 30 AD. Jekk dik id-data hija żbaljata — u l-Kapitlu 7 qallek li tistrieħ fuq kalkolu minoritarju tal-ħmistax-il sena ta' Tiberju — allura tnejn mill-erba' arloġġi jiċċaqalqu flimkien.

L-arloġġ tal-ġenerazzjoni biss huwa kompletament indipendenti mill-oħrajn. U huwa l-aktar dgħajjed mill-erbgħa.

Dak huwa sett ta' fatti skomdi u jagħmel ħsara kbira lill-frazi erba' *arloġġi indipendenti*. Jien użajt dik il-frazi. Kienet qawwija wisq, u qed nirtiraha minn hawn.

Allura x'tiswa fil-fatt il-konverġenza?

Inqas minn erba' xhieda. Iktar minn xejn. Hawn x'baqa'.

Iżrael u Ġuda huma qafas wieħed applikat darbtejn — iżda ż-żewġ applikazzjonijiet kważi ma jaqsmu l-ebda input. Tul ta' sentenzi differenti, 390 u 40. Ankri differenti seba' sekli 'l bogħod minn xulxin, stabbiliti minn avvenimenti mhux relatati permezz ta' argumenti mhux relatati. Numri differenti ta' multiplikazzjonijiet, wieħed u tnejn. Termini mmultiplikati differenti, 2730 u 1960.

Dak mhux żewġ xhieda ta' fatt. Huwa **kontroll tal-konsistenza fuq qafas** — u l-kontrolli tal-konsistenza jiswew xi ħaġa reali. Jekk il-qari tax-xellug/lemin ta' Eżekjel 4 kien żbaljat, jew il-qari tat-tul ta' Levitiku 26 kien żbaljat, m'hemm l-ebda raġuni għaliex il-qafas għandu jipproduċi l-istess sena darbtejn minn inputs daqshekk differenti. Seta' pproduċa l-2030 u l-1990. Seta' pproduċa l-2420 u l-2030. Kapitlu 7 wrekk eżattament kemm jagħmel dan faċilment, meta l-ankra tiġi mċaqalqa.

L-arloġġ tal-Ġublew iżid ftit u mhux ħafna, għax jistrieħ fuq l-istess data tal-kruċifissjoni li jagħmel l-arloġġ ta' Ġuda. Dak li jikkontribwixxi huwa *tip differenti* ta' raġunament — tipoloġiku aktar milli ġuridiku — li jasal fl-istess sena. Korroborazzjoni minn dixxiplina differenti tiswa xi ħaġa, iżda mhijiex it-tieni kampjun.

L-arloġġ tal-ġenerazzjoni jżid l-inqas, għar-raġuni stabbilita hawn fuq.

Għalhekk, id-dikjarazzjoni preċiża tal-argument mhix li *erba' arloġġi indipendenti jaqblu kollha*. Hija din:

Qafas wieħed, meħud minn żewġ kapitoli tat-Torah u l-profezija, applikat darbtejn b'inputs kompletament differenti, jipproduċi l-istess sena ż-żewġ drabi — u żewġ linji oħra ta' raġunament, waħda tipoloġika u waħda dgħajfa, jaslu fl-istess post.

Dik hija stqarrija aktar dgħajfa minn dik fuq il-qoxra ta' wara tal-biċċa l-kbira tal-kotba tal-profeziji. Hija wkoll vera, u stqarrija vera iżgħar iddum aktar minn waħda impressjonanti u esagerata. Qarrej li jiċċekkja dan il-kapitlu se jsib li diġà għidt l-agħar minnha.

Il-klassifikazzjoni tal-evidenza tiegħi stess

Għax mhux l-erbgħa kollha jistħoqqilhom l-istess piż, u li tgħid hekk huwa aktar utli milli tgħid tabella b'erba' ringieli ugwali:

Arloġġ	Saħħa	Għaliex
1 Iżrael	l-aktar b'saħħtu	Numri mogħtija fit-test, ankra attestata sew fis-sena 701 QK, l-ebda dipendenza fuq il-kronoloġija tat-Testament il-Ġdid. Joqgħod jew jaqa' fuq Eżekjel 4 u Levitiku 26 biss.
2 Ġuda	qawwi	L-istess qafas, inputs kompletament differenti. Imdgħajjef bid-dipendenza tiegħu fuq il-kruċifissjoni tas-sena 30 AD, li tistrieħ fuq kalkolu minoritarju.
3 Ġublew	moderat	Raġunament ta' tip differenti li jilħaq l-istess sena — iżda tipoloġiku, u li jaqsam l-ankra ta' Ġuda.
4 Ġenerazzjoni	dgħajjef	Żewġ parametri ħielsa, sitt kombinazzjonijiet plawżibbli, riżultat wieħed. Inkluż għall-kompletezza, mhux affidabbli.

Jekk il-Kapitoli 4 u 5 jaqgħu, l-ewwel tnejn imorru flimkien u l-ktieb ikun lest. Jekk il-kalkolu ta' Tiberju jfalli, it-tieni u t-tielet arloġġi jiċċaqalqu u jibqa' biss Iżrael wieqaf fl-2030. Jekk l-arloġġ tal-ġenerazzjoni jkun żbaljat, xejn aktar ma jinbidel.

Dik hija l-istruttura tad-dipendenza attwali, u issa tista' żżommni magħha.

Dak li jagħtina l-Kapitolu 9

- Iż-żewġt ijiem ta' Hosegħa flimkien mal-jum ta' elf sena ta' Pietru jagħtu 2000 sena mill-kruċifissjoni. **30 AD + 2000 = 2030.** (*Livell 3 — tipoloġiku.*)
- Erbgħin Ġublew ta' ħamsin sena huma l-istess 2000, mil'huqa permezz ta' Levitiku 25 minflok. (*Livell 3.*)

- Ġenerazzjoni ta' tmenin sena mid-dikjarazzjoni tal-Knesset ta' Ġerusalemm bħala l-kapitali. **1950 + 80 = 2030.** (*Livell 3 — sitt settings plawżibbli, suċċess wieħed, u l-grilja hija stampata hawn fuq.*)
- L-erba' arloġġi **mhumix erba' xhieda indipendenti.** Iżrael u Ġuda jaqsmu qafas; Ġuda u l-arloġġ tal-Ġublew jaqsmu ankra; l-arloġġ tal-ġenerazzjoni biss huwa indipendenti. (*Intqal għax huwa veru, u għax qarrej xorta waħda jsibha.*)
- Dak li baqa' huwa qafas wieħed applikat darbtejn b'inputs differenti li waslu darbtejn fl-istess sena, ikkorroborati tipoloġikament. **Dak hu l-argument, iddikjarat fid-daqs reali tiegħu.**

Il-kapitlu li jmiss jieqaf jistaqsi liema sena u jibda jistaqsi liema jum.

Kapitlu 10 — L-Għid 2030: Id-Data ta' Skadenza

S'hawn il-ktieb ilu jargumenta dwar sena. Minn hawn 'il quddiem jargumenta dwar il-jiem, u l-istandard tal-prova jrid jogħla skont dan. Sena hija mira kbira. Jum mhuwiex. Dan il-kapitlu jagħmel haġa waħda: jieħu l-arloġġ ta' Ġuda, li jiskadi fl-2030, u jistaqsi fejn fl-2030 jiskadi.

L-arloġġ kien dejjem festa għal festa

Mur lura għal kif tkejjlet is-sentenza ta' Ġuda.

L-erbghin sena bdew mill-kruċifissjoni sal-assedju — u ż-żewġ itruf ta' dak il-perjodu huma l-Għid. Ġesù ġie msallab fl-Għid fis-sena 30 WK. Titu għalaq is-swar ta' Ġerusalemm fl-Għid fis-sena 70 WK, meta l-belt kienet mimlija pellegrini tal-festa, u huwa għalhekk li l-assedju li segwa kien daqshekk katastrofiku.

Festa wara festa, erbghin sena. Dik mhix xi haġa li imponejt fuq il-medda; hija x'inhuma ż-żewġ avvenimenti.

Għalhekk meta Levitiku 26 jimmultiplika s-sentenza u t-terminu mmultiplikar jiġi servut 'il quddiem mill-assedju, jiġi servut minn Qodma. U 1960 sena wara jiskadi f'Qodma.

L-Għid tas-sena 70 WK + 1960 sena = L-Għid tas-sena 2030 WK.

Kapitlu 7 stabbilixxa s-sena. Dak li ma stabbilixxax — u jien immarkajt dan fl-ewwel paġna tal-ktieb minflok ma ħallejtu jgħaddi — huwa *liema jum tal-istaġun tal-Għid*. Dak hu x-xogħol ta' dan il-kapitlu, u huwa pass ieħor, mhux konsegwenza tal-aritmetika.

L-Għid huwa staġun, mhux jum

Hawnhekk ħafna trattamenti jsiru traskurati, allura ħa nkun eżatt dwar x'tistabbilixxi t-Torah fil-fatt.

“Fl-ewwel xahar, fl-erbatax-il jum tax-xahar fil-għaxija jkun l-Għid tal-Mulej. Imbagħad fil-ħmistax-il jum ta’ dak ix-xahar ikun hemm il-Festa tal-Ħobż Azzmu lill-Mulej; għal sebat ijiem tieklu ħobż azzmu. Fl-ewwel jum ikollkom konvokazzjoni qaddisa; ma tagħmlu ebda xogħol iebes. Imma għal sebat ijiem toffru offerta bin-nar lill-Mulej. Fis-seba’ jum ikun hemm konvokazzjoni qaddisa; ma tagħmlu ebda xogħol iebes.” — Levitiku 23:5–8

Għalhekk l-istaġun għandu forma:

Jum tal-ewwel xahar	X'inhu
14 ta’ Nisan	L-Għid — il-ħaruf maqtul fid-dlam
15 ta’ Nisan	Tibda l-Ħobż bla Ħmira · konvokazzjoni qaddisa
16–20 ta’ Nisan	il-jiem ta' wara
21 ta’ Nisan	is-seba’ jum tal-Ħobż bla Ħmira · konvokazzjoni qaddisa

Tmien ijiem mill-qtil tal-ħaruf sal-konvokazzjoni tal-għeluq. Eżodu 12:16 jagħti l-istess qafas: assemblea qaddisa fl-ewwel jum *“u assemblea qaddisa oħra fis-seba’ jum.”* L-istaġun huwa mdaħħal fiż-żewġ itruf.

Għalhekk, “Passover 2030” isemmi tmien ijiem, mhux wieħed. Kull min jgħidlek li perjodu profetiku jiskadi “fil-Passover” u mbagħad jagħtik data waħda jkun qabeż pass. Hawn hu l-pass.

Għaliex is-sentenza tiskadi fi tmiem l-istaġun, mhux fil-bidu

Sentenza tiskadi meta tispicċa. Dak hu l-argument kollu f'linja waħda, iżda jistħoqqlu aktar minn linja waħda għax l-alternattiva mhijiex redikola.

L-argument għall-14 ta' Nisan — il-jum li jinqatel il-ħaruf, l-anniversarju kemm tal-kruċifissjoni kif ukoll tal-bidu tal-assedju — huwa li huwa l-jum li ż-żewġ punti finali tal-medda jaqblu eżattament.

Mill-Għid għall-Għid, mill-14 ta' Nisan sal-14 ta' Nisan, hija l-aktar qari nadif possibbli ta' għadd minn festa għal festa. Jekk trid twegiba purament mekkanika, dik hi, u tagħti **s-17 ta' April 2030**.

L-argument għall-21 ta' Nisan hu li l-ħaġa li qed tiġi mgħoddija mhijiex anniversarju iżda terminu ta' kastig, u t-termini jispiċċaw fi tmiemhom.

U hemm xi ħaġa partikolari dwar is-seba' jum tal-Ḥobz bla Ḥmira li tagħmlu t-tmiem xieraq għal sentenza ta' jasar.

Iżrael telaq mill-Eġittu fil-ḥmistax. Ma waqfux ikunu fil-periklu fil-ḥmistax. Il-Fargħun biddel fehmtu, il-karrijiet ġew warajhom, u Iżrael waqaf maqbud mal-ilma. Kien fis-seba' jum tal-festa — skont il-kalkolu twil Lhudi, il-21 ta' Nisan — li l-baħar infetaħ, Iżrael għadda, u l-ilma ngħalaq fuq l-armata warajhom.

Il-ḥmistax huwa l-jum li fih telqu. Il-wieħed u għoxrin huwa l-jum li fih intemmet il-poter tal-oppressur fuqhom. Wieħed huwa t-tluq; l-ieħor huwa t-tmiem tal-insewiment.

L-Iskrittura timmarka t-tieni b'konvokazzjoni qaddisa tagħha stess, li hija ħaġa stramba x'tagħmel għal tmiem ta' ġimgħa ordinarja.

Sentenza li bdiet f'assedju u ddum 1960 sena ma tiskadix fl-anniversarju tal-mewt tal-ḥaruf. Tiskadi fil-jum li t-Torah warrbet biex timmarka li l-poter il-qadim m'għadux għandu aktar dritt.

(Livell 3. Dan huwa argument tipoloġiku, u t-tipoloġija hija l-aktar tip ta' argument artab f'dan il-ktieb. Qarrej li jippreferi l-14 ta' Nisan għar-raġuni li għadd minn festa għal festa għandu jaqbel mat-tmiem tiegħu qed jirraġuna tajjeb, u d-differenza bejnietna hija ta' sebat ijiem.)

Id-data

Issa l-kalendarji, u ma jaqblux għal kollox.

	14 ta' Nisan (l-Għid)	21 ta' Nisan (l-aħħar jum ta' Ḥobz bla ḥmira)
Osservazzjonali — l-Kalendarju M2030	16 ta' April 2030	23 ta' April 2030
Kalendarju rabbiniku fiss	17 ta' April 2030	24 ta' April 2030

Jum wieħed 'il bogħod minn xulxin. Il-Kapitolu 2 spjega għaliex iż-żewġ kalendarji huma differenti u b'kemm bejn l-2025 u l-2030; ir-rebbiegħa tal-2030 hija waħda mis-snin fejn id-distakk huwa ta' jum wieħed.

Dan il-ktieb juża l-24 ta' April 2030 — il-21 ta' Nisan fuq il-kalendarju rabbiniku fiss.

Din mhix l-għażla li tbassar il-konsistenza. Il-ktieb isegwi l-kalendarju ta'

osservazzjoni kullimkien ieħor, u l-kalendarju ta' osservazzjoni jpoġġi l-aħħar jum tal-Ħobż bla Ħmira fit-23 ta' April. L-użu tad-data rabbinika hawnhekk huwa tbegħid, u r-raġuni hija Prattika aktar milli ta' prinċipju: id-data rabbinika hija dik li d-dinja Lhudija fil-fatt se żżomm fl-2030, u s-sentenza li qed tiġi diskussa hija ta' Ġuda. Data li tiskadi fil-jum li d-dar ta' Ġuda tkun qed tosserva l-festa hija l-kalkolu xieraq għal sentenza mogħtija lid-dar ta' Ġuda.

Dak huwa argument mill-idoneità, mhux mill-metodu, u għandek tiżenja bħala tali. **Jekk tippreferi t-23 ta' April, l-intervall għal Yom Teruah isir 158 jum minflok 157, u xejn aktar fil-ktieb ma jiċċaqtaq.**

Nota dwar is-sena Ebrajka peress li huwa faċli li tiżbalja u x-xogħol preċedenti tiegħi għamiltha hekk. L-Għid tal- 2030 jaħbat fis -sena **5790**. Il-festi tal-ħarifa tal-2030 — Yom Teruah u Yom Kippur — jaħbtu fis-sena 5791, għaliex is-sena ċivili Ebrajka tinbidel f'Tishri, bejniethom. Ir-rebbiegħa 5791 hija l-Għid tal-2031. Fejn dan il-ktieb jirreferi għas-sena 6001 minn Adam li tibda f'Tishri 2030, dak huwa kalkolu separat tas-snin tal-ħolqien u t-tnejn qatt ma jiġihalltu.

X'jiskadi, u x'ma jiskadix

Kjarifika waħda qabel il-kapitlu li jmiss, għax il-lingwaġġ tal-iskadenza jista' jinqara bħala aktar milli jfisser.

Meta s-sentenza ta' Ġuda tiskadi fl-24 ta' April 2030, **dik mhix ir-ritorn ta' Kristu**. Huwa t-tmien ta' terminu ta' kastig. Il-1260 jum ta' tribulazzjoni għadhom għaddejnin — bdew fis-27 ta' April 2027 u ma jispiċċawx qabel Ottubru. Id-dinja ma tinbidilx fl-24 ta' April 2030 ħlief li jimmarka l-bidu dalwaqt tal-ħames xhur ta' dixxiplina tal-Lhud permezz ta' tingiża ta' skorpjun sakemm individwalment jaċċettaw lil Ġesù bħala Messija u Mulej.

Dak li tispiċċa hija s-sentenza: it-terminu mmultiplikat ta' Eżekjel 4 u Levitiku 26, jispiċċa fit-tul kollu tiegħu, mingħajr xejn dovut.

U mbagħad Apokalissi 9:5 jagħti ħames xhur.

Dak li jagħtina l-Kapitolu 10

- L-arloġġ ta' Ġuda baqa' għaddej minn festa għal festa — kruċifissjoni fl-Għid tas-sena 30 WK, assedju fl-Għid tas-sena 70 WK. (*Livell 2.*)
- It-terminu mmultiplikat, servut 'il quddiem mill-assedju, għalhekk jiskadi fil-Passover. **Passover AD 70 + 1960 = Passover 2030.** (*Aritmetika tat-Tier 1 fuq l-ankra tat-Tier 3 tal-Kapitolu 7.*)
- L-Għid huwa staġun ta' tmien ijiem, mill-14 ta' Nisan sal-21 ta' Nisan,

imdawwar b'żewġ konvokazzjonijiet qaddisin. (*Livell 2 — Levitiku 23:5-8, Eżodu 12:16.*)

- Is-sentenza tiskadi fi tmiem l-istaġun, il-21 ta' Nisan — il-jum li l-baħar ingħalaq fuq l-armata li kienet qed issegwi u t-talba tal-qawwa l-qadima ntemmet. (*Livell 3 — tipoloġiku. L-14 ta' Nisan hija alternattiva raġonevoli u tagħti s-17 ta' April 2030.*)
- **21 ta' Nisan 5790 = 24 ta' April 2030** fuq il-kalendarju rabbiniku fiss; 23 ta' April fuq dak ta' osservazzjoni. Il-ktieb juża l-24 ta' April, u r-raġuni hija l-idoneità aktar milli l-metodu. (*Livell 2 fuq il-konverżjoni, Livell 3 fuq l-għażla.*)
- Xejn aktar ma jintemm f'dak il-jum. Il-1260 jum jibqgħu għaddejjin sa Ottubru. (*Kjarifika.*)

¶ames xhur wara hija Yom Teruah. Il-kapitlu li jmiss jgħoddhom.

PARTI V — MINN SENA GĦAL JUM

Il-mikro-linja taż-żmien: ħames xhur, erba' għadd, seba' festi.

Kapitlu 11 — Il-Ħames Xhur

Is-sentenza ta' Ġuda tiskadi fl-24 ta' April 2030. Il-Mulej jirritorna f'Yom Teruah, filgħaxija tas-27-28 ta' Settembru 2030. Bejn dawk iż-żewġ dati hemm tieqa, u Apokalissi 9:5 ikejjelha.

“U ma tħallewx joqtlu lil ħadd, iżda jitturmentawhom għal ħames xhur; u t-turment tagħhom kien bħat-turment ta' skorpjun meta jniggeż raġel. U f'dawk il-jiem in-nies ifittxu l-mewt u ma jsibuhix; jixxennqu għall-mewt, u l-mewt taħrab minnhom.” — Apokalissi 9:5–6

Ħames xhur. Is-sentenza tiskadi f'April; il-Mulej jerġa' lura ħames xhur wara.

Hekk għallimtha jien, u hija kważi korretta, u l-kelma *kważi hija r-raġuni għaliex* jeżisti dan il-kapitlu .

Għoddha

Minn	Għal	Jiem, inklużivi
24 ta' April 2030 · 21 ta' Nisan	27 ta' Settembru 2030 · Teruah	lejljet Yom 157

Mija u sebgħa u ħamsin jum.

Issa, kemm huma twal ħames xhur? Jiddependi mix-xahar, allura hu kull twegiba raġonevoli:

Kalkolu	Jiem
Ħames xhur ta' 30 jum	150
Ħames xhur lunari (29.53 jum)	~148
Ħames xhur kalendarji, mill-24 ta' April sal-24 ta' Settembru	153
It-tieqa attwali	157

Kull kalkolu ta' “ħames xhur” jonqos mit-tieqa, b'bejn erba' u disat ijiem.

It-tentazzjoni hawnhekk hija enormi u rrid insemmiha qabel ma nirreżistiha. Id-distakk huwa żgħir. Nista' nikteb *madwar ħames xhur* u l-ebda qarrej minn elf ma

jkun lest li jikkalkula.

Imma dan il-ktieb talbek f'Kapitlu 1 biex tiċċekkja kull għadd, u ktieb li jistaqsi dan ma jistax jarrotonda meta l-arrotondament ikun konvenjenti. Sebat ijiem huma sebat ijiem.

It-twegiba li mhux se tagħmel

Il-ħarba ovvja hi li ngħidu li “ħames xhur” hija ċifra tonda — li Alla tkellem b'mod approssimattiv u m'għandniex nagħfsuh għal preċiżjoni li ma offriex.

Hemm xi ħaġa tajba f'dan, u se nerġa' lura għalih. Imma bħala twegiba għal din il-problema tfalli, u tfalli bi prezz għoli.

Jekk “ħames xhur” jistgħu jassorbu żball ta' sebat ijiem, hekk ukoll jistgħu “1260 jum.” U l-linja ta' żmien kollha tal-kapitlu li jmiss tiddependi fuq li 1260 ikun eżatt sal-gurnata. Fil-mument li nagħti elasticità lil numru profetiku wieħed inkun tajtha lil kulħadd, u Marzu 2027 isir artab flimkien ma' kollox. Dak huwa prezz għoli wisq għal sebat ijiem.

U Ġwanni ma jarrotondax. Din hija l-parti li ssolviha, u hija ssolviha mit-test tiegħu stess.

Ġwanni jagħti l-istess perjodu darbtejn, f'żewġ unitajiet differenti:

*“...jirfsu l-belt qaddisa għal **tnejn u erbgħin xahar** .” — Apokalissi 11:2 “... jipprofetizzaw għal **tnax-il mija u sittin jum** .” — Apokalissi 11:3 “...hija kienet se titma' għal **elf u mitejn u sittin jum** .” — Apokalissi 12:6 “... ingħatatlu l-awtorità li jagħxi għal **tnejn u erbgħin xahar** .” — Apokalissi 13:5*

Tnejn u erbgħin xahar. Tnax-il mija u sittin jum. L-istess tliet snin u nofs, mogħtija miż-żewġ naħat, b'kapitoli 'l bogħod minn xulxin.

$$42 \times 30 = 1260.$$

Eżatt. Mhux bejn wieħed u ieħor. **Ix-xhur ta' Ġwanni huma xhur ta' tletin jum, u l-forma tonda tiegħu u l-forma preċiża tiegħu jaqblu mal-jum.** Huwa kittieb li wera, fil-ktieb tiegħu stess, li meta jagħti ċifra f'xhur din tikkonverti għal jiem mingħajr bqija.

Mela fl-użu ta' Ġwanni, ħames xhur huma **150 jum** . Mhux “madwar 157.” Mija u ħamsin, preċiżament, bl-aritmetika li jipprovdi hu stess.

Li jfisser li d-distakk ta' sebat ijiem mhuwiex żball ta' arrotondament. Hija differenza reali bejn żewġ numri reali, u qed tgħidilna xi ħaġa.

Dak li qed jgħidilna

Aqra Apokalissi 9:5 mill-ġdid, bil-mod, u innota x'jgħid fil-fatt.

"U ma tħallewx joqtlu lil ħadd, izda jitturmentawhom għal ħames xhur."

Dik hija stqarrija dwar **kemm idum it-turment**. Huwa limitu mqiegħed fuq il-ġurati.

— jistgħu jitturmentaw, ma jistgħux joqtlu, u l-liċenzja tagħhom hija valida għal ħames xhur.

Mhijiex stqarrija li l-Mulej jerga' lura fi tmiem il-ħames xhur. Qatt ma tgħid hekk. Kont qed naqra t-tul ta' avveniment bħallikieku kien kejl tat-tieqa, u dawk huma affarijiet differenti.

It-tieqa hija ta' 157 jum. It-turment huwa ta' 150 jum. It-turment jinsab ġewwa t-tieqa.

Xejn m'għandu għalfejn jiġi arrotondat, imġebbed jew mitlub skuża għalih. In-numru kien eżatt il-ħin kollu; kont semplicement qed nitolbu jkejjel xi ħaġa li ma kienx qed ikejjel.

Fejn ġewwa t-tieqa?

L-Iskrittura ma tgħidx, u jien mhux se nivvinta pożizzjoni.

Harist. Jekk il-150 jum jibdew mill-jum li fih tiskadi s-sentenza, jispiċċaw fil-21 ta' Settembru 2030, sitt ijiem qabel Yom Teruah. Jekk jgħaddu b'tali mod li jispiċċaw f'Yom Teruah, jibdew fit-30 ta' April 2030, sitt ijiem wara li tiskadi s-sentenza. L-ebda waħda minn dawk id-dati mhi festa. L-ebda waħda mhi mmarkata bl-ebda mod. M'hemm l-ebda ganċ testwali biex tiddendel pożizzjoni miegħu, u kieku nagħzel waħda tkun dekorazzjoni aktar milli eseġesi.

Mela: tieqa ta' 157 jum, li fiha 150 jum ta' turment, pożizzjonata fiha permezz ta' informazzjoni li m'għandniex.

Nippreferi nħalli vojt fil-linja taż-żmien li tħalli l-Iskrittura milli nimlieh b'xi ħaġa li ħloqt jien. Jekk dan mhux sodisfaċenti, mhux sodisfaċenti fid-direzzjoni t-tajba.

Għalxiex huma l-ħames xhur

Wara li kkalkolajt l-aritmetika, is-sustanza ta' min jieħu ftit ħin, għax huwa faċli li taqra Apokalissi 9 bħala orrur pur u tiflek dak li hu stramb dwaru.

Il-ġurati jingħataw qawwa *"bħalma għandhom qawwa l-iskorpjuni tad-dinja."* U

mbagħad jitpoġġew fuqhom żewġ limiti. Ma jistgħux imissu l-ħaxix jew xi ħaġa ħadra. U — il-limitu li jimporta — “*ma kinux permessi joqtlu lil ħadd.*”

Sentenza li hija espliċitament ipprojbita li toqtol mhijiex eżekuzzjoni. Hija ċitazzjoni.

L-irġiel “*ifittxu l-mewt u ma jsibuhix.*” Kull ħruġ huwa magħluq ħlief wieħed. Dik hija ħaġa terribbli biex taqraha u mhijiex annihilazzjoni; huwa perjodu li fih dawk li ma jindmux jinżammu, konxji, ma jistgħux jaħarbu lejn il-mewt, bil-bieb għall-indiema għadu miftuħ.

Reħobogħam jagħti s-sors tagħha lix-xbieha. Meta Izrael talab lis-sultan il-ġdid biex itaffi l-madmad ta’ missieru, hu wieġeb:

“*Missieri ddixxiplinakom bil-frosta, imma jien niddixxiplinakom bl-iskorpjuni.*” —1 Slaten 12:11

Reħobogħam qalha bħala ftaħir u dan qasam is-saltna — l-avveniment li pproduċa ż-żewġ djar li s-sentenzi tagħhom ilu jingħaddu f’dan il-ktieb kollu. Dak li hedded sultan żagħżuġ u kburi, il-Mulej fil-fatt se jagħmlu, u Hu se jagħmlu mhux biex jeqred iżda biex ikeċċi.

Ħames xhur ta’ skorpjuni, u l-ebda permess biex joqtlu. **Il-ħniena f’dak il-passaġġ hija l-parti li ħadd ma jikkwota.**

Dak li jagħtina l-Kapitolu 11

- It-tieqa mill-iskadenza tas-sentenza ta’ Ġuda sa Yom Teruah hija ta’ **157 jum**. (*Livell 1 — għoddha.*)
- It-test ta’ Ġwanni stess jiffissa x-xahar tiegħu għal tletin jum: 42 xahar u 1260 jum, mogħtija għall-istess perjodu, u $42 \times 30 = 1260$ eżattament. **Ħames xhur fl-użu ta’ Ġwanni huma 150 jum.** (*Livell 2.*)
- Għalhekk Apokalissi 9:5 **mhuwiex qed ikejjel it-tieqa**. Jiddikjara kemm il-ġurati huma liċenzjati biex idumu jitturmentaw. (*Livell 2 — dan huwa dak li tgħid is-sentenza.*)
- Il-150 jum jinsabu għewwa t-tieqa ta’ 157 jum. **L-Iskrittura ma tgħid xejn dwar fejn ikunu għewwa, u dan il-ktieb ma jaqtax.** (*Limitu ddikjarat.*)
- It-turment huwa espliċitament ipprojbit li toqtol. Hija sejħa, mhux eżekuzzjoni — l-iskorpjuni li ftaħar bihom Reħobogħam, użati minn Alla biex iwasslu lin-nies għall-indiema waqt li l-bieb ikun miftuħ. (*Livell 3 — qari, mhux aritmetika.*)
- **Xejn ma kien arrotondat.** In-numru kien eżatt; l-iżball kien tiegħi, meta

tlabtu jkejjel il-ħaġa żbaljata.

Kapitlu 12 — 1290 · 1260 · 1250 · 1335

Erba' numri, minn żewġ awturi, sitt mitt sena 'l bogħod minn xulxin. Dan il-kapitlu jinkludi l-erbġha kollha u juri fejn jaqgħu.

Fiha wkoll l-aktar evidenza interna b'saħħitha fil-ktieb — riżultat li s-sistema ma kinitx mibnija biex tipproduċi — u problema waħda li ma solvejtx, li se npoġġi quddiemkom minflok ma nħalliha għal xi ħadd ieħor biex isibha.

Ir-regoli tal-għadd, iddikjarati mill-ġdid

Mill-Kapitlu 1, għax kollox hawn jiddependi minnhom:

1. **Inkluziv taż-żewġ endpoints.** L-ewwel jum huwa d-data tal-bidu.
2. **Id-data tad-dawl tax-xemx.** Jum Ebrajk jibda ma' nżul ix-xemx; fejn festa ssir "mill-lejla tas-27 sal-lejla tat-28," id-data użata hija t-28.

Fuq timeanddate.com, dan ifisser li l-kaxxa mmarkata *inkludi d-data tat-tmiem fil-kalkolu* tkun immarkata kull darba. Neħhi l-marka minn fuqha u kull twegiba hawn taħt toħroġ twegiba waħda nieqsa.

Iż-żewġ ankri

Kollox jgħodd minn waħda minn żewġ dati fl-2027.

27-28 ta' Marzu 2027 — l-Abominazzjoni tad-Desolation. Fil-kalendarju ta' osservazzjoni dan huwa l-Ewwel Frott: il-lejla tas-27 ta' Marzu sal-lejla tat-28 ta' Marzu. Skont ir-Regola 2 l-għadd jibda fit- **28 ta' Marzu** . Irrid ngħid li għadni inċert jekk l-AoD hux se jseħh f'din id-data jew jekk semplicement il-Papa Ljun japprovax l-Ordni Neo-Ottoman f'dan il-jum. Se naraw.

27 ta' April 2027 — ix-Xita tal-Aħħar. L-aħħar jum tat-Tieni Festa tal-Ħobż bla Ħmira

— il-21 jum tat-tieni xahar, l-Għid ta' rifiżjoni ta' Numri 9 għal dawk li ma setgħux iżommu l-ewwel wieħed. L-għadd jibda fis- **27 ta' April** .

Tletin jum 'il bogħod minn xulxin. Żomm dak in-numru.

L- erba' għadd ta' akkużi

Għadd Iskrittura	Minn	Għal	Jiem	Liema huwa
1290 Danjel 12:11	28 Marzu 2027	ta'7 Ottubru 2030	ta'1290	Yom Kippur — 10 Tishri
1260 Apok 11:3, 12:6	27 ta' April 2027	7 Ottubru 2030	ta'1260	Yom Kippur — 10 Tishri
1250 Matthew 24:22	27 ta' April 2027	27 Settembru 2030	ta'1250	Yom Teruah — lejlet il-1 Tixri
1335 Danjel 12:12	27 ta' April 2027	21 Diċembru 2030	ta'1335	25 Kislev — Hanukkah

Kull wieħed minn dawk jasal f'hin maħtur. Iċċekkjahom int stess; għalhekk qegħdin il-paġna web u l-paġna tal-esploratur li ġejjin.

It-tletin jum li għaddew

Issa r-riżultat ma bnejtx jien.

Danjel jagħti 1290 jum. Ġwanni jagħti 1260 jum. Żewġ awturi, sitt sekli 'l bogħod minn xulxin, jiktbu b'lingwi differenti f'kontinenti differenti madwar l-istess perjodu.

$$1290 - 1260 = 30.$$

U ż-żewġ ankri fl-2027 — l-Ewwel Frott u l-aħħar jum tat-Tieni Hobż Bla Ħmira, identifikati b'mod indipendenti bħala jiem ta' festa fuq kalendarju kkalkulat minn kongunzjonijiet lunari — huma **tletin jum 'il bogħod minn xulxin** .

Mit-28 ta' Marzu sas-26 ta' April idumu tletin jum. Is-sena 1260 tibda fis-27.

Ma poġġejtx dak hemm. Hija d-differenza bejn żewġ numri li ma għażiltx jien, li jaqblu mad-distakk bejn żewġ dati li ma waqqaftx jien. It-tletin jum ta' apostasija — it-tieqa li fiha d-dinja tieħu naħa wara li jiġi żvelat l-Antikrist u qabel ma jaqgħu x-Xita tal-Aħħar — mhum iex imdaħħla f'din il-linja taż-żmien. Jaqgħu mit-tnaqqis.

Dak hu t-test li pproponejt fil-Kapitolu 3: sistema li qed tiddekrivi xi ħaġa reali għandha t-tendenza li tipproduċi twegibiet għal mistoqsijiet li ħadd ma staqsieha. Dan huwa l-aktar eżempju ċar fil-ktieb. Sistema adattata tipproduċi eżattament dak li kienet adattata biex tipproduċi. Dan ipproduċa tieqa ta' tletin jum għaliex żewġ

profeti, li kitbu sitt mitt sena 'l bogħod minn xulxin, għażlu numri tletin 'il bogħod minn xulxin.

L-għaxart ijiem li waqgħu wkoll

L-istess ħaġa tiġri fit-tarf l-ieħor.

1260 – 1250 = 10.

Għaxart ijiem bejn il-jum li fih il-fidili jittieħdu u l-jum li fih il-korla tal-Mulej tkun kompluta. Hemm eżattament par wieħed ta' żminijiet maħtura fil-kalendarju Ebrajk li huma għaxart ijiem 'il bogħod minn xulxin:

Yom Teruah fl-1 ta' Tishri u Yom Kippur fl-10 ta' Tishri. Il-jiem bejniethom huma l-jiem tal-Biża'.

U l-għadd jinżel fuq iż-żewġ itruf ta' dak il-par. L-1250 jispiċċa f'Yom Teruah. L-1260 jispiċċa f'Yom Kippur.

Ġesù qal li l-jiem se jitqassru:

"Kieku daww il-jiem ma kinux tqassru, ħadd ma kien isalva; imma minħabba l-magħżulin daww il-jiem se jitqassru." —Matthew 24:22

Kemm tqassar? B'għaxra — id-differenza bejn il-kejl sħiħ tat-tribulazzjoni u l-jum li fih il-fidili jitneħħew minnha. Isaija jagħti stampa ta' x'jiġri f'daww l-għaxart ijiem:

"Ejja, poplu tiegħi, idhol fil-kmamar tiegħek u aġġlaq il-bibien tiegħek warajk; inġeba għal ftit sakemm tgħaddi l-korla." —Isaija 26:20

Għaxart ijiem wara bibien magħluqa waqt li l-korla tgħaddi, bejn iż-żewġ festi li huma għaxart ijiem 'il bogħod minn xulxin. **L-ebda numru ma ntgħażel biex dan jaħdem.**

Il-problema li ma solvejtx

Hawn hi d-diffikultà, u tappartjeni fit-test prinċipali.

Danjel 12:11 ma jorbotx il-1290 ma' avveniment wieħed. Jagħtu ma' tnejn:

"Mill-ħin li jitneħħa s-sagrifiċċju regolari u titwaqqaf l-abominazzjoni tad-desolazzjoni, ikun hemm 1290 jum."

Liema sagrifiċċju regolari, jekk ma jkunx hemm tempju?

Abbozz ta' sostituzzjoni għall-passaġġ mhux solvut fil-Kapitolu 12. — CLH

Fl-ewwel edizzjoni ta' dan il-kapitlu għidt li ma kellix twegiba ċara għal dan, u ma kellix. Issa għandi waħda, u mhijiex it-twegiba li kont qed nittama għaliha, għax timpenjani għal xi ħaġa li tigri fil-pubbliku fi żmien seba' xhur minn meta dan il-ktieb imur għall-istampar.

Danjel 12:11 jagħti żewġ indikaturi, mhux wieħed:

"Mill-ħin li jitneħħa s-sagrifiċċju regolari u titwaqqaf l-abominazzjoni tad-desolazzjoni, ikun hemm 1290 jum."

L-abominazzjoni li dan il-ktieb għandu rakkont tagħha. Is-sagrifiċċju regolari li ma għamilx — għax m'hemm l-ebda tempju, m'hemm l-ebda artal li qed jintuża, u l-bastimenti tal-Istitut tat-Tempju jinsabu f'bini fi Triq Misgav Ladach jistennew santwarju li ma jeżistix.

Mela jew l-ewwel markatur ta' Daniel huwa vojta, jew kont qed infittex il-ħaġa ħażina. Qattajt ħin twil nipprova nagħmilha t-tieni. Il-kelma ma tħallinix.

Il-kelma ma titgħawwiġx

Ridd li t-terminu *"tamid"* ifisser qima kontinwa f'sens ġenerali. Mhuwiex hekk, u se nagħmel il-każ kontriġa kif suppost minflok ma nagħmel ġest lejha.

F'kull okkorrenza f'Danjel — 8:11, 8:12, 8:13, 11:31 u 12:11 — il-forma hija הַתָּמִיד , bl-artiklu definit, li jservi bħala taqsira għal עֲלֵת הַתָּמִיד , *l-offerta maħruqa kontinwa* ta' Eżodu 29:38-42 u Numri 28:3-8: ħaruf filgħodu, ħaruf fid-dlam, kuljum bla waqfien. Danjel qatt ma juża l-kelma għat-talb, għad-devozzjoni, jew għall-qima fl-astratt. Lanqas darba. U 8:11 ipogġi s-santwarju fl-istess klawżola bħall-offerta.

Qrajt l-argumenti għas-sens aktar laxk. Huma argumenti li kont naċċetta bil-ferħ. Ma jibqgħux jeżistu wara kuntatt mal-konkordanza.

Għalhekk il-konklużjoni onesta hija dik inkonvenjenti: biex l-ewwel markatur ta' Danjel ikollu referenza fit-28 ta' Marzu 2027, offerta maħruqa kontinwa trid tkun għaddejja qabel dik id-data. Li jfisser li trid tibda. Li jfisser li trid tibda dalwaqt.

(Livell 3 — dan huwa ġudizzju dwar kif Daniel juża kelma, mhux riżultat aritmetiku. Izda huwa ġudizzju kontra l-konvenjenza tiegħi stess, li huwa l-uniku tip li jiswi ħafna.)

Ma jeħtieġx tempju. Jeħtieġ artal.

Din hija l-ħaġa li biddletli fehmti dwar jekk dan huwiex possibbli, u kont ili snin nitlifha għax kont qed inħares lejn il-bini żbaljat.

L-eżiljati li rritornaw irrestawraw l-offerta kontinwa **qabel ma kien hemm tempju fejn titpoġġa :**

“Waqqu l-artal fuq il-pedament tiegħu, għax kienu mbezzgħin minhabba l-popli ta’ daww l-artijiet; u offrew fuq offerti maħruqa lill-Mulej, offerti maħruqa filgħodu u filgħaxija... imma l-pedament tat-tempju tal-Mulej kien għadu ma tqiegħedx.” —Esdra 3:3, 6

Aqra dan darbtejn. L- *olat tamid* — filgħodu u filgħaxija, l-offerta eżatta li qed jitkellem dwarha Danjel — kienet għaddejja fuq artal mibni mill-ġdid f’art miftuħa, bis-sit tat-tempju bħala ħofra tal-kostruzzjoni, u kienet għaddejja b’dak il-mod għal snin qabel ma tpoġġa l-pedament.

L-ebda tempju. L-ebda tabernaklu. Artal, saċerdozju, u ħaruf.

Dak hu r-rekwiżit kollu, u huwa rekwiżit ta’ ordni kompletament differenti mill-bini tat-Tielet Tempju. Tempju huwa proġett nazzjonali li jdum għaxar snin u li jirrikjedi t-twaqqiġ jew l-ispostament ta’ strutturi li ħamsa tal-umanità jqisu bħala sagri. Artal huwa ġebela, rampa, u permess biex wieħed joqgħod x’imkien.

(Livell 1 dwar dak li jgħid Esdra 3 — aqrah int stess. Livell 3 dwar l-inferenza li l-markatur ta’ Danjel huwa sodisfatt bl-istess mod.)

Dak li diġà jeżisti

Mhux qed nispekula dwar jekk il-biċċiet jistgħux jiġu mmuntati. Fil-parti l-kbira hekk huma.

- Artal **tal-ġebel lest għat-tempju** , mibni skont l-ispeċifikazzjoni halakhika minn ġebel mhux maqtuġġ, tlesta u ġie ddedikat fl-aħħar jum ta’ Hanukkah, f’Dicembru 2018. Inbena biex jiġi żarmat u mċaqlaq.
- L- **Istitut tat-Tempju** mmanifattura l-bastimenti, il-ħwejjeġ saċerdotali, u l-menorah tad-deheb, u ilu jħarreġ lill-kohanim fis-servizz għal snin sħaħ.
- Il- **programm tal-għoġġiela ħamra** huwa attiv u, mill-2026, sar spinta ta’ taħriġ nazzjonali.

Dak li hu nieqes mhuwiex tagħmir, la ħwejjeġ, la qassisin imħarrġa, u lanqas disinn. **Dak li hu nieqes huwa post fejn wieħed joqgħod bilwieqfa u permess biex wieħed joqgħod hemm.** Dak hu d-distakk kollu, u mhux se nimminimizza: huwa ostaklu politiku u reliġjuż tal-aktar tip serju fid-dinja, u ilu jeżisti għal disġħa u ħamsin sena.

L-ostaklu li bħalissa qed jiċcaqlaq

U din hija r-raġuni għaliex jien lest ngħid seba' xhur minflok seba' snin.

L-arranġament li żamm lill-Lhud milli jitolbu fuq il-Muntanja tat-Tempju — l- *istatus quo* , sett ta' ftehim bejn l-Iżrael u l-Ġordan li taħtu l-Waqf jamministra s-sit u t-talb għal dawk mhux Musulmani huwa pprojbit — tnaqqar b'mod viżibbli matul l-2026. Tliet punti datati, kollha rrappurtati u verifikabbli:

Data	X'inbidel
-------------	------------------

21 ta' Jannar 2026	Il-pulizija Iżraeljana, wara talba mill-Yeshiva tal-Muntanja tat-Tempju, ippermettiet lill-viżitaturi Lhud iġorru liturgija stampata — inkluża l-Amidah — fuq il-Muntanja għall-ewwel darba. Sa ffit ilu, il-viżitaturi li jinqabdu jitolbu kienu jitkeċċew jew jinżammu, u l-oġġetti tat-talb kienu jiġu pprojbiti għalkollox.
---------------------------	---

23 ta' Lulju 2026	Aktar minn tlett elef viżitatur Lhudi telgħu sa nofsinhar. Materjal liturgiku kien permess. Madwar tużżana ġew arrestati talli talbu fuq in- <i>(Tisha B'Av)</i> naħa tal-punent. Il-ministeru tal-affarijiet barranin tal-Ġordan sejjaħlu " <i>ksur flagranti tal-istatus quo storiku u legali</i> " u akkuża lill-pulizija li " <i>qed tiffaċilita dawn l-azzjonijiet.</i> "
--------------------------	---

16 ta' Awwissu 2026	Il-pulizija Iżraeljana reġgħet naqqset ir-restrizzjonijiet fuq it-talb Lhudi fis-sit — ġimgħa qabel ma ktibt dan il-paragrafu.
----------------------------	--

Dik mhix barriera statika. Dik hija barriera li qed tiġi żarmata f'inkrementi, fil-pubbliku, bl-oġġezzjonijiet tal-Waqf u r-Renju tal-Ġordan irreġistrati fil-gazzetti kull darba.

Issa d-dixxiplina, għax hawnhekk eżattament fejn ktieb bħal dan jasal wisq 'il bogħod. It-talb mhuwiex sagriċċju. Id-distanza bejn *raġel li jista' jaqra l-Amidah fuq il-Muntanja* u *ħaruf li jiġi offrut hemmhekk filgħodu u filgħaxija* hija enormi, u xejn fit-tabella ta' fuq ma jagħlaqha. Dak li tistabbilixxi t-tabella huwa idjaq u mhux se ngħid aktar minn hekk: l-arranġament li jagħmel artal impossibbli mhuwiex fiss, qed jiċċaqlaq, u mexxa tliet darbiet din is-sena fl-istess direzzjoni.

(Livell 2 — kull ringiela hija datata u ġejja mis-sors. L-inferenza minnha hija tiegħi u hija Livell 3 fl-aħjar każ.)

Għalhekk, dak li jbassar dan il-ktieb

Nippreferi nkun speċifiku u żbaljat milli vag u ma jistax jiġi falsifikat, allura:

Offerta maħruqa kontinwa — artal, saċerdozju, ħaruf filgħodu u filgħaxija — tibda f'Ġerusalem qabel it-28 ta' Marzu 2027. U mbagħad titwaqqaf.

Iż-żewġ nofsijiet huma meħtieġa. It- *tamid* ma jistax jiġi abolit fit-28 ta' Marzu 2027 sakemm ma jkunx qed jaħdem fis-27 ta' Marzu 2027. Il-klawżola ta' Daniel teħtieġ xi ħaġa li teżisti sabiex tiddeskrivi t-tneħħija tiegħu.

M'għandi l-ebda opinjoni dwar il-mekkaniżmu, il-post fuq il-Muntanja, l-istrument legali, jew min jagħmlu, u mhux se nivvinta waħda biex nagħmel l-istampa tidher kompluta. Nemmen li l-qafas jirrikjedi dan, u li l-qafas huwa dak li kont qed nurikom l-aritmetika għalih.

(Livell 4 — profetiku. Dan huwa dak li jbassar il-qafas, mhux dak li ġejt mgħarraf.)

Ogġezzjoni waħda mwieġba, għax hija waħda tajba

"Kwalunkwe artal imwaqqaf fl-2027 ikun illegittimu. Saċerdozju kkontestat, l-ebda rmied tal-għoġla ħamra, l-ebda Sinedriju li ħafna Lhud jirrikonoxxu. Ma jistax ikun it-tamid veru u Alla ma jgħoddx it-tneħħija tiegħu."

Danjel iwieġeb dan fl-istess kapitlu li minnu ġejja l-kelma.

Meta Antijoku waqqaf l-offerta kontinwa, **is-saċerdozju li kien jamministrat inxtara u kien korrott**. Għason xtara s-saċerdozju l-kbir; Menelaw offrielu aktar. Dak kien l-istat tal-uffiċċju meta t- *tamid* tneħħa — u l-Iskrittura għadha ssejjaħ l-offerta *t-tamid* , u għadha tqis it-tneħħija tagħha bħala reat, u Danjel għadu jdendel numru profetiku fuqha.

Offerta kontinwa m'għandhiex għalfejn tkun f'qagħda tajba biex l-abolizzjoni tagħha tiġi rreġistrata fis-sema. Dik mhix l-inferenza tiegħi; hija s-sitwazzjoni storika tal-passaġġ.

Jekk ma jidher l-ebda altar

Imbagħad l-ewwel marka ta' Danjel m'għandha l-ebda referent, il-1290 ma jibdiex fejn għidt li jibda, u din it-taqsimha falliet. L-argument tal-abominazzjoni jibqa' jgħix waħdu; dan le.

Qabel ma jiġri dan irrid alternattiva waħda rreġistrata, għax naħseb li ta' min jikkunsidraha anke jekk mhux qed nistrieħ fuqha.

Hemm eżattament istituzzjoni waħda fid-dinja li tiddeskrivi lilha nnifisha bħala saġrificċju perpetwu offrut f'kull post. Hija l-Quddiesa — it-talba ta' Ruma stess, definita fi Trento, ibbażata fuq Malakija 1:11, u li ma teħtieġ l-ebda tempju. U diġà tneħħiet darba: fit-8 ta' Marzu 2020 id-Djoċesi ta' Ruma kkanċellat il-Quddies

pubbliku kollu, u fi żmien ġimagħtejn djoċesijiet madwar l-Italja, l-Irlanda, il-Filippini, Spanja u l-biċċa l-kbira tal-Istati Uniti għamlu l-istess. Għal perjodu ta' ġimgħat is-sagrifiċċju perpetwu ma ġiex offrut pubblikament imkien fid-dinja tal-Punent.

Jekk dak hu t- *tamid* , allura dak li jiġri f'Marzu 2027 huwa att tal-knisja Rumana kontriha nfisha taħt **Ljun XIV** , fid-direzzjoni ta' akkomodazzjoni mal-Islam, u l-apostasija tat-2 Tessalonikin 2 hija t-tluq tal-akbar korp ta' Kristjani li jistqarru fid-dinja. Din hija l-opinjoni tiegħi dwar raġel ħaj f'kariga pubblika, offruta bħala opinjoni, u nippreferi ngħidha b'mod ċar milli ninsinwaha.

Imma qed inpoġġiha t-tieni, u r-raġuni hija l-konkordanza. *It-tamid* ta' Danjel hija l-offerta maħruqa kontinwa kull darba li jużaha, u ma nistax nippromwovi qari għax huwa aktar komdu minn dak li jeħtieġ artal f'Ġerusalemm fi żmien seba' xhur. Il-qari tal-Quddiesa hija plawżibbiltà miżmuma fir-riżerva. L-artal hija l-pożizzjoni.

(Livell 4 matul il-ktieb kollu, u jiddependi fuq l-identifikazzjoni tal-Bhima mal-Islam, li hija argumentata f'Teaching History Before It Happens u hija preżunta aktar milli difiża hawnhekk.)

Dak li tagħtina din it-taqsim

- Il-תַּמִּיד ta' Danjel hija l-offerta maħruqa kontinwa fil- **ħames** okkorrenzi kollha tagħha u qatt ma tfisser qima ingenerali. *(Livell 3 — u huwa ġudizzju magħmul kontra l-konvenjenza tiegħi stess.)*
- Esdra 3:3–6 irrestawra dik l-offerta fuq artal **qabel ma tqiegħed il-pedament tat-tempju** , għalhekk il-markatur jeħtieġ artal, mhux santwarju. *(Livell 1 fit-test.)*
- L-artal, ir-reċipjenti, il-ħwejjeġ u l-qassisin imħarrġa **diġà jeżistu** ; l-element nieqes huwa l-post u l-permess. *(Livell 2.)*
- L-arrangament li jipprojbixxi l-qima Lhudija fuq il-Muntanja **mxiet tliet darbiet fl-2026** , fl-istess direzzjoni, minkejja l-oġġezzjoni rreġistrata tal-Ġordanizi. It-talb mhuwiex sagrifiċċju u dan ma jagħlaqx id-distakk — juri li l-ostaklu mhuwiex fiss. *(Livell 2 dwar l-avvenimenti, Livell 3 dwar l-inferenza.)*
- **Għalhekk: offerta maħruqa kontinwa tibda f'Ġerusalemm qabel it-28 ta' Marzu 2027 u mbagħad titwaqqaf.** Jekk ma tagħmilx hekk, din it-taqsim hija żbaljata u għedtilkom dan minn qabel. *(Livell 4.)*
- Miżmum fir-riżerva: il-Quddiesa bħala s-sagrifiċċju perpetwu, b'Marzu 2020 bħala prova li ħaġa bħal din tista' tiġi abolita globalment mingħajr armata. *(Livell 4.)*

L-abominazzjoni titwaqqaf f'Marzu 2027. Dan il-ktieb jagħti rendikont ta' dan. Imma **liema sagrafiċċju regolari jitneħħa f'Marzu 2027?**

Mill-qari ta' dan il-ktieb, is-sagrafiċċju regolari twaqqaf minn Kristu fuq is-salib fis-sena 30 AD — dan huwa l-argument tal-Kapitlu 8 dwar Danjel 9:27, u għadni nżommu. M'hemm l-ebda tempju wieqaf f'Awwissu 2026 waqt li qed nikteb dan il-ktieb u l-ebda sistema ta' sagrafiċċju rrestawrata x'tabolixxi. Għalhekk l-ewwel miż-żewġ marki ta' Danjel m'għandu l-ebda referent fil-mument li jibda l-għadd. Peress li dan jirreferi għal avveniment li għadu fil-futur, nista' biss nispekula dwaru mingħajr evidenza soda.

M'għandix twegiba ċara. Hawn huma t-tnejn li jidhirli li jistħoqqilhom jiġu kkunsidrati, u ma nżomm l-ebda waħda sod ma' xulxin.

Il-kelma Ebrajka hija **תמיד** (*tamid*), li tfisser *kontinwu* jew *regolari*. F'Danjel 8:11–13 tirrappreżenta l-offerta tal-ħruq kontinwa, iżda l-kelma nnifisha ssemmi l-kontinwità aktar milli l-annimal. Jekk *tamid* tinqara bħala l-qima kontinwa ta' Alla aktar milli r-rit tas-sagrafiċċju speċifikament, allura dak li jiġi abolit f'Marzu 2027 hija l-qima kontinwa tad-dinja — sostitwita meta l-Bhima tiġi approvata u l-ġnus iduru. Dik il-qari għandha xi appoġġ fil-mod kif Danjel 8 juża t-terminu, u huwa konvenjenti għalija, li hija raġuni biex nikkunsidrawh b'mod laxk.

It-tieni possibbiltà hija li ż-żewġ klawżoli jsemmu avveniment kompost wieħed deskritt minn żewġ naħat, f'liema każ id-diffikultà hija grammatikali aktar milli storika. Biex insolvu dan jeħtieġ ġudizzju dwar il-grammatika Ebrajka li mhux se nippretendi.

Il-1335, u fejn jankra

Danjel jagħti r-raba' numru fil-vers li jmiss:

"Kem hu mbierak min jibqa' jistenna u jilħaq il-1335 jum!" — Danjel 12:12

Magħdud mix-Xita tal-Aħħar fis-27 ta' April 2027, il-jum 1335 huwa **I-21 ta' Diċembru 2030** — li huwa l-25 ta' Kislev, l-ewwel jum ta' Hanukkah, il-festa tad-dedikazzjoni mill-ġdid tat-Tempju. Imbierak min jistenna u jasal għad-dedikazzjoni.

Ippermettuli nagħti l-ispekulazzjoni tiegħi dwar kif dawn l-affarijiet se jiżvolġu fil-prattika. Meta niġu rapti f'Yom Teruah, Alla jibda jferra' l-Iskutelli tal-Qilla Tiegħu għal għaxart ijiem. Huwa se jsejjaħ l-armi nukleari ta' Izrael u forsi tal-Iran u/jew tal-Pakistan u jiġġudika lin-nazzjonijiet li marru kontra Ġerusalem. Se nkunu fis-sigurtà fil-kmamar tagħna f'Ġerusalem il-Ġdida bil-bibien tagħna magħluqa waqt li d-dinja tinħaraq. Terz tal-umanità, l-aktar Musulmani, se jmutu f'dawk l-għaxart

ijiem. Dawk li jibqgħu ħajjin se *jibqgħu jistennew u jilħqu l-1335 jum*, Hanukkah, meta Ġesù jerġa' lura magħna lkoll u jfejjaq lin-nazzjonijiet.

Insib dan impressjonanti. Hawn x'inhw skomdu dwaru.

Danjel 12:11 u 12:12 jinsabu ħdejn xulxin, u normalment jinqraw bħala li jaqsmu punt tat-tluq wieħed. Jekk l-1335 jgħodd mill-istess jum bħall-1290 — it-28 ta' Marzu 2027 — jasal fil-21 ta' Novembru 2030, li mhu xejn affattu.

Biex jasal Hanukkah, l-1335 irid jankra max-Xita tal-Aħħar aktar milli mal-Abominazzjoni. Dak hu li jagħmel il-kalendarju tal-Proġett Messiah 2030, esplicitament: id-dħul tagħhom għas-27 ta' April 2027 jgħid "*BIDU TAL-1260 U L-1335.*" Għalhekk huwa l-qafas iddikjarat tagħhom u mhux l-invenzjoni tiegħi. Izda xorta hija għażla, u l-qari aktar ċar ta' żewġ versi biswit xulxin huwa li ż-żewġ numri jgħoddu mill-istess mument.

(Livell 3. Ir-riżultat huwa impressjonanti. L-ankraġġ meħtieġ biex jinkiseb huwa kontestabbli, u l-ankraġġ alternattiv ma jipproduci xejn.)

II- mikro-kronoloġija kollha

Data	Jum	Xiex
28 ta' Marzu 2027	1290 jibda	Abominazzjoni tad-Desolazzjoni · L-Ewwel Frott
28 ta' Marzu – 26 ta' April 2027	jiem 1–30	l-Apostasija — id-dinja tieħu naħa
27 ta' April 2027	1260 u 1335 ibda	Xita tal-Aħħar · l-aħħar jum tat-Tieni Ħobż bla Ħmira
24 ta' April 2030	—	Is-sentenza ta' Ġuda tiskadi · 21 ta' Nisan
27 ta' Settembru 2030	jum 1250	Yom Teruah — irxox, raptura, ritorn
27 ta' Settembru – 7 ta' Ottubru 2030	għaxart ijiem	il-Jiem ta' Stagħġib · wara bibien magħluqa · rabja
7 ta' Ottubru 2030	tmiem tal-jum 1260 u l-jum 1290	Yom Kippur — iż-żewġ għadd huma qrib xulxin
12 ta' Ottubru 2030	—	Tibda Sukkot
21 ta' Diċembru 2030	jum 1335	Hanukkah · <i>imbierek hu min jistenna</i>

Dak li jagħtina l-Kapitolu 12

- L-erba' akkużi kollha jaqgħu f'ħinijiet maħtura, fuq ir-regola inklużiva ddikjarata fil-Kapitolu 1.
(Livell 1 — riprodubbli.)
- **1290 — 1260 = 30** , u ż-żewġ ankri huma tletin jum 'il bogħod minn xulxin. It-tieqa tal-apostasija taqa' barra mill-aritmetika minflok ma tiddaħħal. **Dan huwa l-aktar riżultat intern qawwi fil-ktieb.** (Livell 1.)
- **1260 — 1250 = 10** , u hemm eżattament par wieħed ta' żminijiet maħtura għaxart ijiem 'il bogħod minn xulxin. Il-jiem huma mqassra preċiżament mill-Jiem tal-Biża'. (Livell 1 fuq l-aritmetika; Livell 3 fuq il-qari ta' Matthew 24:22 b'dak il-mod.)
- Il-jum 1335 huwa l-25 ta' Kislev, id-dedikazzjoni mill-ġdid tat-Tempju — **iżda biss jekk l-1335 jankra max-Xita tal-Aħħar minflok mal-Abominazzjoni** , u Danjel 12:11–12 normalment jinqraw bħala li jaqsmu l-istess bidu. (Livell 3)
- **Mhux Solvut: Danjel 12:11 jorbot il-1290 mal-abolizzjoni tas-sagrifiċċju regolari kif ukoll mal-abominazzjoni, u dan il-qafas m'għandu l-ebda referenza ċara għall-ewwel wieħed f'Marzu 2027.**

Kapitlu 13 — Is-Sekwenza tal-Festa

Kollox s'issa kien aritmetiku. Dan il-kapitlu huwa mudell, u l-mudell huwa tip ta' evidenza aktar ħafifa, għalhekk se nżomm l-istqarrijiet modesti b'mod korrispondenti.

L-istqarrija hija din: iż-żminijiet maħtura ta' Levitiku 23 mhumieq seba' festi reliġjużi. Huma sekwenza, u Ġesù kien qed iżommha fl-ordni.

Is-seba'

"Iż-żminijiet maħtura tal-Mulej li għandkom tipproklamaw bħala konvokazzjonijiet qaddisa — Dawn huma ż-żminijiet maħtura tiegħi." — Levitiku 23:2

huwa מֹעֲדִים (*mo'edim*), u ma jfissirx *festi* . *Mo'ed* huwa appuntament — laqgħa fissa rrangata minn qabel bejn partijiet li t-tnejn li huma beħsiebhom iżommuha. Il-kelma tintuża għall-ħin li Alla jistabbilixxi biex jiltaqa' mal-poplu Tiegħu.

Hemm sebgħa, f'żewġ gruppi:

Rebbiegħa	Jum
1 Għid il-Ħamis — <i>Pesach</i>	14 ta' Nisan

2	Ħobż bla Ħmira — <i>Matzot</i>	15–21 ta' Nisan
3	L-Ewwel Frott — <i>Yom HaBikkurim</i>	jum wara s-Sabat f'dik il-ġimgħa
4	Ġimgħat — <i>Shavuot</i>	50 jum wara l-Ewwel Frott

	Ħarifa	Jum
5	Trombi — <i>Yom Teruah</i>	1 Tixri
6	Espjazzjoni — <i>Yom Kippur</i>	10 Tixri
7	Tabernakli — <i>Sukkot</i>	15–21 Tixri

Erbgħa fir-rebbiegħa, miġbura fi żmien tmien ġimgħat. Tlieta fil-ħarifa, miġbura fi żmien tlieta. U bejn ir-raba' u l-ħames, intervall ta' madwar erba' xhur li fih ma jiġi appuntat xejn.

L-ewwel erbgħa, miżmuma fil-ġurnata

Festa	Dak li kien jeħtieġ	Dak li għamel Hu	Fil-jum?
I-Għid	il-ħaruf maqtul fid-dlam, 14 ta' Nisan	imsallab	iva
Ħobż bla ħmira	ħmira — l-istampa ta' korruzzjoni — poġġiha fil-ġenb	ġisem fil-qabar, mingħajr ma jara tħassir	iva
L-ewwel frott	l-ewwel qatta' tal-ħsad ipprezentata	imqajma, " <i>l-ewwel frott ta' dawk li huma reqdin</i> "	iva
Ġimgħat	il-ħsad miġbur, ħamsin jum wara	l-Ispirtu mxerred fuq Shavuot, ħamsin jum wara	iva

Pawlu ma jittrattax il-korrispondenza bħala waħda dekorattiva. "*Kristu, l-Għid tagħna, ukoll ġie ssagrifikat*" — mhux bħal ħaruf tal-Għid, iżda l-ħaġa nnifisha. "*Kristu qam mill-imwiet, l-ewwel frott ta' dawk li raqdu.*" Huwa juża l-isem tal-festa bħala d-deskrizzjoni tal-avveniment.

Erba' appuntamenti. Erbgħa miżmuma, fl-ordni, fil-ġurnata. Mhux fl-istaġun it-tajjeb. Fil-ġurnata.

Dik hija l-osservazzjoni li fuqha jistrieħ il-bqija tal-kapitlu, u ta' min nieqfu ftit fuq kemm faċilment seta' ġara mod ieħor. Il-kruċifissjoni mhijiex avveniment skedat; tigri meta folla u gvernatur jiddeċiedu li tigri. Li waqqgħet fl-14 ta' Nisan, u l-irxox fl-Ewwel Frott, u l-Ispirtu f'Shavuot, hija jew l-aktar sensiela stretta ta' koinċidenzi fir-

rekord storiku jew hija dak li tfisser il-kelma *mo'ed* . Appuntament miżmum.

It-tlieta li ma jinżammux

Imbagħad il-mudell jieqaf. Yom Teruah, Yom Kippur u Sukkot qatt ma kellhom l-avveniment ta' twegiba tagħhom.

Kull sena minn dakinhar 'l hawn, it-trombi daqqew fl-1 Tishri u ma ġara xejn. Kull sena Jum l-Espjazzjoni ġie u mar. Dan mhux argument mis-silenzju — hija l-osservazzjoni li sekwenza li kienet qed tinżamm preċiżament, erba' darbiet wara xulxin, għandha erba' appuntamenti pendenti u ma żammitx wieħed minnhom f'elfejn sena.

Jew il-mudell qatt ma kien mudell, jew it-tlieta li fadal għadhom 'il quddiem.

Għaliex id-distakk huwa l-forma tal-era tal-knisja

U hawnhekk fejn il-kalendarju nnifsu jgħid xi ħaġa li l-kapitoli dwar Danjel kellhom jargumentaw għaliha.

Bejn Shavuot u Yom Teruah hemm perjodu ta' madwar erba' xhur mingħajr żmien maħtur fih. Lanqas wieħed. L-għana tar-rebbiegħa jispiċċa, u mbagħad xejn qabel it-tromba.

Il-kalendarju tal-festi tat-Torah stess għandu vojt f'nofsu — u l-vojt jaqa' eżattament fejn jispiċċaw l-erba' festi miżmuma u jibdew it-tlieta li mhumix miżmuma.

Kapitlu 8 kellu jaħdem ħafna biex jiddefendi interruzzjoni fis-sebghin ġimgħa ta' Danjel, u għeditkom ċar u tond li xejn f'Danjel ma jħabbar waħda. Lanqas Levitiku 23 ma jħabbar waħda. Imma għandu waħda, mibnija fis-sena, fl-istess post.

Ma nibnix kronoloġija fuq dan. Peress li l-korroborazzjoni għal vojt argumentat fuq bażi oħra, għandha xi valur.

(Livell 3. Il-korrispondenza hija reali; dak li tfisser hija interpretazzjoni. Xi ħadd jista' jsostni li l-intervall ta' erba' xhur huwa agrikolu — l-intervall bejn il-ħsad tal-qamħ u l-ħsad tal-frott — u jkollu raġun għalkollox dwar dan, u dan ma jagħmilx l-osservazzjoni inqas interessanti.)

Li jmiss fl-ordni

Jekk is-sekwenza tinżamm fl-ordni, il-ħatra li jmiss hija l-ħames, u jkun hemm kandidat wieħed biss.

Yom Teruah. 1 Tishri. Il-Festa tat-Trumbi.

Dak li huwa maħtur għal dak il-jum ta' min jaqrah kontra dak li jistennew l-Insara mar-ritorn ta' Kristu. Hija l-unika festa li taħbat fuq qamar ġdid — il-jum li l-bidu tiegħu ma setax jithabbar minn qabel għax kien jiddependi fuq id-daqq tan-nofs qamar, tant li l-għassiesa kienu jistennew u ħadd ma kien jaf is-siegħa. Huwa jum ta' daqq, ta' allarm u sejħa. U fit-tradizzjoni Lhudija jgħorr il-memorja tal-inkurunazzjoni: il-jum li fih jiġi akklammat sultan. Tromba. Jum li ħadd ma seta' jiffissa minn qabel. Sultan ipproklama. U l-qawmien mill-imwiet bl-aħħar tromba.

Imbagħad għaxart ijiem, il-Jiem ta' Tibza' — li l-Kapitlu 12 sabhom fl-aritmetika bħala d-differenza bejn l-1260 u l-1250, u li Isaija jiddeskrivihom bħala għeluq wara bibien magħluqa waqt li l-indignità tgħaddi minn triqitha.

Imbagħad Yom Kippur — tpattija, is-sentenza magħluqa, il-kotba stabbiliti. Iż-żewġ rakkonti twal ta' Kapitlu 12 jispiċċaw hemm.

Imbagħad Sukkot — il-ġbir, Alla jgħammar man-nies Tiegħu, li huwa fejn tintemm l-Apokalissi: *"it-tabernaklu ta' Alla huwa fost il-bnedmin, u Hu se jgħammar fosthom."* Għadni indeċiż dwar x'jiġri eżattament f'dan iż-żmien. Ġesù jgħammar magħna fid-dinja, wara li rritorna biex jiġġieled kontra l-għedewwa Tiegħu? Jgħammar magħna f'Ġerusalemm il-Ġdida jew fis-"Sema," għal xi żmien? It-tmiem tal-kwotazzjoni tal-Apokalissi jirreferi għall-wasla ta' Ġerusalemm il-Ġdida u l-Missier li ġej fid-dinja biex isaltan għal dejjem.

Tromba, imbagħad korla mġarrba wara bibien magħluqa, imbagħad tpattija, imbagħad tgħammar. Dik hija l-ordni li jistabbilixxi Levitiku 23, u hija l-ordni li fiha jinżlu l-għadd tal-jiem ta' Kapitlu 12 mingħajr ma jintalbu jagħmlu dan.

Dak li dan juri u dak li ma juri

Ma jipproduċix sena. Xejn f'dan il-kapitlu ma jfakkar f'xi haġa; Yom Teruah jiġi kull ħarifa u ilu jagħmel dan għal tlett elef sena.

Dak li jagħmel hu li jgħidlek kif għandha tidher is-sena prodotta mill-Kapitoli 6 sa 10 meta tasal. L-aritmetika tgħid l-2030. Is-sekwenza tal-festa tgħid li jekk l-aritmetika hija korretta, ir-ritorn jaħbat f'Yom Teruah aktar milli f'xi data arbitrarja — u l-festi tal-ħarifa tal-2030 huma s-27-28 ta' Settembru u s-7 ta' Ottubru.

Żewġ affarijiet indipendenti jridu jaqblu biex dan jaħdem: sena mill-arloġġi, u jum mis-sekwenza. Iva, hekk hu.

Dak li jagħtina l-Kapitolu 13

- Il- *mo'edim* huma appuntamenti, mhux festi — laqgħat fissi stabbiliti minn qabel. (*Livell 2 — l-Ebrajk.*)
- Ġesù żamm l-erba' appuntamenti tar-rebbiegħa **fil-jum** , fl-ordni, u t-Testment il-Ġdid isemmihom hekk. (*Livell 2.*)
- It-tliet appuntamenti tal-ħarifa m'għandhom l-ebda avveniment ta' twegiba u ma kellhomx wieħed f'elfejn sena. (*Livell 2 — osservazzjoni.*)
- Is -sena tal-festa tat-Torah fiha vojt ta' erba' xhur eżattament fil-post fejn jispiċċaw il-festi miżmuma u jibdew daww mhux miżmuma. (*Livell 3 — korrobrazzjoni għall-vojt argumentat fil-Kapitolu 8, mhux prova tiegħu.*)
- Jekk is-sekwenza tkompli fl-ordni, l-appuntament li jmiss huwa **Yom Teruah** : qamar ġdid, tromba, inkurunazzjoni, u jum li l-bidu tiegħu ma setax jiṭṭhabbar minn qabel. (*Livell 3.*)
- L-ordni li jstabbilixxi Levitiku 23 — it-tromba, imbagħad għaxart ijiem, imbagħad l-espjazzjoni, imbagħad id-dar — hija l-ordni li fiha jaqgħu l-

għadd ta' Kapitolu 12. (*Livell 1 fuq l-għadd; Livell 3 fuq is-sinifikat.*)

Kapitolu 14 — Fejn iż-Żewġ Kalendarji Jaqblu

Kapitolu 2 qallek li l-iktar ħolqa dgħajfa f'dan il-ktieb hija l-kalendarju, u li d-data 27-28 ta' Marzu 2027 teżisti biss taħt il-kalkolu tal-osservazzjoni. Dan swieli xi ħaġa x'ngħid.

Dan il-kapitolu huwa n-nofs l-ieħor ta' dak il-registru, u hija l-aqwa aħbar fil-ktieb.

L-oġġezzjoni li dan il-kapitolu jwieġeb

Xettiku li qara l-Kapitolu 2 bir-reqqa għandu linja devastanti disponibbli, u tgħid hekk:

"Int bnejt il-kalendarju tiegħek stess u mbagħad skoprejt li d-dati tiegħek jaħbtu fil-festi tiegħek stess. Dażgur li jaħbtu. Kwalunkwe kalendarju jista' jsir biex jipproduċi festi kull fejn teħtiegħom. Urini data li tibqa' teżisti wara kalendarju li ma għażiltx int."

Dik hija sfida ġusta, hija l-isfida t-tajba, u jistħoqqilha twegiba diretta aktar milli difiża tal-kalendarju tiegħi.

Hawn hi t-twegiba.

It-tqabbil

Iċċelebrajt kull festa, f'kull sena mill-2025 sal-2030, fuq iż-żewġ kalendarji: il-kalkolu osservazzjonali li jsegwi dan il-ktieb, u l-kalendarju rabbiniku fiss użat mid-dinja

Lhudija minn madwar ir-raba' seklu. Żewġ sistemi mibnija fuq regoli inkompatibbli — waħda li tistabbilixxi l-ewwel xahar bil-kongunzjoni lunari l-eqreb tal-ekwinozju tar-rebbiegħa, l-oħra li tmexxi ċiklu ta' dsatax-il sena b'erba' regoli ta' posponiment meħmuża.

Sena	Id-distakk bejn iż-żewġ kalendarji
2025	0 sa ġurnata waħda
2026	ġurnata waħda
2027	30 sa 31 jum
2028	1 sa 2 ijiem
2029	1 sa 2 ijiem
2030	Jum wieħed fir-rebbiegħa · żero f'kull festa tal-ħarifa

Żewġ affarijiet f'dik it-tabella huma importanti, u jiġbdu f'direzzjonijiet opposti.

L-ewwel, l-“aħbar ħażina,” għal darb'oħra

L-2027 hija l-unika sena anomali fil-medda. F'dik is-sena waħda l-kalendarju fiss idaħħal it-tlettax-il xahar tiegħu, Adar II, u r-regola tal-ekwinozju ma tagħmilx dan. L-Għid Osservazzjonali tal-2027 jaħbat fit-22 ta' Marzu; l-Għid Rabbniku tal-2027 jaħbat fil-21 ta' April. Xahar lunari sħiħ 'il bogħod minn xulxin.

U l-2027 hija s-sena li fuqha tiddependi d-data fil-qrib. Għidt dan fil-Kapitlu 2 u qed ngħidu mill-ġdid hawn, fil-kapitlu li suppost huwa aħbar tajba, għax qarrej li jiftakar biss in-nofs it-tajjeb ikun ġie moqdi ħażin.

Jekk il-kalendarju fiss huwa dak it-tajjeb, is-27–28 ta' Marzu 2027 mhuwiex jum ta' festa u l-argument tal-Ewwel Frott għalih jevapora.

Issa l-aħbar it-tajba

Erga' ħares lejn l-aħħar ringiela.

FI-2030, iż-żewġ kalendarji jaqblu eżattament. Mhux bejn wieħed u ieħor. Għall-ġurnata, f'kull festa tal-ħarifa:

Festa	Osservazzjonali	Rabbniku fiss
Yom Teruah — 1 Tishri	28 ta' Settembru 2030	28 ta' Settembru 2030
Yom Kippur — 10 Tishri	7 ta' Ottubru 2030	7 ta' Ottubru 2030
Tibda Sukkot — 15 ta' Tishri	12 ta' Ottubru 2030	12 ta' Ottubru 2030
25 Kislev — l-1,335 jum	21 ta' Diċembru 2030	21 ta' Diċembru 2030

Erba' dati. Żewġ sistemi li ma jaqblux b'xahar fl-2027. Differenza żero fl-2030.

Dak li fil-fatt jixtri dan

Għidha bl-aktar mod preċiż possibbli għax huwa faċli li wieħed jippretendi żzejjed hawnhekk u rajt nies jagħmlu dan.

Id-destinazzjoni ma tiddependix mill-kalendarju tiegħi. Il-punt tat-tluq jiddependi.

Qarrej li jiċhad kollox fil-Kapitlu 2 — li jaħseb li l-kalkolu tal-osservazzjoni huwa eċċentricità u l-kalendarju rabbiniku fiss huwa l-uniku kalendarju Ebrajk legittimu li jeżisti — **xorta jasal għal Yom Teruah fit-28 ta' Settembru 2030 u Yom Kippur fis-7 ta' Ottubru 2030**. Dawk id-dati mhumieq artefatt ta' kalendarju magħmul id-dar. Huma fejn jaslu ż-żewġ kalendarji. Tista' tarmi t-tieni kapitlu kollu tiegħi u t-terminus ma jinbidilx.

Għalhekk, kull haġa fil-Kapitolu 12 li tintemm fil-ħarifa tal-2030 tibqa' ħajjitha intatta wara l-oġġezzjoni tal-kalendarju: l-1260 u l-1290 jagħlqu f'Yom Kippur, l-1250 jaslu f'Yom Teruah, l-għaxart Ijiem ta' Biża' bejniethom, u l-1,335 jum jaħbat f'Hanukkah.

Dak li ma baqax jeżisti hija l-ankra tal-2027 li minnha jibdew dawk l-għaddijiet. **L-għaddijiet ma jiddependux mill-kalendarju fl-aħħar u ma jiddependux mill-kalendarju fil-bidu**, u dik hija deskrezzjoni skomda iżda preċiża ta' fejn jinsab dan il-ktieb.

U issa d-dixxiplina

Dan huwa eżattament il-punt fejn ktieb bħal dan jilhaq il-kelma *mirakoluża*, u jien mhux se nagħmel dan.

Il-konverġenza mhijiex miraklu. Huwa dak li jagħmlu żewġ sistemi lunisolari meta jiġri li jaqgħu fil-fażi, u tista' tarahom jagħmlu dan fl-2025, l-2026, l-2028 u l-2029 fl-istess tabella. It-tnejn qed japprossimaw l-istess qamar. Ħafna snin jaqblu mill-qrib; kultant interkalazzjoni taqa' b'mod differenti u jiddiverġu b'xahar. Li l-2030 hija waħda mis-snin qrib mhuwiex sinjal. Hija aritmetika.

Il-valur tiegħu huwa **difensiv, mhux evidenzjali**. Ma jipprovax id-data. Ineħħi oġġezzjoni għaliha — u l-oġġezzjoni li jneħħi hija l-aktar waħda b'saħħitha li xettiku għandu kontra d-dati tal-ħarifa.

Dak hu kollu li jagħmel. Jiswaw kapitlu għax l-oġġezzjoni kienet ta' min iwieġebha, mhux għax il-ftehim jipprova xi haġa.

Kieku għedtlek li ċ-ċansijiet kontra żewġ kalendarji li jaqblu huma astronomici, kont inkun qed nagħmel il-ħaġa li kontriha nkiteb dan il-ktieb. Jaqblu spiss. Jaqblu fl-2030. Dak biżżejjed, u mhux aktar minn biżżejjed.

Dak li jagħtina l-Kapitolu 14

- Bejn l-2025 u l-2030 iż-żewġ kalendarji normalment jaqblu fi żmien ġurnata jew tnejn; mhumiex sistemi rivali li jipproduċu snin differenti. *(Livell 1 — ikkalkulat, u riprodubbli fil-paġna web.)*
- **L-2027 hija l-uniku outlier**, li jiddiverġi b'xahar lunari sħiħ — u hija s-sena li fuqha tistrieħ id-data qrib. *(Livell 1 fuq il-kalkolu; il-vulnerabbiltà hija reali u ddikjarata darbtejn.)*
- **L-2030 hija sena ta' qbil eżatt** fuq Yom Teruah, Yom Kippur, Sukkot u l-25 Kislev. *(Livell 1.)*
- Għalhekk id-dati tal-ħarifa 2030 **ma jiddependux fuq il-kalendarju ta' dan il-ktieb** u jibqgħu validi għalkollox minħabba l-oġġezzjoni tal-kalendarju. L-ankra tal-2027 le. *(Livell 2.)*
- Il-ftehim **mhuwiex mirakoluż** — huwa dak li jagħmlu s-sistemi lunisolari fil-faži. Il-valur tiegħu huwa li jneħhi oġġezzjoni, mhux li jipprova data. *(Iddikjarat sabiex ħadd ma jkun jista' jakkuża l-ktieb li qed isostni aktar.)*

PARTI VI — KONTRADIZZJONALI

Kapitlu 15 — L-Oġġezzjonijiet l-Aktar Qawwija

Ipprudvajt inwieġeb l-oġġezzjonijiet fejn qamu minflok ma nħallihom kollha għall-aħħar, għax argument li jipposponi d-diffikultajiet tiegħu jkun qed iħarreġ lill-qarrej biex ma jafdahx. Izda xi oġġezzjonijiet mhumiex dwar kapitlu partikolari. Huma dwar l-intrapriża kollha.

Hawn huma, fl-aktar forma qawwija li nista' npoġġihom. Ipprudvajt niddikjara kull waħda bil-mod li jagħmel l-aqwa avukat tagħha, mhux bil-mod li jagħmel raġel tat-tiben. Fuq tnejn minnhom it-tweġiba tiegħi hija li min joġġezzjona għandu raġun.

1. "Ħadd ma jaf il-jum jew is-sieġha."

Qed tagħmel l-unika ħaġa li Ġesù pprojbixxa esplicitament. Huwa qal li ħadd ma jaf — la l-anġli u lanqas l-Iben. Min int? Kull generazzjoni tipproduċi rġiel bħalek, u l-fatt li

għandek spreadsheet ma jagħmleqx differenti mill-irġiel bit-tabelli fl-1844 u l-1988. L-istruzzjoni kienet li toqgħod attent, mhux li tikkalkula.

Dik hija l-oġġezzjoni li kważi kulhadd iqajjem l-ewwel, u l-verżjoni ta' hawn fuq hija aktar b'saħħitha minn dak li normalment nisma', allura ħa nieħdu bis-serjetà.

Tliet affarijiet huma veri f'daqqa.

L-ewwel waħda hija li Matthew 24:36 huwa dwar il-jum u s-siegħa, u jien lanqas biss qed ngħid hekk. Dan il-ktieb isemmi data li waslet għaliha permezz ta' inferenza minn testi u storja, fil-pubbliku, bil-ħidma murija u kull numru verifikabbli. Dan huwa att differenti milli ngħid li ġejt mgħarraf. Jien qatt ma ngħid li ġejt mgħarraf.

It-tieni waħda hija li l-vers kien veru meta ntqal. *Ħadd ma jaf* li din hija stqarrija dwar stat ta' affarijiet, mhux digriet li l-istat ta' affarijiet huwa permanenti. Lil Danjel intqallu li l-kliem kien *"moħbi u ssigillat sat-tmiem taż-żmien"* — li huwa lingwaġġ li jistenna ftuħ tas-sigill aktar tard, mhux wieħed permanenti.

It-tielet waħda hija dik li nsibha l-aktar diffiċli biex nargumenta li ma nagħmilx hekk, u hija fuq in-naħa ta' min joġġezzjona. **L-irġiel ilhom jużaw eżattament dan ir-raġunament biex jiġġustifikaw eżattament din l-attività għal mitejn sena, u kollha żbaljaw.** Dan mhux xejn. Hija pretensjoni qawwija kontrija u jien stess inżommha.

Dak li ngħid jien hu li l-kmand biex wieħed jissorvelja mhuwiex kompatibbli mal-istruzzjoni biex ma jagħmilx inferenzi. Ġesù ċanfar lill-Fariżej talli qraw is-sema u mhux l-istagun. Huwa qal lil knisja li jekk ma tqumx Huwa kien se jiġi fuqha bħal ħalliel — li jfisser li l-alternattiva kienet disponibbli. Li tkun imqajjem għandu kontenut, jew il-kelma ma tfisser xejn.

L-oġġezzjoni mhix maħlula. Hija mwieġba — minn raġel li jaf li kulhadd qablu ħaseb l-istess.

2. "Sibt is-sena l-ewwel u ħdimt lura."

B'Bibbja, kalkulator u motivazzjoni suffiċjenti, kulhadd jista' jilħaq kwalunkwe sena. Għandek 390, 40, sebġha, 2000, 80, 1260, 1290, 1335, tliet kalendarji u erba' digrieti kandidati biex tilgħab bihom. Naturalment xi haġa tinżel fuq l-2030. Kont issib xi haġa għall-2028 ukoll.

Din hija l-oġġezzjoni li nirrispetta l-aktar għax hija dik li nqajjem jien, u l-Kapitolu 3

inkiteb biex iwieġeb qabel ma waslu għall-konklużjonijiet.

Tliet testijiet, u jien napplika t-tlieta li huma għas-sistema ta' kwalunkwe persuna oħra.

Il-parametri ntgħażlu indipendentement mill-mira? 390 u 40 jinsabu f'Eżekjel 4. Sebgha tinsab f'Levitiku 26. Tmenin tinsab f'Salm 90. 1260 u 1290 u 1335 jinsabu f'Apokalissi u Danjel. L-ebda wieħed minn dawk in-numri ma għażilt jien. Dak li nagħżel huwa fejn jibda kull arloġġ — u huwa għalhekk li l-Kapitoli 6 u 7 iqattgħu l-biċċa l-kbira tat-tul tagħhom jiddefendu d-dati tal-bidu aktar milli jagħmlu l-aritmetika.

Kemm hemm parametri hielsa, u kemm huma mhux maħduma? Tnejn għal kull arloġġ: l-ankra, u kemm-il darba jiġi applikat il-multiplikatur. It-tieni hija għażla ġenwina u l-Kapitolu 3 jgħid hekk. Izda l-multiplikatur huwa sebgha, għalhekk kull applikazzjoni addizzjonali tkabbar kollox b'sebgha. Għal Izrael: l-ebda multiplikazzjoni ma tagħti 311 QK, waħda tagħti 2030, tnejn jagħtu s-sena 18410. Għal Ġuda: waħda tagħti 350, tnejn jagħtu 2030, tlieta jagħtu 13790. **Eżattament setting wieħed għal kull arloġġ jaqa' kullimkien fl-istorja rreġistrata.** Dak mhux dial. Huwa swiċċ b'pożizzjoni waħda plawżibbli.

Is-sistema tipproduċi riżultati li ma nbniex għalihom? Dan huwa l-aktar test b'saħħtu, u t-tweġiba hija le. Sistema adattata tipproduċi eżattament dak li kienet adattata biex tipproduċi. Din ipproduċiet tieqa ta' apostasija ta' tletin jum mid-differenza bejn l-1290 ta' Danjel u l-1260 ta' Ġwanni — żewġ numri miktuba sitt sekli 'l bogħod minn xulxin — li jaqblu ma' vojt bejn żewġ dati ta' festi stabbiliti minn kongunzjoni lunari. U pproduċiet intervall ta' għaxart ijiem li jirriżulta li huwa l-uniku par ta' żminijiet maħtura ta' għaxart ijiem fil-kalendarju Ebrajk. L-ebda waħda minnhom ma kienet immirata lejha.

Fejn min joġġezzjona jikseb daqqa ta' ħarta : l-arloġġ tal-ġenerazzjoni. Sitt settings plawżibbli, wieħed jagħti l-2030, u huwa dak li nuża jien. Kapitlu 9 jistampa l-grilja u jikklassifika dak l-arloġġ fl-aħħar post. Fuq dak, taqa' l-oġġezzjoni.

3. "Eżekjel 4 mhuwiex arloġġ."

Eżekjel kien qed jagħmel sinjal lil ġenerazzjoni assedjata dwar eżilju li ġej. Xejn fil-passaġġ ma jissuġġerixxi countdown li għaddej elfejn u ħames mitt sena wara mewtu. Ħadt biċċa profezija li saret dwar is-sitt seklu QK u biddiltha f'arloġġ tal-kronometru.

Korrett safejn imur, u din hija ċ-ċarniera, allura mhux se nnaddafha.

Il-passaġġ huwa sinjal dwar l-eżilju. Dak li jagħmel ukoll il-passaġġ huwa **li jikkwantifika** — 390 u 40, b'rata ta' konverżjoni espliċita meħmuża, *jum għal kull sena*. Alla ma qalx lil Eżekjel biex jimtedd hemm għal żmien twil. Huwa ta numri u semma l-unità. Numri maħruġa li preċiżament, b'konverżjoni ddikjarata, huma maħruġa biex jingħaddu; Danjel għadd is-sebġhin ta' Ġeremija bl-istess mod u talab meta spiċċaw.

Il-punt dgħajjef ġenwin mhuwiex l-għadd. Huwa l-ankraġġ. Li t-390 jimxu 'l quddiem mill-assedju tas-701 QK, u l-40 jimxu sal-assedju tas-70 WK, ġej mill-qari tan-naħa tax-xellug u n-naħa tal-lemin ta' Eżekjel bħala direzzjoni fuq linja ta' żmien mil-lemin għax-xellug. Kapitlu 4 jiddikjara b'mod ċar li qarrej li jieħu x-xellug u l-lemin sempliċement bħala *tramuntana* u *nofsinhar* ma jitlef xejn dwar l-identità taż-żewġ djar u ma jikseb l-ebda arloġġ — u li b'dak il-qari, dan il-ktieb m'għandux dati tal-bidu.

Inżomm din il-qari minħabba dak li tagħti aktar tard, u l-Kapitolu 4 jammetti li dan huwa ġustifikat mir-riżultat aktar milli minn evidenza personali. **Hija l-akbar dipendenza waħdanija fil-ktieb u hija interpretazzjoni.**

4. “Levitiku 26 ifisser severità, mhux tul ta' żmien.”

Seba' darbiet hija idjoma. Ġenesi 4:15 mhijiex aritmetika. Inti kkonvertejt intensifikatur Ebrajk f'sinjal ta' multiplikazzjoni għax il-multiplikazzjoni twasslek fejn trid tmur, u l-maġġoranza tal-kummentaturi jaqrawha kif naqraha jien.

Il-maġġoranza jaqrawha b'dak il-mod, u l-Kapitolu 5 jgħid hekk b'dawk il-kliem minflok ma jistenna li jinqabad.

Dak li jargumenta l-Kapitolu 5 li huwa aktar dejjaq mill-*maġġoranza huwa żbaljat*. Huwa li s- **severità mhijiex kwantità li tista' titkejjel** — m'hemm l-ebda unità li fiha ġuħ wieħed ikun seba' darbiet ieħor — filwaqt li t-tul ta' żmien għandu waħda. Kastig jingħata matul iż-żmien, għalhekk għandu żewġ dimensjonijiet, kemm hu iebes u kemm idum, u *seba' darbiet il-kastig* huwa stqarrija dwar total maġmūl mit-tnejn. Waħda biss minn dawk iż-żewġ dimensjonijiet tista' ġgorr fattur verifikabbli ta' sebġha.

Dan jipproduċi furketta mingħajr ħruġ komdu. Jew *seba' darbiet* huwa kwantitattiv, f'liema każ għandu x'jaqsam ma' total b'dimensjoni ta' żmien — jew huwa idjoma pura għal milja, f'liema każ ma jimmultiplika xejn u l-erba' eskalazzjonijiet huma enfasi aktar milli sellum.

U m'għandix bżonn is-severità biex inkun falz. Għandi bżonn it-tul ta' żmien biex ikun disponibbli. Il-qarrej li huwa ċert li Levitiku 26 huwa dwar is-severità jista' jkollu raġun għalkollox u dan il-ktieb xorta jaħdem; ikun qed jiddeskrivi d-dimensjoni li m'iniex qed ngħodd fiha.

(Kapitlu 5 jistabbilixxi wkoll, fit-tul, argument negattiv kontra l-interpretazzjoni tas-severità li nirrifjuta li nippubblika għax ma jaħdimx. Jekk trid tkun taf x'jagħmel dan il-ktieb b'argument li jfaħħru, hemmhekk għandek tfittex.)

5. "Il-kalendarju tiegħek huwa ivvintat."

Inti tiċċad il-kalendarju li d-dinja Lhudija żammet għal sittax-il seklu favur wieħed ikkalkulat minn tabelli astronomici, u mbagħad tħabbar li d-dati tiegħek jaħbtu fil-festi. Huma jaħbtu fil-festi tiegħek. Urini data li tibqa' teżisti wara kalendarju li ma għażiltx int.

Ġust, u hija l-isfida t-tajba. Kapitlu 14 jeżisti biex iwieġeb għaliha.

Id-dati tal-ħarifa tal-2030 jibqgħu jeżistu kompletament. Iż-żewġ kalendarji — dak ta' osservazzjoni li jsegwi dan il-ktieb u dak rabbiniku fiss — iqiegħdu Yom Teruah fit-28 ta' Settembru 2030, Yom Kippur fis-7 ta' Ottubru 2030, Sukkot fit-12 ta' Ottubru, u l-25 ta' Kislev fil-21 ta' Diċembru. Qarrej li jirrifjuta l-Kapitlu 2 għalkollox xorta jasal fuq kull wieħed minnhom. It-terminus huwa indipendenti mill-kalendarju.

L-ankra tal-2027 ma tibqax teżisti. Fl-2027, u fl-2027 biss matul is-sitt snin li ċċekkja, iż-żewġ kalendarji jddiverġu b'xahar lunari sħiħ, għaliex il-kalendarju fiss idaħħal Adar II u r-regola tal-ekwinozju le. Skont il-kalkolu rabbiniku, is-27–28 ta' Marzu 2027 mhuwiex jum ta' festa.

Għalhekk il-pożizzjoni hija maqsuma. **Id-destinazzjoni hija indipendenti mill-kalendarju; il-punt tat-tluq mhuwiex.** Dan huwa ddikjarat fil-Kapitolu 2, għal darb'oħra fil-Kapitolu 14, u għal darb'oħra hawn, għax hija l-ħaġa li x'aktarx tkun vera u mhux mixtieqa.

6. "Kull min jistabbilixxi data żbalja."

Miller. Russell. Whisenant. Camping. Kull wieħed minnhom kellu skrittura, aritmetika u sinċerità. Kulhadd kellu segwaċi li bieġħu djarhom. Ir-rata bażi fuq din l-attività hija

żero, u ma tajtni l-ebda raġuni biex naħseb li int l-eċċezzjoni.

Ir-rata bażi hija reali u mhux se nkun f'elwa dwarha.

It-twegiba tas-soltu — *disa' tfajliet qalu le, allura l-għaxar waħda tista' tgħid iva* — hija twegiba għal verżjoni f'żewġ tal-argument. Il-verżjoni t-tajba mhijiex affermazzjoni loġika; hija waħda statistika, u l-argumenti statistiċi ma jgħux miċħuda billi jiġi indikat li mhum iex deduttivi. **Sensiela twila f'fatti ta' fallimenti u evidenza, u evidenza kontra.**

Dak li nista' noffri mhuw iex raġuni biex naħseb li jien speċjali. Huwa mod differenti ta' kif tfalli.

Kull isem f'dik il-lista talab li jiġi emmnut. Dan il-ktieb jitolb li jiġi vverifikat. Kull numru fih huwa riproduttibbli minn inputs iddikjarati permezz ta' regoli ddikjarati; il-paġna tal-web tikkalkula mill-ġdid u tirrapporta l-fallimenti; il-paġna tal-esploratur tħalli qarrej ostili jibdel kwalunkwe suppożizzjoni u jara l-konkluzjoni timxi. Ipprintajt il-grilja li timbarazza l-arloġ tal-generazzjoni, l-eskalazzjoni li kisret l-argument tiegħi stess, l-iżball tal-ankra li poġġa l-arloġ ta' Judah fuq l-1990, u numru ta' tnejn u erbghin ċifra li rrifjutajt li nuża.

Jekk dan il-ktieb huwa żbaljat, **il-makkinarju biex juri li huwa żbaljat jinsab fil-ktieb.**

Dik mhix xi pretensjoni li għandek raġun. Hija l-unika f'għali li ta' min joffriha minflok.

7. "L-erba' arloġġi tiegħek mhum iex indipendenti."

Kemm Izrael kif ukoll Ġuda ġejjin minn Eżekjel 4 u Levitiku 26 u jeħtieġu l-istess passi interpretattivi. Ġuda u l-arloġ tal-Ġublew tiegħek it-tnejn jibdw mis-sena 30 AD. Il-konvergenza tiegħek hija qafas wieħed li jaqbel miegħu nnifsu.

Għandek raġun, u għedt hekk qablek. Kapitlu 9 jawditja kull arloġ għal sorsi kondiviżi, ankri kondiviżi u mossi interpretattivi kondiviżi, u jikkonkludi eżattament dan. Irtirajt il-frazi *erba' arloġġi indipendenti* mill-ktieb.

Dak li jibqa' huwa iżgħar: qafas wieħed, applikat darbtejn kważi mingħajr inputs kondiviżi — 390 kontra 40, ankri seba' sekli 'l bogħod minn xulxin, multiplikazzjoni waħda kontra tnejn — li jasal darbtejn fl-istess sena. Din hija verifika tal-konsistenza fuq qafas aktar milli żewġ xhieda ta' fatt. Kapitlu 7 wera kemm faċilment dak il-qafas jagħti 1990 jew 2420 meta ankra tiċċaqlaq, għalhekk il-

verifika mhijiex trivijali.

Inqas milli deher. Iktar minn xejn.

8. "Tuża kronoloġija ta' minoranza meta jkun jaqblilek."

Il-kalkolu tal-maġġoranza tal-ħmistax-il sena ta' Tiberju jagħti s-sena 28 jew 29 AD u kruċifissjoni madwar is-sena 33 AD. Inti tuża l-kalkolu tal-ko-reġenza minoritarja, li jagħti s-sena 26 AD u t-30 AD — l-uniċi ċifri li jgħegħluk tagħlaq l-arloġġ tiegħek. U l-erba' Għidijiet tiegħek f'Gwanni jeħtieġu li jinqraw 5:1 bħala Għid meta l-Grieg jgħid biss "festa."

It-tnejn veri, it-tnejn żvelati f'Kapitolu 7 u għal darb'oħra f'Kapitolu 8.

Jekk il-kruċifissjoni seħħet fis-sena 33 WK, l-erbgħin sena ta' Ġuda jmorru sas-sena 73 WK — mhux assedju ta' Ġerusalem waqt il-Qbiż iżda l-waqqgħa ta' Masada — u **l-arloġġ ta' Ġuda ma jagħlaqx**. L-arloġġ tal-Ġublew jiċċaqlaq miegħu peress li jaqsam l-ankra.

L-arloġġ ta' Izrael ma ntmessx. Huwa ankrat fis-sena 701 QK u ma jiddependi fuq l-ebda kronoloġija tat-Testment il-Ġdid.

Mela: miż-żewġ arloġġi l-aktar b'saħħithom, wieħed jistrieħ fuq data kkontestata tal-ewwel seklu u l-ieħor le, u jaqgħu fl-istess sena. Dan jiswa xi haġa. Ma jiswiex li wieħed jippretendi li dak ikkontestat huwa deċiż.

Dak li fadal

Tmien oġġezzjonijiet. Fuq tnejn minnhom — l-indipendenza tal-arloġġi, u l-grilja ta' sitt ċelluli tal-arloġġ tal-ġenerazzjoni — min joġġezzjona għandu raġun, u l-ktieb ġie mibdul biex jgħid hekk. Fuq il-bqija tajt l-aħjar twegiba li għandi u mmarkajt fejn tispicċa.

Jekk qrajt s'hawn u ma kontx konvint, nippreferi dik milli l-alternattiva. L-aġħar riżultat għal ktieb bħal dan huwa qarrej li jemmen għax l-awtur deher kunfidenti.

Dak li nistaqsi minflok huwa dan. Tiħux il-konkluzjoni fuq l-awtorità tiegħi. Hu l-metodu: iddikjara r-regoli tiegħek qabel ma tgħodd, immarka l-iktar punti dgħajfa tiegħek fit-test tiegħek stess, u ħalli numru li jogħġbok ikun żbaljat. Jekk tagħmel

hekk b'dawn il-kapitoli u kollox jiġġarra, il-ktieb ikun xorta waħda jiswa li jinkiteb,
u nkun irrid nisma' mingħandek.

info@purelife2030.com

purelife2030.com/in-numri.html

Appendiċi

Appendiċi A — Kronoloġija Prinċipali

Kull avveniment datat li jiddependi fuqu dan il-ktieb, mis-sena 701 QK sal-21 ta' Diċembru 2030. Id-dati Ebrajċi huma rabbinici u ġew ikkalkulati, mhux ikkopjati. It-tikketti tas-saff huma spjegati fil-Kapitolu 3. Kull ringiela hawn għandha kapitlu warajha.

#	Data	Data Ebrajk a	Avveniment	Arloġġ	Iskrittura	Livell
1	722 QK		Il-waqgħa ta' Iżrael Samarija; Dar ta' Iżrael deportata mill-Assirja	2 Slaten	17:5-6	2 · STORIKU
2	701 QK		L-assedju ta' Iżrael Sennakerib fuq Iżrael Ġerusalemm IFFALLA — Jibdew it-390 sena ta' Iżrael	Eżek 4:5; 2 Slaten	19	3 · INTERPRETATTIV
3	458 QK		Artasersi I jiddekrete ir-restawr ta' Ġerusalemm (Esdra 7)	Danjel 9	Esdra 7; Dan 9:25	2 · STORIKU
4	409 QK		Tmiem l-ewwel 7 ġimgħat (49 sena) — Ġerusalemm mibnija mill-ġdid	Danjel 9	Dan 9:25	1 · ARITMETIKA
5	311 QK		It-390 sena ta' Iżrael jiskadu. L-ebda ndiema. Sentenza mmultiplikata b'seba'.	Iżrael	Lev 26:18, 21, 24, 28	1 · ARITMETIKA

6	Sena 26 AD (Tevet 1)		Ġesù għammed — tmiem id-69 ġimgħa; tibda s-70 ġimgħa	Danjel 9	Lq 3:1,21-23; Dan 9:25	3 · INTERPRETATTIV
7	5 ta' April AD 30		KRUĊIFISSJONI — L-Għid,	Ġuda / Danjel 9	Dan 9:26-27; 1 Kor 5:7	3 · INTERPRETATTIV
#	Data	Data Ebrajka	Avveniment	Arloġġ	Iskrittura	Livell
			f'nofs is-70 ġimgħa. Jibdew l-40 sena ta' Ġuda.			
8	24 ta' Mejju 30 AD		Pentekoste — l-Ispirtu Messija mxerred; tibda l-era tal-knisja		Atti 2	3 · INTERPRETATTIV
9	L-Għid, sena 70 AD (~nofs April)		JIBDA l-assedju finali ta' Ġerusalemm — L-40 sena ta' Ġuda jiskadu. L-ebda ndiema.	Ġuda	Lq 21:20	2 · STORIKU
10	9-10 Av, 70 AD (~4 Awissu)		It-Tempju jinħaraq	Ġuda	Mt 24:2	2 · STORIKU
11	350 AD		L-ewwel sentenza mmultiplikata ta' Ġuda (280 sena) tiskadi. Xorta ma kien hemm l- ebda ndiema.	Ġuda	Lev 26:24,28	1 · ARITMETIKA
12	14 ta' Mejju 1948		Iżrael imwieled mill- ġdid bħala nazzjon	Ġenerazzjoni	Mt 24:32-34	2 · STORIKU
13	23 ta' Jannar 1950		Il-Knesset tiddikjara lil Ġerusalemm bħala l- kapitali — 60 għal 2	Ġenerazzjoni	Salm 90:10; Mt. 24:34	3 · INTERPRETATTIV

14- 7 ta' Ottubru il 2023 sen a	Attakk tal- Ham as fuq Markatur — Izrael — Shemini Atzeret	2 · STORIKU
15 27 ta' Marzu Adar 2 2027 (Sibt) 18, 5787	ABOMINAZZJONI TAD- Tribulazzjo DESOLAZZJONI ni Dan 12:11; 2 — l-abominazzjoni hija Ham 2 waqqaf	4 · PROFETIKU

#	Data	Data Ebrajka	Avveniment	Arloġġ	Iskrittura	Livell
16	28 ta' Marzu 2027 (Xemx)	Adar 2 19, 5787	L-ewwel tal-1290 · jibdew it-30 jum tal-Apostasija	jumTribulazzjoni	Dan 12:11	4 · PROFETIKU
17	26 ta' April 2027 (It-Tnejn)	Nissan 19, 5787	Jum 30 — tispicċa l-Apostasija	l-Tribulazzjoni	2 Tess 2:3	1 · ARITMETIKA
18-il sen a	27 ta' April 2027 (It-Tlieta)	Nissan 20, 5787	JAHLAQ XITA — Jum 1 tal-1260 u tal-1335	L-AHHARtribulazzjoni	Apok 11:3; Dan 12:12	4 · PROFETIKU
19-il sen a	15 ta' April 2030 (It-Tnejn)	Nissan 12, 5790	l-Għid (Pesach), M2030 kalendarju — l-14 tal-ewwel xahar	Skadenza	Lev 23:5	4 · PROFETIKU
20	24 ta' April 2030 (L-Erbgħa)	Nissan 21, 5790	IL-PUNIŻI — 21 Nisan, l-aħħar jum tal-Hobż bla Hmira. Jibdew il-ħames xhur.	JISKADUSkadenza	Apok 9:5	4 · PROFETIKU
21 sen a	27 Settembru 2030 (Il-Gimgħa)	ta'Elul 29, 5790	YOM TERUAH — Jum 1250. Qawmien mill-Imwiet, Rapiment, Ritorn. Il-jiem huma mqassra.	Ritorn	Lev 23:24; Mt 24:22; Isa 26:19-21	4 · PROFETIKU
22	7 ta' Ottubru 2030 (It-Tnejn)	Tixrej 10, 5791	YOM KIPPUR — Jum 1260 u Jum 1290 it-tnejn jispiċċaw. L-għaxart ijiem ta' tikkonkludi l-korla.	Ritorn	Lev 23:27; Dan 12:11	4 · PROFETIKU
23	11 ta' Ottubru 2030 (Il-)	Tixrej 14, 5791	Festa Tabernakli jibda — l-	tat-Ritorn	Lev 23:34; Żak 14:16	4 · PROFETIKU

Gimgha)		Data Ebrajka				
#	Data	Avveniment		Arloġġ	Iskrittura	Livell
Saltna Millennjali						
24	21 sena senaDiċembru 2030 (Sibt)	Kislev 25, 5791	Jum 1335 — "Imbierek hu" min jistenna.' Hanukkah: l- Tempju iddedikat mill- ġdid.	Ritorn	Dan 12:12	4 · PROFETIKU

Il-medda tas-snin hija kkalkulata fin-numerazzjoni astronomika tas-snin (701 QK = –700), li jagħmel is-sena zero nieqsa strutturalment impossibbli li tiġi żbaljata. Ikkonverti lura fl-aħħar: riżultat pożittiv huwa AD; riżultat ta' 0 jew inqas huwa (1 – n) QK.

#	Dak jistabbilixxi	li Ibda	Operazzjon i	Snin	Riżultat	linqara bħala	Regola
1	Iżrael: is-sentenza originali tiskadi	-700	701 QK + 390	390	-310	311 QK	Eżekjel 4:5 — 390 jum, jum għal sena (Eżekjel 4:6).
2	Iżrael: sentenza mmultiplikata b'seba'	-700	701 QK + (390 x 7)	2730	2030	2030 AD	Levitiku 26:18,21,24,28 — 'seba' darbiet aktar'. Sera 'l quddiem mill- assedju, li għal Iżrael jiftaħ it-terminu tagħha (in-naħa tax-xellug ta' Eżekjel). Ara Kapitlu 7.
3	Ġuda: is-sentenza originali tiskadi	30	30 AD + 40	40	70	70 AD	Eżekjel 4:6 — 40 jum, jum għal sena. Mill-kruċifissjoni għall- assedju ta' Ġerusalemm.
4	Ġuda: l-ewwel multiplikazzjoni	70	70 AD + (40 x 7)	280	350	350 AD	Levitiku 26 — l-ewwel eskalazzjoni. 40 x 7 = 280, serva 'l quddiem mill-assedju tas-sena 70

							AD.
5	Ġuda: it-tieni multiplikazzjoni	70	70 AD + (40 x 7 x 7)	1960	2030	2030 AD	Levitiku 26 — it-tieni eskalazzjoni. $40 \times 7^2 = 1960$. MHUX '280 x 7' — Is-sebgħa kwadrata hija l-punt. Servut 'il quddiem mill-assedju, li
#	Dak jistabbilixxi	li Ibda	Operazzjon Snin i	Riżultat	Jinqara bħala	Regola	
							għax Ġuda GĦELQA' t-terminu tagħha (in-naħa tal-lemin ta' Eżekjel). Ara Kapitlu 7.
6	Kruċifissjoni 2000 sena (40 Ġublew)	+30	30 AD + 2000	2000	2030	2030 AD	Hoſea 6:2; 2 Pietru 3:8. Erbgħin Ġublew ta' 50 sena.
7	Il-ġenerazzjoni minn Ġerusalemm restawrata	1950	1950 + 80	80	2030	2030 AD	Salm 90:10 (80 sena); Matthew 24:34. Knesset vot tat-23 ta' Jannar 1950, 60 sa 2.
8	Danjel ewwel ġimgħat	9: l-457 seba'	458 QK + 49	49	-408	409 QK	Danjel 9:25 — 7 ġimgħat ta' snin.
9	Danjel disgħa u sittin ġimgħa sal-Messija	9:-457	458 QK + 483	483	26	26 AD	Danjel 9:25 — $(7 + 62) \times 7 = 483$ sena.
10	Iżrael imwieled mill-ġdid + ġenerazzjoni (l-oġġezzjoni)	1948	1948 + 80	80	2028	2028 AD	Muri apposta. L-1948 MA jagħtix l-2030 — u huwa għalhekk li l-ktieb juża l-1950 restawr tal-belt.

Appendiċi Ċ — L-Għodd tal-Jiem

L-għadd kollu **jinkludi ż-żewġ punti tat-tmiem** : il-jum 1 hija d-data tal-bidu. Biex

tirriproduċi dawn fuq timeanddate.com, immarka *Inkludi d-data tat-tmiem fil-kalkolu* — kull għadd, kull darba.

	Għadd Iskrittura	Minn	Il-bidu huwa	Għal	It-tmiem huwa	Ebrajk (tmiem)
1290	Danjel 12:11	28 ta' Marzu 2027	L-Ewwel Frott — l-Abominazzjoni tad-Desolazzjoni	7 ta' Ottubru 2030	Yom Kippur — 10 Tishri	Tixrej 10, 5791
30	2 Tess 2:3	28 ta' Marzu 2027	Tibda l-Apostasija	26 ta' April 2027	Tispiċċa l-Apostasija	Nissan 19, 5787
1260	Apok 11:3; 12:6	27 ta' April 2027	Xita tal-Aħħar — l-aħħar jum tat-2 Ħobż bla Ħmira	7 ta' Ottubru 2030	Yom Kippur — 10 Tishri	Tixrej 10, 5791
1250	Mattew 24:22	27 ta' April 2027	Xita tal-Aħħar — ix-xhieda mogħtija s-setgħa	27 ta' Settembru 2030	Yom Teruah — il-jiem imqassra b'għaxar jiem	Elul 29, 5790
	Għadd Iskrittura	Minn	Il-bidu huwa	Għal	It-tmiem huwa	Ebrajk (tmiem)
1335	Danjel 12:12	27 ta' April 2027	Xita tal-Aħħar imbierek hu min jistenna'	21 ta' Diċembru 2030	Hanukkah — 25 Kislev, it-Tempju ġie ddedikat mill-ġdid	Kislev 25, 5791
2558	Markatur	7 ta' Ottubru 2023	Attakk tal-Ħamas Shemini Atzeret	7 ta' Ottubru 2030	Yom Kippur seba' snin sal-ġurnata	Tixrej 10, 5791
157	Apok 9:5	24 ta' April 2030	21 Nisan (rabbniku) — il-pieni jiskadu; ħames xhur ibda	27 ta' Settembru 2030	Yom Teruah il-bieb jingħalaq	Elul 29, 5790

Derivata: 1290 – 1260 = 30, u ż-żewġ ankri huma 30 jum 'il bogħod minn xulxin. 1260 – 1250 = 10, u Yom Teruah u Yom Kippur huma 10 jiem 'il bogħod minn xulxin. L-ebda relazzjoni ma ġiet iddisinjata. Ara l-Kapitolu 12.

Appendiċi D — Kalendarju tal-Festi 2025–2030, Iż-Żewġ Kalkoli

Id-dati ta' osservazzjoni huma l-kalendarju ppubblikat tal-Proġett Messiah 2030 (ekwinozju flimkien mal-kongunzjoni lunari, ħin ta' Ġerusalem). Id-dati Rabbiniċi ġew ikkalkulati hawn. Id-dati kollha huma d- data **tad-dawl tax-xemx** ; kull festa tibda fi nżul ix-xemx filgħaxija ta' qabel. Ara l-Kapitoli 2 u 14.

Sena	Festa	Osservazzjonali	Rabbniku	Vojt
2025	L-Għid (l-14, l-1 xahar)	12 ta' April 2025	12 ta' April 2025	l-istess jum
2025	Jibda l-Ħobż bla Ħmira (15)	13 ta' April 2025	13 ta' April 2025	l-istess jum
2025	L-ewwel frott	20 ta' April 2025	—	mhux applika bbli
2025	Shavuot / Ġimgħat	9 ta' Ġunju 2025	—	mhux applika bbli
2025	Yom Teruah / Trombi (1 Tishri)	22 ta' Settembru 2025	23 ta' Settembru 2025	gurnat a waħda
2025	Yom Kippur / Tpattija (10 Tishri)	1 ta' Ottubru 2025	2 ta' Ottubru 2025	gurnat a waħda
2025	Tibda Sukkot / Tabernakli	6 ta' Ottubru 2025	7 ta' Ottubru 2025	gurnat a waħda
2026	L-Għid (l-14, l-1 xahar)	2 ta' April 2026	1 ta' April 2026	gurnat a waħda
2026	Jibda l-Ħobż bla Ħmira (15)	3 ta' April 2026	2 ta' April 2026	gurnat a waħda
2026	L-ewwel frott	5 ta' April 2026	—	mhux applika bbli
2026	Shavuot / Ġimgħat	25 ta' Mejju 2026	—	mhux applika bbli
2026	Yom Teruah / Trombi (1 Tishri)	13 ta' Settembru 2026	12 ta' Settembru 2026	gurnat a waħda
2026	Yom Kippur / Tpattija (10 Tishri)	22 ta' Settembru 2026	21 ta' Settembru 2026	gurnat a waħda

2026	Tibda Sukkot / Tabernakli	27 ta' Settembru 2026	26 ta' Settembru 2026	gurnat a waħda
2027	L-Għid (l-14, l-1 xahar)	22 ta' Marzu 2027	21 ta' April 2027	30 jum
2027	Jibda l-Ħobż bla Ħmira (15)	23 ta' Marzu 2027	22 ta' April 2027	30 jum
Sena	Festa	Osservazzjonali	Rabbiniku	Vojt
2027	L-ewwel frott	28 ta' Marzu 2027	—	mhux applika bbli
2027	It-Tieni Qbiż (l-14, it-2 xahar)	20 ta' April 2027	21 ta' Mejju 2027	31 jum
2027	It-2 Ħobż bla Ħmira JISPIĊĊA (21)	27 ta' April 2027	28 ta' Mejju 2027	31 jum
2027	Shavuot / Ġimgħat	17 ta' Mejju 2027	—	mhux applika bbli
2027	Yom Teruah / Trombi (1 Tishri)	1 ta' Settembru 2027	2 ta' Ottubru 2027	31 jum
2027	Yom Kippur / Tpattija (10 Tishri)	10 ta' Settembru 2027	11 ta' Ottubru 2027	31 jum
2027	Tibda Sukkot / Tabernakli	15 ta' Settembru 2027	16 ta' Ottubru 2027	31 jum
2028	L-Għid (l-14, l-1 xahar)	9 ta' April 2028	10 ta' April 2028	gurnata waħda
2028	Jibda l-Ħobż bla Ħmira (15)	10 ta' April 2028	11 ta' April 2028	gurnata waħda
2028	L-ewwel frott	15 ta' April 2028	—	mhux applika bbli
2028	Shavuot / Ġimgħat	4 ta' Ġunju 2028	—	mhux applika bbli
2028	Yom Teruah / Trombi (1 Tishri)	19 ta' Settembru 2028	21 ta' Settembru 2028	jumejn
2028	Yom Kippur / Tpattija (10 Tishri)	28 ta' Settembru 2028	30 ta' Settembru 2028	jumejn
2028	Tibda Sukkot / Tabernakli	3 ta' Ottubru 2028	5 ta' Ottubru 2028	jumejn
2029	L-Għid (l-14, l-1 xahar)	28 ta' Marzu 2029	30 ta' Marzu 2029	jumejn
2029	Jibda l-Ħobż bla Ħmira (15)	29 ta' Marzu 2029	31 ta' Marzu 2029	jumejn
2029	L-ewwel frott	1 ta' April 2029	—	mhux applika bbli
2029	Shavuot / Ġimgħat	21 ta' Mejju 2029	—	mhux applika

				bbli
2029	Yom Teruah / Trombi (1 Tishri)	9 ta' Settembru 2029	10 ta' Settembru 2029	gurnata waħda
2029	Yom Kippur / Tpattija (10 Tishri)	18 ta' Settembru 2029	19 ta' Settembru 2029	gurnata waħda
2029	Tibda Sukkot / Tabernakli	23 ta' Settembru 2029	24 ta' Settembru 2029	gurnata waħda
2030	L-Għid (l-14, l-1 xahar)	16 ta' April 2030	17 ta' April 2030	gurnata waħda
2030	Jibda l-Ħobż bla Ħmira (15)	17 ta' April 2030	18 ta' April 2030	gurnata waħda
2030	Ħobż bla Ħmira JISPIČČA (21)	23 ta' April 2030	24 ta' April 2030	gurnata waħda
2030	L-ewwel frott	21 ta' April 2030	—	mhux applika bbli
2030	Shavuot / Ġimgħat	10 ta' Ġunju 2030	—	mhux applika bbli
2030	Yom Teruah / Trombi (1 Tishri)	28 ta' Settembru 2030	28 ta' Settembru 2030	l-istess jum
2030	Yom Kippur / Tpattija (10 Tishri)	7 ta' Ottubru 2030	7 ta' Ottubru 2030	l-istess jum
2030	Tibda Sukkot / Tabernakli	12 ta' Ottubru 2030	12 ta' Ottubru 2030	l-istess jum
2030	It-8 jum ta' Hanukkah (jispičča l-1335)	21 ta' Diċembru 2030	21 ta' Diċembru 2030	l-istess jum

Appendiċi E — Noti Kronoloġiċi

Kull ankra li kritiku jista' jattakka, bil-firxa akkademika u r-raġuni għall-għażla li għamel.

L-assedju fallut ta' Sennacherib — dan il-ktieb juża s-sena 701 QK . Alternattivi: Mhux ikkontestati.

Iffissat mill-kanon tal-eponimu Assirjan, il-Prizma ta' Sennakerib u t-2 Slaten 18-19. L-assedju ta' Ġerusalem falli: L-annali tal-Assirja stess jgħidu li Hezekija kien magħluq 'bħal għasfur f'gaġġa' iżda qatt ma sostnew li l-belt waqgħet.

SOLIDU. Minoranza (Shea) tipproponi t-tieni kampanja madwar is-688-686 QK; il-maġġoranza tagħmel kampanja waħda fis-701.

Il-Waqgħa tas-Samarija — dan il-ktieb juża s -sena 722 QK (*kuntest biss*) . Alternattivi: 720 QK (Sargon II).

2 Slaten 17:5-6 u sorsi Babilonjani jagħtu l-kreditu lil Salmaneser V, li l-assedju ta' tliet snin tiegħu jintemm madwar 722. Sargon II jiddikjara li jingħata kreditu personali; l-istudjużi jiddatwaw il-konkwista jew is-soppressjoni ta' rivolta tiegħu għas-sena 720.

Ma ntużax f'xi kalkolu. Elenkat sabiex ħadd ma jaħseb li kien hemm dipendenza fuqu fis-skiet. Ara l-Kapitolu 6.

Id-digriet ta' Artasersi lil Esdra — dan il-ktieb juża 458 QK . Alternattivi: 457 QK.

L-458 QK isegwi kalkolu tar-renju Persjan ibbażat fuq Nisan, mhux tas-sena tal-aċċessjoni, mill-aċċessjoni 465/464 QK. L-457 QK isegwi l-kalkolu tas-sena tal-aċċessjoni flimkien mal-kalendarju ċivili Lhudi ta' Tishri u l-interregnum ta' Artabanus ta' madwar 7 xhur. It-tnejn huma difendibbli.

Dan il-ktieb juża s-sena 458 QK. Kull min jibda jgħodd mis-sena 457 QK se jsib kull data ta' Danjel 9 sena wara, u l-argument ta' Kapitolu 8 jibqa' ħaj wara dik il-bidla mingħajr tibdil.

Is-15-il sena ta' Tiberju — dan il-ktieb juża s-sena 26 AD . Alternattivi: 27 AD · 28/29 AD.

Il-maġġoranza tal-kalkolu jibda mill-mewt ta' Awgustu (19 ta' Awwissu 14 AD) u jagħti riżultat tard fis-sena 28 AD.

/ kmieni fl-29. Il-kalkolu tal-ko-reġenza jgħodd mill-awtorità provinċjali ko-ugwali ta' Tiberju c. 11-13 AD u jagħti 26-27 AD.

L-iktar ħolqa storika dgħajfa fil-katina. Dan il-ktieb juża l-kalkolu tal-ko-reġenza tal-minoranza, u l-Kapitolu 7 u 8 jgħidu dan minflok ma jippreżentaw is-sena 26 AD bħala waħda mhux ikkontestata.

Kruċifissjoni — dan il-ktieb juża l-5 ta' April tas-sena 30 AD . Alternattivi: 33 AD · 31 AD.

L-Għid, 14 ta' Nisan. Jeħtieġ il-magħmudija tas-sena 26 AD flimkien ma' ministeru ta' 3.5 snin (erba' Qdub: Ġw 2:13, 5:1, 6:4, 11:55).

Solidu mogħti fis-sena 26 AD — iżda jaqa' mal-kalkolu ta' Tiberju hawn fuq aktar milli indipendentement minnu.

Jibda l-Assedju ta' Ġerusalem — dan il-ktieb juża *l-Għid tas-sena 70 AD* . Alternattivi: —.

Ġużeppi Flavju: Il-forzi ta' Titu użaw il-folol tal-Għid biex jagħlqu s-swar fl-14 ta' Nisan, bejn wieħed u ieħor f'nofs April tas-sena 70 WK.

Solidu, u din hija l-ankra korretta għal għadd minn Għid għal Għid. Ara Kapitlu 10.

Tempju meqrud — dan il-ktieb juża *9-10 Av, AD 70*. Alternattivi: ~4 ta' Awwissu AD 70.

Josephus jgħid 10 Av; Mishnah Ta'anit 4:6 jgħid 9 Av. Madwar 3.5 xhur WARA li beda l-assedju.

Solidu, u d-distinzjoni hija importanti. Il-ktieb preċedenti tiegħi qal li t-Tempju nqered fil-Passover. Ma kienx hekk — l-assedju beda fil-Passover u t-Tempju nħaraq madwar tliet xhur u nofs wara. Il-fatt ikkoreġut huwa dak li l-arloġġ ta' Ġuda fil-fatt jeħtieġ.

311 QK — dan il-ktieb juża *d-data ta' skadenza 390 ta' Izrael* . Alternattivi: —.

Ir-rebbiegħa tas-sena 311 QK hija l-epoka tal-Era Selewċida (1 Nisan = 3 ta' April 311 QK), li aktar tard ġiet adottata mil-Lhud bħala l-minyan shtarot, l-Era tal-Kuntratti' użata fl-1 Makkabej u f'dokumenti legali Lhud għal aktar minn millennju.

Ma seħħet l-ebda konkwista, battalja jew bidla fil-ħakma fil-Lhudija fis-sena 311 QK. Is-sinifikat huwa biss kalendarju, u l-Kapitolu 6 jgħid hekk. Il-verżjoni sempliċi għadha impressjonanti.

350 AD — dan il-ktieb juża *l-ewwel skadenza x7 ta' Ġuda* . Alternattivi: 351-352 AD.

Ir-rivolta Lhudija kontra Constantius Gallus hija datata 351-352, mhux 350. Gallus sar Caesar f'Marzu 351; Ursicinus qered Diocaesarea (Sepphoris) u qered Tiberias u Lydda.

Maġenb, mhux eżatt. Xejn speċifiku mhu attestat fis-sena 350 AD innifisha, u l-aritmetika ma tiddependix fuq xi haġa li ġrat dik is-sena. Ara l-Kapitolu 7.

Il-Knesset tiddikjara l-kapitali ta' Ġerusalem — dan il-ktieb juża *t-23 ta' Jannar 1950*. Alternattivi: Rilokazzjoni f'Diċembru 1949.

Verifikat: il-vot kien ta' 60 kontra 2 fit-23 ta' Jannar 1950. Ben-Gurion kien ħabbar iċ-ċaqliqa għall-Knesset fil-5 u t-13 ta' Diċembru 1949, wara l-vot tan-NU tad-9 ta' Diċembru biex il-belt tiġi internazzjonalizzata.

Solidu. L-oġġezzjoni tal-1948 — $1948 + 80 = 2028$ — titqajjem u tingħata twegiba fil-Kapitolu 9, fejn hija stampata l-grilja sħiħa ta' kombinazzjonijiet plawżibbli.

Attakk tal-Ħamas — dan il-ktieb juża *s-7 ta' Ottubru 2023*. Alternattivi: —.

Is-Sibt 7 ta' Ottubru 2023, Shemini Atzeret. Eżattament seba' snin qabel is-7 ta' Ottubru 2030.

Solidu.